

Едгар Мопъс

ХОРА В КРЪВ

ЕДГАР УОЛЪС ХОРА В КРЪВ

Превод: Любен Велчев

chitanka.info

Не са малко романите на Едгар Уолъс, с които постоянно се среща българският читател сега, но само някои от тях са го издигнали като класик в този жанр. Романът „Хора в кръв“ е един от тях.

Способен ли е човек в момента на разкаянието да направи нова крачка към поредица от следващи престъпления?

Кое е по-интригуващо — двете загадъчни убийства в околностите на Лондон, или мотивите, довели до тяхното извършване? Кое провокира двете вечни начала у човека — доброто и злото?

Независимо един от друг отговорите търсят привидно изостаналият от съвременните криминални науки инспектор Патрик Минтер и начетеният и преуспяващ бивш адвокат и детектив любител Гордон Кардю. Кой пръв ще открие истината?

Отговор на всички тези въпроси ще намерите в нашето ново издание на романа „Хора в кръв“.

1.

Когато пристигна в Барли-Стек, Съпер още нищо не знаеше за опита с взлом в къщата на господин Стивън Елсън и за съществуването на скитника Съливан, чийто слабоумен другар по пиене скиташе по красивите околности и пееше серенади на чуждестранен език.

Съпер посети Барли-Стек, макар да знаеше, че по това време господин Гордон Кардю се намира вече в Сити. По стар навик Кардю отиваше всяка сутрин в бюрото си, макар вече да се беше отказал от занаята си.

И така, Съпер не можа да разисква с господин Кардю, но затова пък, за свое голямо удоволствие има възможност да размени остри реплики с Хейна Шоу, която се отнасяше много нелюбезно с него. Тя го мразеше и не скриваше това.

Госпожица Хейна Шоу имаше среден ръст, но разкошните ѝ форми правеха цялата фигура малко пълничка. Благодарение на нежното си и гладко лице тя можеше да се нарече хубава, макар тъмната рокля да не ѝ приличаше. Въпреки четиридесетте години, в косата ѝ нямаше нито един бял косъм.

Госпожица Шоу стоеше край входа на къщата, когато Съпер се приближи с мотоциклет. Тя унищожавашо го погледна с кафявите си очи.

— Ах, какъв чуден ден! Паркът наистина е великолепен, никога досега не съм виждал толкова теменуги и нарциси. Вкъщи ли си е господин Кардю?

— Не!

— Както изглежда, той е зает с разследването на грабежа на боскомнската банка — каза Съпер с лицемерна усмивка. — Когато прочетох във вестниците за грабежа в банката, веднага Казах на сержанта си: „За да се улови тази банда, нужен е човек като господин Кардю. Полицията никога няма да намери доказателства и веднага ще тръгне по лъжливи следи“.

— Господин Кардю отиде в кантората си, защото има по-важна работа от интереса към криминалните събития. Та нали полицията е създадена, за да следи престъпниците? Затова тя получава средства за нас, данъкоплатците, за да могат господа полицаите... всички дребни, незначителни хора без образование и възпитание...

— Какво да се прави, когато е невъзможно едновременно да се носи тежката отговорност на полицаи и да се изучават добрите обноси? — тъжно отбеляза старшият полицейски инспектор Съпер. — Та вие, госпожа Шоу, по-добре от другите знаете...

— Госпожица Шоу — високо го поправи Хейна.

— Вярно, вярно, госпожице Шоу, аз винаги съм ви смятал за госпожица и сега само без да искам се изтървах. Наскоро казах на сержанта си: „Не разбирам защо младата и очарователна госпожица Шоу не се е омъжила до сега, щом...“.

— Нямам време да приказвам с вас, сър...

— Господин Патрик Минтер — учтиво произнесе Съпер.

— Ако искате да предам нещо на господин Кардю, аз съм на вашите услуги, господин Минтер... Бързам и нямам време да бърборя с вас...

— Не е ли извършен тук грабеж с взлом? Аз чух...

— Не! Но дори и да се случеше това, не биха ви извикали.

— Не се съмнявам. Господин Кардю би измерил следите от краката на престъпниците, би се поровил в книгите по антропология и вечерта нещастниците вече ще са арестувани.

— Ако мислите да прилагате тук хитростта си и да се перчите със своя ум, много сте се излъгали, господин Минтер. Ако господин Кардю отиде при министъра и му разкаже само малко за вашите дела и постъпки, ще трябва веднага да се разделите с мундира си.

Съпер критично погледна ръкава на мундира си.

— Какво означава всичко това? — попита се инспекторът, когато госпожица Шоу хлопна вратата под носа му.

Той не се усмихна. Само натъпка старата си лула с тютюн, с удоволствие смукна веднъж, а половин час по-късно се намираше вече в кантората си.

— Човек с моето положение и на моята възраст трябва да бъде темпераментен — каза Съпер на младия и симпатичен чиновник, който седеше срещу него край масата. — Днес наистина бях пълен с енергия.

Току-що приказвах с една хубава дама от Барли-Стек и станах сантиментален. Вие казвате, че трябва да се разпита Съливан, но аз предпочитам да бера цветя на брега на реката.

Всички знаеха, че под прякора „Съпер“ е известен старшият инспектор Патрик Минтер. Той беше висок, с продълговато лице и рунтави вежди, които му придаваха внушителен вид. Но старото му закърпено палто, много пъти чистено и обръщано, не извикваше уважението по чуждите лица. Пренебрежението, с което госпожица Шоу разглеждаше мундира му, не обиди Съпер, а само изпълни душата му с радост.

— Вървете и разпитайте скитника, сержанте — каза Съпер, като махна с ръка. — Простото дознание е много незначителен труд за мен, който съм свикнал да разбулвам най-сложните престъпления. Ако се заловя с този скитник, ще трябва да прекъсна занятията си. А тъкмо сега минавам курса по криминология. Чували ли сте нещо за Ломброзо? Разбира се, не! Вие нищо не знаете за мозъка на престъпниците. Техният мозък тежи по-малко от този на обикновените хора. Дайте ми мозъка на този скитник, и аз ще ви кажа дали се е опитал да извърши грабеж в Барли-Стек, или не. Освен това трябва да се изучи до каква степен са подвижни краката му. Пет процента от престъпниците мога да вдигат предмети с пръстите на краката си. Трябва да се измерят краката на този безделник и да се обърне внимание дали е симетрично лицето му или не...

Сержант Латимер беше твърде умен, за да прекъсне приказливия си началник. Когато събеседникът му внезапно се запъна, Латимер се възползва от това и каза:

— Ако се вярва на Съливан, в дадения случай не е извършен обикновен взлом. Съливан си призна, че другият скитник, който е бил заедно с него, му е попречил да проникне в къщата на Елсън и да пипне парите. Както изглежда, приятелят на Съливан е търсел нещо друго...

— Документ за владение на недвижим имот или може би кръщелно свидетелство на законния наследник — замислено отбеляза Съпер. — Възможно е господин Стивън Елсън да е един от онези американски престъпници, които са откраднали свещения рубин от дясното око на божеството Окум, а сега фанатичните индийци са попаднали по следите на американеца и се мъчат да намерят удобен

момент, за да претърсят къщата му. Ето един забележителен случай за господин Кардю! Но, невъзможно е вие сам да свършите тази работа, сержанте... И тъй, зачете се за работа!

2.

— Аз арестувах Съливан, защото го намерих да спи наблизно до мястото на взлома. Той вече си призна.

— Измерете ушите му и изучете формата им — продължи Съпер. Нима не сте забелязали, че престъпниците имат много големи уши? Мили ми сержанте, детективският занаят не е вече като преди. Сега ни трябва физиономисти и химици. Истинският съвременен детектив трябва да живее във вилата си, да седи в разкошно кресло и да разглежда под микроскоп кървави петна или кал от лондонските улици. Само тогава ще може да ви докаже, че грабежът на златарския магазин е извършен от левак, който е избягал със зелен автомобил, модел 21. А, тъкмо се сетих, вие познавате ли един господин на име Джим Фераби?

— Господин Фераби от прокуратурата ли? Да, видях го скоро, когато идва тук.

— Същият. Той е много лош детектив, въпреки че е добър физиономист. Какво би направил той, ако му поръчат да разследва тайнствената история с раджата от Бенджа? Фераби би узнал, че часовникът е бил заложен от камериера на раджата в заложната къща на Уелхайм и би арестувал клетника, който всъщност е зложил собствения си часовник, подобен на ръчния часовник на раджата. Истинският детектив не би извършил такова глупаво нещо: той би узнал, че часовникът е откъснат от ръката на раджата по време на борбата с младата хубава машинописка, която с вързани ръце и крака и със затисната уста е лежала на пода до стената, за да бъде отнесена после от проклетите индуси в двореца на Лапислазули. Виж, старият Кардю е детектив на място! Той е човек, от който би трябвало да вземете пример, сержанте!... Кардю е изучил престъпленията от всички страни и разбира от психология. Той разбира значението на силно издадената брадичка, на несиметричното лице, на големите уши и други подобни неща. Кардю има голяма библиотека по криминология в Барли-Стек. Дори професионалистите могат да взимат

пример от любителя на криминалното дело — господин Гордон Кардю.

— Искате ли да разпитате Съливан? Той вече си призна, че е дошъл в Хил-Броу, за да извърши грабеж.

За голямо учудване на Латимер, Съпер каза:

— Добре, доведете го тука!

След една минута сержантът доведе един грозен и крайно смутен скитник. Съпер свали очилата си и втренчено загледа Съливан.

— Съливан? Нима скитниците имат презиме? Скитникът обикновено се казва Джон или Карл, но няма презиме. Я ми кажи, драги, защо си разправял на сержанта, че твоят приятел ти бил попречил да извършиш грабежа в Хил-Броу? — неочаквано попита Съпер. — Защо лъжеш?

— Аз казах истината, сър. Гръм да ме удари, ако лъжа... Този малоумен субект едва не ме погуби, когато поисках да отворя прозореца. Ей, че проклет дявол! А ние предварително се наговорихме с него... той дори ми посочи мястото, където американецът крие парите си. А когато работата стигна до... Гръм да ме удари, ако лъжа!

— Много почетна смърт за скитник — ядовито забеляза Съпер. — Хм!... Съливан? О, драги, аз те познах! Ти си същият Лука Съливан, който бе осъден на три години за грабеж... да, спомних си... Лука е свято име!

Лука Съливан неспокойно се озърна, но преди да успее да възрази, Съпер го запита:

— А ти какво знаеш за този луд скитник?

— Много малко, сър. Срецнах се с него в Девъншир, но други приятели ми разказваха за него. Те твърдят, че е ненормален. Той скита, пее песни, обича да говори на чужди езици и поразява всички със своята начетеност. С една дума, не е от нашия кръг и предпочита самотата.

— Този път казваш истината, защото умът ти не може да измисли такъв разказ. Къде живее този необикновен скитник? Къде се крие?

— Предполагам, че има леговище някъде близо до морето. Аз скитах с него цяла неделя и той често ме питаше дали обичам параходи. Разказваше ми, че по цели дни ги гледа и гадае кой параход ще претърпи корабкрушение. Той наистина е луд! След като се наговорихме да проникнем в къщата на американеца — какво ми каза

тогава? Той като куче се нахвърли върху мен с думите: „Махай се, нещастни крадецо, твоите ръце са много мръсни, за да...“. Останалите му думи не разбрах... той говореше за справедливост... Съвсем е луд!

Съпер втренчено и мълчаливо гледаше Съливан, който се чувстваше при това крайно отвратително.

— Достатъчни са тези лъжи, драги — най-последно каза инспекторът. — Ти се страхуваш да кажеш чистата истина. Добре! Сержанте, заведете го пак в затвора. Ще го предадем на съда!

Съпер дълго и неподвижно седя край масата. Когато сержантът се върна, той го попита:

— Знаете ли нещо за американеца Елсън?

— Той е нещо като необработен брилянт. Разправят, че е баснословно богат.

— Аз също чух за това. Ако човек живее в голяма къща и има три автомобила и двадесет слуги, значи, че е богат. Аз ще отида при него.

Съпер мина през Дюлон-Хил и скоро стигна къщата в Хил-Броу. Инспекторът слезе, отвори вратата, мина през парка, който отделяше къщата от улицата и опря мотоциклета си в едно дърво. После бавно тръгна към къщата на господин Елсън, качи се по широката стълба и влезе в един голям коридор. Наоколо нямаше никой, но той чу мъжки и женски глас, които приказваха в съседното помещение. Потърси копчето на звънеца, но внезапно вратата се полуотвори и четири дебели пръсти уловиха дръжката...

— Само женитба, Стивън, нищо друго! Аз твърде много чаках, за да вярвам на обещанията, чуваш ли? Не мисли, че съм глупава... Не искам да вярвам повече на обещанията... Пари? На мен не ми трябва пари, аз съм по-богата от тебе...

В този момент вратата широко се отвори и на прага се показа една жена. Съпер веднага я позна, макар и да стоеше с гръб към него. Това беше Хейна Шоу. Съпер остана поразен, но дойде на себе си и бързо се спусна надолу по стълбата, преди Шоу да го забележи. Той пусна шумния си мотор в движение само след като извървя тичешком около половин миля, защото не искаше да обърне върху себе си вниманието на госпожица Шоу и с това да издаде присъствието си в Хил-Броу.

3.

Господин Джим Фераби вървеше към Кингс-Бенч-Уок и дълбоко вдишваше пролетния въздух, като се наслаждаваше на разкошните паркове и фонтани. Той беше на около тридесет години, но това не му пречеше да си подсвирква някаква ария. Когато се приближи до стълбата, извади от джоба си ключ и го завъртя в ключалката, внезапно противоположната врата се отвори. Той се обърна и видя на вратата една млада девойка, върху лицето на която заигра усмивка.

— Добро утро, госпожице Лей — той не можеше да скрие удоволствието си от срещата.

— Добро утро, господин Фераби.

Гласът на Елфа Лей беше нежен и необикновено сладък. Прекрасното лице на девойката беше достойно за четката на художник. Дълбоките сиви очи приветливо гледаха Фераби, който се опияняваше от възшебния глас на секретарката на господин Кардю. Познанството между младите хора започна преди една година върху същата тази прашна стълба и през цялото време повърхностно се поддържаше, без да излиза от рамките на сдържани разговори.

— Надявам се, че излизането ви в съда се е увенчало с успех и че нещастникът вече седи зад решетките?

— Не, нямах успех и „нещастникът“ сигурно седи в някоя кръчма и проклина закона — спокойно отбеляза Джим.

Елфа смутено го погледна.

— Ах, много съжалявам. Господин Кардю каза, че подсъдимият е изобличен. Нима защитата представи нов материал?

— Не, защитата нищо не можеше да предприеме в полза на обвиняемия. Съливан бе оправдан, защото аз бях негов обвинител. Това е чудно, госпожице Лей, нали? Но аз не можах да бъда друг, защото съм мекосърдечен. Това беше първото ми излизане като прокурор и, струва ми се, последното. Съдията каза, че обвинителната ми реч смело би могла да бъде произнесена от защитата. Съливан смяташе да си почине поне една година в затвора, а сега свободно се

разхожда и краде патици. Аз настоявах да оправдаят скитника — моята кариера свърши, госпожице Лей! От сега нататък аз пак ще бъда безименен чиновник от прокуратурата.

Елфа тихо се засмя на това тържествено заявление. В този миг на стълбата се чуха тежки стъпки и Джим видя господин Кардю.

Гордон Кардю вече не се занимаваше с адвокатство и никой не знаеше защо този петдесет и осем годишен мъж държи кантора на Кингс-Бенч-Уок. До световната война Кардю имаше необикновено богата и знатна клиентела, занимаваше се в покупка и продажба на недвижими имоти и беше адвокат на големи тръстове. През време на войната той се отказа от адвокатството и преустрои голяма си кантора на Кингс-Бенч-Уок за своите частни работи, защото имаше имоти.

Лицето на Кардю беше сериозно, правилно, а очите под рунтавите вежди приятелски гледаха околните. Той се обличаше много елегантно и носеше цилиндър. Начинът му да говори и цялата му външност показваха, че принадлежи към полуаристократичните кръгове.

— Ало, Фераби, чух, че вашият подсъдим бил оправдан?

— Лошите новини бързо се разпространяват по града — мрачно забеляза Фераби. — Началникът ми негодува по този случай.

— Вярвам ви. — Тънка усмивка се плъзна по лицето на Кардю. — Добро утро, госпожице Лей! Няма ли важни писма? Не? Господин Фераби, бъдете така добър да дойдете с мен в кабинета ми.

Джим влезе след него в елегантния кабинет. Кардю извади кутия с пури и я протегна към младия си колега.

— Вие нямате талант да изобличавате престъпници — каза той с презрителна усмивка. — От обществени и финансови съображения вие не трябва да излизате в качеството на прокурор. Но аз на ваше място не бих се огорчил от несполуката. Разбира се, интересува ме покушението в къщата на господин Стивън Елсън, защото той е мой съсед. Макар да е високомерен и невъзпитан американец, г-н Елсън все пак е човек с добро сърце. Вашата несплука сигурно няма да му е приятна.

Джим безпомощно поклати глава.

— С мен става нещо лошо — отчаяно произнесе той. — Когато седя в канцеларията, всичките ми симпатии са на страната на закона и реда и се радвам на всяко доказателство, което може да помогне за

осъждането на престъпника. Но щом се намеря в съдебната зала, мозъкът ми започва усилено да търси смекчаващи вината обстоятелства за престъпника... мотиви, които сам бих привел, ако изпаднех в положението на обвиняем.

Господин Кардю унищожително погледна младия юрист и каза:

— Но когато държавният прокурор заявява на съдията, че се съмнява в безпогрешността на дактилоскопията...

— Нима казах това? — виновно попита Джим, като силно се изчерви. — Ах, велики боже, аз съвсем пропаднах в тази работа.

— И аз съм на същото мнение... Хм... Пиете ли сутрин портвайн? — Когато Фераби отрицателно отговори, Кардю отвори шкафа, извади едно тъмно, прашно шише, наля в чаша великолепно червено вино. След това продължи:

— Аз се интересувам от Съливан и по други причини. Както знаете, занимавам се с антропология. Убеден съм, че от мене би излязъл забележителен детектив, ако не бях станал адвокат. Когато виждате, че начело на полицията стоят хора без талант и опит, иска ви се да извикате: дайте път на образованите, талантливите хора! В моя участък, например, има един чиновник, който...

Кардю внезапно се запъна. Той вдигна рамене и млъкна. Джим неволно се усмихна, защото познаваше старшия инспектор Минтер и знаеше, че той презира образованите любители детективи. При това му беше добре известно, че Съпер и Кардю се бяха спречкали именно по този въпрос. А сега се чудеше защо Кардю внезапно го повика в кабинета си. Макар отдавна да го познаваше, за първи път посещаваше частната му кантора. От поведението му разбра, че поканата не бе проста случайност. Адвокатът загрижено се разхождаше напред-назад из кабинета и най-после нерешително каза:

— По пътя за града много мислих за вас, г-н Фераби... Мислех си дали мога да се посъветвам с вас... Вие познавате икономката ми Хейна Шоу, нали?

— Сърдита личност, която малко приказва и пронизва всички със злите си очи.

— И вие ли също не можете да я търпите? Тя ви е приела зле, когато последния път бяхте у дома. Моят шофьор, който обича клюките, ми разказа, че ви е наругала. Разбира се, тя е сърдита, зла и неприятна жена, но за останалото съм доволен от нея. Не забравяйте,

че тя се явява, така да се каже, наследство от покойната ми жена, която я взе от сиропиталището и я възпита у дома. Аз съм готов да сравня госпожица Шоу с фокстериер, който хапе всички, с изключение на господаря си.

Господин Кардю извади портфейла си, измъкна от него един лист и го сложи на масата.

— Аз ви се доверявам, господин Фераби — каза той, като заключи вратата на кантората. — Ето, прочетете това!

Това беше обикновен лист без адрес, без дата. На него бяха написани с ръка само три реда:

Два пъти вече ви предупреждавах.

Това е последното предупреждение. Доведохте ме до отчаяние.

Големият Крак

— Големият Крак? Кой е той? — попита Джим, като прочете още веднъж тайнствените редове. — Както изглежда, някой заплашва икономката ви. Тя ли ви предаде това заплашително писмо?

— Не, този лист попадна в ръцете ми по много интересен начин. Намерих го сгънат заедно със сметката на бакалина. Сигурно Хейна го е извадила заедно с другите сметки и ми го е подала, без забележки, че това е частно писмо.

— А вие приказвахте ли с нея за това заплашително писмо?

— Не — бавно произнесе Кардю, като се намръщи, — аз само ѝ подхвърлих, че може да ми се довери, ако нещо неприятно ѝ се случи, но тя само промърмори нещо в отговор. Право да си кажа, страхувам се да ѝ съобщя, че в мен е частното ѝ писмо. Ние се скарахме заради една глупава работа и сега сме в обтегнати отношения. Още едно стълкновение и тя ще ме напусне. А пък не мога да свикна с нова икономка. Какво ще кажете за това писмо?

— Тук някой се опитва да прибегне към изнудване. Но, все пак, вие трябва да поискате обяснение на Хейна Шоу.

— Какво? Да приказвам с нея? Не, това е невъзможно! За това трябва да издебна момент, когато госпожица Шоу е в добро настроение, а това се случва само един-два пъти в годината.

— А защo не се обърнете към полицията?

— Към Минтер ли? — студено попита той, като презрително се усмихна. — Към този бездарен, невъзпитан чиновник? Не, предпочитам сам да се справя с тази задача. Но... освен това писмо, има още една тайна.

Кардю погледна зад вратата, където работеше миловидната му и скромна секретарка.

— Знаете ли, господин Фераби, на брега на Паузей-Бей имам малка къщичка, която купих почти без пари през войната. Там сега прекарвам, много рядко. Обикновено от нея се ползват служителите ми. Тази сутрин госпожица Шоу неочаквано ми поиска позволение да прекара там няколко дни, макар че миналата неделя отбеляза, че мрази Паузей-Бей. Сега ми е интересно, дали това внезапно пътуване не се намира във връзка с тайнственото писмо.

— Поръчайте на детективи да я следят.

— Аз също мислих за това, но то е крайно нежелателно. Помислете си, тя служи при мене от двадесет години... Предполагам, че отива в Паузей-Бей, за да се срещне с тайнствения човек, който се нарича Големият Крак. Знаете ли, понякога ми се струва, че госпожица Шоу е... ненормална.

Джим се учуди, че адвокатът му довери такава тайна, но думите на Кардю веднага му разясниха това.

— В петък ще имам гости в Барли-Стек. Много ви моля да дойдете и да наблюдавате Хейна Шоу. Възможно е да забележите това, което може да се изплъзне от вниманието ми.

Джим отчаяно започна да мисли как да откаже, но Кардю го изпревари:

— Нали нямате нищо против, ако там срещнете и госпожица Лей? Тя ми е секретарка и съставя каталога на новата ми библиотека...

— Много ще ми бъде приятно, господин Кардю — чистосърдечно отговори Джим Фераби.

4.

— Познавате ли господин Елсън?

Джим Фераби добре познаваше Елсън и чувстваше антипатия към него. Американецът беше главен свидетел по делото Съливан и оправдаването на подсъдимия много го огорчи. При това Джим имаше предубеждение към Елсън, защото той открито и некоректно ухажваше госпожица Лей. Ето защо остана неприятно изненадан, когато го видя между поканените. Кардю веднага забеляза антипатията на младия юрист към американеца.

— Забравих да ви кажа, господин Фераби, че ще срещнете Елсън. Много ми е неприятно, но Хейна настояваше да го покана. Аз лично не мога да го търпя.

— На мен ми е безразлично дали е тук, или не — засмя се Джим. — Но кой е той? Защо се е преселил в Англия?

— Не зная, но един ден сигурно ще разбере. Те чудесно се разбират двамата, защото са съотечественици — ядовито прибави Кардю, като погледна към американеца, който приказваше с госпожица Лей.

— Нима госпожица Лей е американка? — попита Джим.

— Да. Предполагах, че знаете това. Баща ѝ, който загинал във войната, бил висш чиновник в американското държавно съкровище. Струва ми се, че по-голяма част от живота си е живял в Щатите, където госпожица Лей се е възпитавала. Аз лично не познавах баща ѝ. Взех я на служба по препоръка на американската легация.

— Никога не бих могъл да си представя, че тя е американка — промърмори Джим.

* * *

— Аз мислех, че сте англичанка — каза Елсън на госпожица Лей. — Чудно, как веднага не се сетих за това.

— Аз съм от Вермонт — потвърди Елфа.

Елсън имаше червено лице с груби черти, неприятни очи и голям нос. Той разнасяше около себе си миризма на уиски и силни пури.

— А пък аз съм от запад — учтиво произнесе той. — Но кажете, госпожице Лей, какво търси тук този господин? — прибави той, като кимна към Джим.

— Господин Фераби е считан за един от най-енергичните служители в прокуратурата — спокойно възрази Елфа.

— Така ли? Господин Фераби може да е добър адвокат, но е съвсем неспособен прокурор, щом попадне в съдебната зала. Аз лично мога да потвърдя това.

— Вие стар приятел ли сте на господин Кардю? — попита внезапно Елфа, като желаше да промени разговора.

— Хм... мой съсед е... При това криминалните истории са неговата слабост... Досега не съм виждал възрастен човек да се увлича по такива глупости.

Елсън не откъсваше погледа си от Елфа. Желаетейки да се освободи от натрапилия се събеседник, младата девойка умолително погледна Джим, който я разбра и побърза да я освободи.

Елфа и Джим забелязаха, че Кардю беше в лошо настроение. От време на време поглеждаше часовника, после плахо преместваше погледа си към вратата. Най-после икономката се показва, по-сърдита и по-мрачна от когато и да било. Тя студено доложи на домакина, че масата е сложена. Кардю свали очилата си и умолително произнесе:

— Не може ли да почакаме още малко, Хейна... Аз поканих още един добър познат — старшият инспектор.

Хейна мрачно го погледна, но нищо не каза и излезе. Минаха се още няколко мъчителни минути и на вратата пак се показва икономката.

— Още дълго ли ще чакаме, господин Кардю? — грубо попита тя.

— Идваме, идваме, Хейна. Нашият приятел сигурно се е забавил някъде.

Елфа седеше до Джим на кръглата маса. Край нея стоеше стола за инспектор Минтер.

— Бедният господин Кардю — тихо каза девойката.

Джим се смееше, но един поглед на икономката накара лицето му да приеме сериозен израз.

След като поднесоха супата, Съпер се появи, облечен повече от скромно.

— Извинете, лейди и джентълмени — каза той, като погледна присъстващите — аз съм свикнал да вечерям само вкъщи и си спомних за поканата на господин Кардю едва когато се готвех да си легна. Добър вечер, госпожице Шоу!

— Добър вечер, господин инспекторе! — студено отговори Хейна.

Елфа за първи път виждаше Съпер и неволно почувства симпатия към възрастния инспектор в износен фрак. Ризата му беше старомодна и на връзката му се виждаха две петна, но обноските му бяха аристократични.

— Много рядко ходя на гости — продължи Съпер, като заговори на домакина — затова не зная правилата за добро държание. Но винаги съм казвал, че на нас, полицаите, ни липсва възпитание... Нима вие не спускате кепенците нощно време, господин Кардю?

— Не — учудено отговори Кардю, — защо да ги спускаме? От улицата, която се намира на четвърт миля от къщата, не се вижда какво става вътре.

— Извинете, аз рядко ходя във вили. Живея в къщичка и винаги спускам кепенците, когато ям, защото така е по-приятно. Колко градинари имате тука?

— Четири-пет, точно не зная.

— Тогава ви трябват помещения, където биха могли да нощуват.

— Те не нощуват тука. Главният градинар живее в отделна къщичка близо до улицата.

— А аз мислех, че държите слуги, които поливат нощно време и ловят къртиците.

Кардю се почувства обиден.

— Не ви разбирам, инспекторе. От къде накъде ще позволя на слугите си да скитат нощно време около къщата? Но какво ви е, господин старши инспекторе?

Съпер внезапно скочи и се спусна към вратата. В същия миг светлината угасна.

— Веднага се махнете от масата и застанете край стената! — заповеднически извика Съпер. — В сянката на храсталаците се крие човек с револвер в ръка.

5.

Съпер безшумно слезе в градината и се спусна към храсталаците. Той грижливо претърси всичко, но нищо не забеляза. Като направи още няколко крачки, внезапно чу недалеч от себе си песен:

*Мавританският крал минаваше
по кралския град Гранада.
Ай де ми Алхама!*

Той се спусна в тази посока, но пак никого не видя. Като се връщаше, се сблъска с Джим Фераби.

— Хей, господин Минтер, кой беше тука?

— Някакъв си скитник. Много лекомислено е от ваша страна да излизате от къщи без оръжие.

— Но аз никого не видях.

— Това е и невъзможно сега — учтиво забеляза Съпер. — Хайде да влезем вътре. Или най-добре е да седна на мотоциклета и да претърся съседните улици.

Те минаха през една полянка и скоро видяха натрупалите се накуп и силно уплашени гости начело с Кардю.

— Забелязахте ли някого — плахо попита той. — Просто невероятно е... Вие наплашихте дамите... Аз поне никого не видях.

— Възможно е да се е привидяло на Минтер — подметка Елсън. — Допускам, че може да се види човек, но при слабата светлина по никакъв начин не може да се види оръжие.

— Но аз ви уверявам, че видях оръжие — настояваше Съпер. — Пред очите ми светна дръжката на револвер или пистолет. Има ли фенерче някой от вас?

Кардю затича към къщи и се върна с една лампа.

— Ето тук е стоял — каза Съпер, като осветяваше тревата. — Почвата е много твърда, за да се видят следи. Възможно е да... Ах!

Съпер внезапно се наведе, вдигна един дълъг, тъмен предмет и доволно подсвирна.

— Какво намерихте? — попита Кардю.

— Пачка с патрони от пистолет калибър 42 от морския департамент на Съединените щати. Паднал е от пистолета на злосторника.

Господин Кардю се уплаши. Джим забеляза, че той побледня и предположи, че адвокатът за първи път в живота си се натъкваше на действително покушение. Стивън Елсън с отворена уста гледаше патроните.

— И той през всичкото време е стоял тук с пистолет? — попита Кардю, като цял трепереше. — Нима вие не го видяхте?

— Не се безпокойте за това — почти съчувствено отвърна Съпер. — Ако го бях видял, щях да го улова. Господин Кардю, трябва да говоря по телефона!

Те влязоха в кабинета на адвоката.

— Ало... Вие ли сте, Латимер? Претърсете веднага участъка си и задръжте всички подозрителни лица, особено ако са скитници. След като изпълните заповедта ми, вземете оръжие и фенери и елате в Барли-Стек.

След това Съпер спокойно окачи слушалката, прехвърли поглед от бледото лице на Кардю към пълните с книги шкафове и каза:

— В тези книги сигурно има много ценни указания как да се арестува един малоумен скитник. А пък аз съм принуден да прибягна към обикновените си методи. И не е изключено никога да не уловим скитника.

— Аз мисля, че не е мъчно да се улови един въоръжен скитник.

— Не е мъчно — потвърди Съпер, като тъжно поклати глава. — Хм! Не е мъчно, щом е следил господин Елсън.

— Какво? — учудено попита Кардю.

— Елсън също е чакал скитника, защото иначе нямаше да носи със себе си оръжие.

— Какво? Елсън има оръжие? От къде знаете?

— Убедих се, когато се приближих до него. Оръжието намира в задния му джоб.

Кардю нищо не отговори.

* * *

— Защо последвахте инспектора, когато излезе в градината? Не беше ли това твърде лекомислено от ваша страна?

Джим и Елфа стояха сами на площадката. Хейна и американецът изчезнаха някъде.

— Ами, помислих си, че се е заблудил в сянка — отвърна Джим. — Забравих, че старият детектив вижда през стените... Кажете, госпожице, симпатичен ли ви е този Елсън?

— Елсън ли? Не... защо питате?

— Защото е американец и си мислех, че на двама съотечественици ще им е приятно да се срещнат в чужбина — смутено произнесе Джим.

— Значи, ако бях англичанка и срещнех в Ню Йорк английски негодник, бих се зарадвала, защото е англичанин?

— Негодник ли? Не знаех, че смятате Елсън за негодник.

Елфа тихо се засмя.

— Аз не обичам селския живот — каза тя. — Но бедният ми баща обичаше да живее на село и да спи под открито небе, дори и при лошо време.

— Вашият баща почина през войната, нали?

— Да — едва чуто прошепна тя.

Те пак закрачиха напред-назад. Тя доверчиво се опря на ръката му.

— Още дълго ли ще останете тук? — попита той.

— Утре по обяд отивам в града, защото трябва да довърша каталога. Господин Кардю не би искал да оставам тук, ако икономката му отиде на разходка.

— Какво мнение имате за госпожица Шоу?

— Ако я познавате по-отблизо, всъщност тя е много мила личност.

На вратата на къщата се показва Съпер.

— Влезте в стаята, преди духовете да са ви уловили, господин Фераби. А пък вас, госпожице Лей, ви търсеше господин Кардю.

Тя влезе вкъщи, Фераби поиска да я последва, но Съпер го задържа.

— Хайде да се поразходим малко, господин Фераби. Ще поприказваме за психологията и антропологията.

Интересното беше, че Съпер притежаваше дълбоки познания по тези науки, когато не приказваше с Кардю или със сержанта си.

— Тази нощ Елсън е отишъл у дома си и аз предполагам, че въоръженият скитник певец ще го следи. Работата е много тъмна и тайнствена: един американец желае да убие друг американец.

— Значи вие мислите, че неизвестният в градината е американец?

— Той е имал американски пистолет, ето защо е американец. Освен това предполагам, че е певец.

— Защо? — учудено попита Джим.

— Защото го чух да пее. Кажете ми, господин Фераби, имате ли някакви данни срещу Елсън?

— Не, доколкото си спомням. Аз тъкмо завеждам отдела на чужденците.

Джим обмисляше дали да повери на Съпер тайната на госпожица Шоу или не. Той се страхуваше, че на Кардю това няма да му хареса. Най-после се реши.

— Съпер, уверен ли сте, че непознатият в градината е чакал Елсън? Не се ли лъжете?

— Не съм се излъгал, но с удоволствие ще изслушам и вашето мнение.

Джим накъсо му разказа за писмото, което вчера Кардю му показа. Инспекторът внимателно го изслуша.

— Големият Крак? Това звучи като имената на индийците от дивия запад. Но какво е направила Хейна? Да, господин Фераби, това е много важна новина, която променя положението на нещата. И тъй, вие казвате, че госпожица Шоу отива в отпуск... Хм! Аз познавам къщата край брега на Паузей. Кардю веднъж ме покани в нея. Тя е на пусто място доста далече от населени места. Там е опасно да се живее...

— Господа, влезте да довършите вечерята си! — разнесе се гласа на Кардю.

— Не му споменавайте за това, което ви разказах — прошепна Джим.

— Бъдете спокоен — възрази инспекторът.

* * *

Часът беше един и половина, когато Джим почука на работния кабинет на Кардю, за да му пожелае лека нощ.

— Влезте, господин Фераби. Инспекторът вече отиде ли си?

— Да, току-що се разделихме.

Кардю с въздишка затвори книгата.

— Минтер е много практичен човек, но се съмнявам, че се отнася сериозно към работата си. Работата на полицията става все повече и повече механична... Кажете, господин Фераби, какво мнение си съставихте за Хейна? Нейното поведение не събужда ли у вас подозрение?

— Както изглежда, тя не е взела случката присърце и с нищо не издава вълнението си — спокойно отбеляза Джим.

При тези думи лицето на Кардю силно се измени.

— Чудно нещо... Как не си помислих, че писмото може да бъде във връзка с покушението на скитника?... Наистина ми липсва логика.

— Аз също се чудех на това — каза Фераби.

— На мен дори не ми хрумна да съпоставя госпожица Шоу с човека от градината — замислено произнесе Кардю. — Просто учудващо... Бих искал да поговоря за това с Минтер.

— Разкажете му по телефона — посъветва го Джим, като желаше да облекчи съвестта си, след като сподели чуждата тайна.

Кардю взе телефонната слушалка, но веднага пак я окачи.

— Трябва добре да помисля за това. Ако съобщя сега на Минтер, той веднага ще дойде тук и ще направи сцена на госпожица Шоу. Не, нека оставим това за утре или другиден, когато тя замине. Лека нощ, господин Фераби!

Часът удари два, когато Джим загаси светлината и си легна. Но не можа да заспи, развълнуван от всичко случило се. След като половин час се въртя из кревата, стана, запали лулата си и се приближи до прозореца. При слабата лунна светлина видя осветения прозорец на

дясното крило на къщата. Там един силует се движеше из стаята. Като свикна с тъмнината и завесите, Джим позна госпожица Шоу. Тя беше в пътнически костюм и усърдно приготвяше куфара си, който стоеше на кревата. Лекият нощен ветрец леко повдигаше завесите, така че Джим можеше да вижда в стаята. Край кревата на госпожица Шоу стояха още два отворени куфара. Тя извади от шкафа всичките си рокли.

Джим се намръщи. Приготовленията на госпожица Шоу бяха по-сериозни отколкото можеше да се предполага. Тя като че ли се готвеше за продължително пътешествие. Наблюденията на Джим продължиха около час. Когато приготовленията свършиха, светлината в стаята угасна. Джим почувства умора и пак си легна. Но щом затвори очи, чу звуците на една странна мелодия. Стори му се, че сънува, но песента ясно се чуваше. Някой пееше в малката горичка:

*Мавританският крал минаваше
по кралския град Гранада.
Ай де ми Алхама!*

Певецът! Човекът, който беше вчера в градината! В същия миг Джим си наметна палтото, изхвъркна навън и се ослуша. Внезапно той видя една едра фигура, която се движеше под сянката на дърветата. Като се приближи до нея, Джим чу един съвсем тих глас:

— По-тихо, по-тихо, господин Фераби! Гледайте да не изплашите моя певец, защото ще ми е нужен за антропологични изследвания.

Това беше Съпер.

6.

— Качете се горе и се облечете както трябва. Имам нужда от вашата помощ. Всичките ми полицаи претърсват района и скоро певецът ще бъде задържан. Ако не ме намерите, след като се върнете, почакайте ме.

Джим се подчини, но когато се върна след пет минути, инспекторът го нямаше. След двадесет минути Съпер се появи.

— Този път той се скри — недоволно каза той. — Както изглежда, успял е да ви забележи, когато сте излезли от къщата. Какво ново има?

— Хейна Шоу напуска Берли-Стек — каза Джим и разказа всичко, което видя през нощта.

Съпер почеса бялата си глава и отвърна:

— Кардю не знае, че тя си отива завинаги, кълна се в това! Той ще остане приятно изненадан, когато научи за това, защото тайно желае да се отърве от нея. Бих искал да видя младият съблазнител. — Инспекторът печално поклати глава. — Имате ли автомобил, господин Фераби?

— Да, но не тука. Дойдох с влака.

— Добре. Можете ли да дойдете с него утре при мен? Така, на свечеряване. Мисля да отида в Паузей. Моля ви да ме придружите и заедно с мен да изучите този случай от психологична гледна точка, защото сам не мога да се оправя в тази сложна наука.

Съпер весело погледна Джим и се засмя. След като се разделиха, Джим се върна в стаята си, обръсна се и грижливо се преоблече. Призори слезе в парка, откъдето се виждаше Хил-Броу.

Какво беше накарало американеца да се пресели в тази местност, която не му харесваше, Джим не можеше да си обясни. Американецът произлизаше от низините и бе достигнал положението си в обществото благодарение на енергията си, но беше некултурен и невъзпитан.

Като повървя малко, Джим видя една стройна фигура в сива рокля.

— Добро утро! — каза той и сърцето му силно затуптя. — Станах рано, защото не можах да заспя.

— Аз също лошо спях, но се чувствам много бодра — отвърна Елфа, като усмихнато му подаде ръка. — Моята стая се намира до стаята на госпожица Шоу. Икономката цяла нощ нещо шеташе.

Джим би могъл да потвърди наблюденията на Елфа.

— Много се радвам, че ще се върна в собствената си малка квартира. Барли-Стек ми действа неприятно на нервите. По-рано прекарах тук само една нощ... това беше миналата година. Преживях неприятни минути. Нали нямате нищо против да ви разкажа за това?

— Аз съм готов да ви слушам цяла сутрин, госпожице Лей.

— Та тогава госпожица Шоу беше в още по-лошо настроение. Тя не приказваше нито с мен, нито с господин Кардю, затваряше се в стаята си и не обядваше с нас. Според думите на господин Кардю, тя се сърдела, че господин Кардю не ѝ отдавал нужното внимание. Но госпожица Шоу извърши една много непонятна постъпка. Когато сутринта се събудих и погледнах през прозореца, видях на тревата една голяма латинска буква „V“, съставена от тъмни книжки. Слязох долу, за да видя какво е това. Около петдесет стодоларови банкноти бяха закрепени с дълги черни игли за земята.

Джим учудено я погледна.

— Кардю разбра ли за това?

— Да, той го видя през прозореца и силно се възмути.

— По това време кой още живееше тука?

— Господин Елсън. Неговата къща я поправяха и господин Кардю го покани да живее в Барли-Стек, докато свърши ремонта. Струва ми се, че от тогава до вчера не е идвал тук. Елсън сам ми разказа, че госпожица Шоу поискала от Кардю да го покани.

— Но от къде на къде ви хрумна, че тя е съставила буквата на тревата? Та това е могло да бъде една глупава шега от страна на Елсън. Той е напълно способен на такива постъпки.

Елфа поклати глава.

— Това направи госпожица Шоу, която после пак си събра парите. Кардю ѝ поиска обяснение откъде ги е взела... Струва ми се, че тя е малко не на себе си. Ето защо не исках да дойда в Барли-Стек. Аз приех поканата на господин Кардю само защото ми каза...

Тя внезапно спря, но Джим почувства как от радост сърцето му заби още по-силно.

По време на закуската Хейна запазваше пълно самообладание и лицето ѝ с нищо не издаваше безсънната нощ. Напротив, Кардю беше придирчив и раздражителен, въпреки че добре беше спал. По едно време внезапно се обърна към икономката си:

— Кога отивате на разходка, Хейна?

— В единадесет часа.

— С вашия автомобил ли ще отидете? Джонсън ми каза, че покривалото имало нужда от поправка.

— За мен е добро, следователно то трябва да бъде добро и за Джонсън — рязко каза Хейна.

Кардю веднага загуби интерес към плановете ѝ.

— След закуска отивам в града. Искате ли да ви заведа до квартирата, господин Фераби?

Джим се съгласи и побърза да се види с госпожица Лей, която вече работеше в кабинета на адвоката. На масата лежаха куп книги и Елфа отчаяно погледна Джим.

— Господин Кардю иска да свърши работата, преди да си отида вкъщи. Доколкото виждам, ще ми трябва два дни. По никой начин не бих искала да прекарам още една нощ в тази къща. Вие в града ли отивате?

— Да, отивам, но бих ви помолил да дадете адреса си, за да мога да се убедя, че сте стигнали у дома си жива и здрава.

Тя написа няколко думи на едно листче и му го подаде. Той го пусна в джоба си и каза:

— Аз ще ви посетя...

— Не... На листчето написах номера на телефона си... След известно време може да ви позволя да ме посетите, за да отидем на театър... ако това не вреди на общественото ви положение. Както чух, заемате висок пост в прокуратурата.

— О, аз съвсем се компрометирах. Единствената възможност да заема пак видно положение, е да се показвам в добро общество.

Той задържа ръката ѝ по-дълго от друг път и замина, изпълнен с най-светли надежди. Седейки до господин Кардю в автомобила, той съвсем не чу разсъжденията му за Съпер и за Елсън, но когато

бившият адвокат засегна историята с Хейна, Джим бавно се върна към действителността.

— Аз дълго и грижливо обмислях това положение и дойдох до заключението, че така повече не може да продължава — каза Кардю. — Безкрайно търпях прищевките на Хейна и сега разбирам доколко животът ми е зависел от тях и от внушенията ѝ. При това и тази дяволска тайна... А отгоре на всичко, между Хейна и Елсън е станало нещо. Това е глупаво, нали?

Фераби се съгласи, че това е глупаво, защото Съпер не му разказа всичко, което знаеше. Адвокатът продължи:

— Видях как си разменяха погледи. Веднъж, когато приказвах на ъгъла на улицата, те ме забелязаха и хукнаха да бягат. И до сега вярват, че не съм ги видял. Не зная кой е този Елсън: учен, женен милионер или престъпник. Неприятна личност е. Твърде съмнително е да обича икономката ми. Във всеки случай аз твърдо реших: Хейна трябва да си отиде! Съгласен съм да ѝ дам 1000 фунта, стига само да постъпи на нова длъжност.

— А вие знаете ли, че тя опакова всичкия си багаж? — попита Джим.

— Всичкия си багаж ли? От къде знаете?

— Нощес видях през прозореца. Хейна не се опитваше да скрие това от другите.

Господин Кардю дълго мълча. Най-после намръщено каза:

— Не вярвам това да е решителна стъпка от нейна страна. Тя и преди след скандала ни опакова багажа си, а пък аз — старият глупак — на колене я молих да остане. Но този път... — Кардю поклати глава и в очите му светна злобно пламъче.

Той свали Джим пред квартирата му. Младият човек веднага се зае да нарежда книжата си, като няколко пъти потърси Елфа по телефона, но все напразно. Когато я потърси за четвърти път, почувства истинска радост като чу съдържания глас на девойката.

— Да, върнах се... Не, господин Кардю още не беше се върнал. Той ми съобщи, че тази нощ ще остане в града.

— Позволете ми да ви поканя на чай, госпожице Лей.

— Не — засмяно отговори тя. — Искам спокойно да прекарам нощта у дома. Тук е много приятно и хубаво.

— Не се съмнявам в това — възхитено каза Джим. — Навсякъде, където се намирате...

В същия миг Елфа окачи слушалката. В антрето шофьорът му, който едновременно му беше и слуга, му каза, че го чака един посетител. За голямо учудване на Джим това беше Кардю.

— Вашият слуга ми каза, че тази вечер няма да бъдете вкъщи — почти с упрек в гласа произнесе адвокатът. — Дойдох да ви поканя да отидем на опера. Купих два билета, като предположих, че не ще откажете да дойдете с мене.

— Много съжалявам, господин Кардю, но вече имам уговорена среща с един господин.

— Искате ли поне да вечеряме заедно?

— Моля да ме извините, но не мога да дойда при цялото си желание.

— Жалко, много жалко, господин Фераби. Не ми остава нищо друго, освен да се върна в Барли-Стек. Бих искал само да зная какво ще говори тази проклета личност с Хейна във вилата ми. Много бих дал да науча какво става там.

Джим понечи да му обещае нужните сведения за това, но навреме се сети и нищо не каза.

7.

Беше вече тъмно и фенерите осветяваха улиците, когато Джим Фераби спря автомобила си пред къщата на Съпер. Инспекторът току-що бе свършил да вечеря.

— Един момент, господин Фераби, ей сега ще тръгнем — каза той, като си обличаше палтото. — Аз вече изпратих напред Латимер.

Джим му разказа историята с латинската буква „V“, съставена от банкноти. Съпер с голямо любопитство го изслуша.

— Значи Елсън тази нощ е бил там, а? — попита той. — Това е интересно съвпадение, защото, ако не се лъжа, Хейна симпатизира на Елсън, и освен това... го държи в ръцете си. По тази причина трябва да бъдем още по-внимателни, за да разберем всичко онова, което ще видим тази нощ там. Аз бих искал господин Кардю също да присъства.

Луната едва се забелязваше между облаците, когато Джим и Съпер се носеха с автомобила покрай Хорзеам Роуд. Не бяха изминали и двадесет мили, когато затрещяха гръмотевици и заваля дъжд. Джим спря автомобила, за да вдигне непромокаемото покривало.

— Бих искал да зная какво е означавала тази буква „V“ — каза Съпер.

— Аз мисля, че в това е замесен Големият Крак.

Грамадна светкавица разсече облаците. Съпер изчака да отшуми оглушителния трясък.

— Големият Крак ли? Да, възможно е това! Защо, мислите, съм избрал за пътуване именно тази бурна нощ, когато стихииите са се развилнели? Само за да задоволя любопитството си и да науча какво прави госпожица Шоу ли? Не, господин Фераби, не затова рискувах здравето си. Аз искам да разбуля една тайна, една тайна!

— Но в какво се състои тайната, щом не е в поведението на госпожица Шоу? — весело попита Джим.

— Не се смейте, господин Фераби, аз от шест и половина години съм зает с мисълта за една тайна — тайната за една неосъществена среща.

Джим учудено го погледна.

— Но това е много странно, Съпер.

— Нищо странно няма в това — то е абсолютен факт. Шест и половина години не е дълъг срок за един старец като мене... Та слушайте, градският съветник Джозеф Брикстон ме покани веднъж в къщата си. Той сега не е между живите. Когато отидох там, него го нямаше. Не зная дали си беше вкъщи или не, но слугата му излезе и ми подаде едно писмо, в което сър Брикстон ми благодареше за това, че съм благоволил да дойда при него, за да му направя услуга. Към писмото бяха приложени две банкноти по 20 фунта, които аз употребих за благотворителни цели.

— Но какво отношение има това към нашето диво приключение в тази бурна нощ?

— О, дори много близко отношение. Аз лично много се радвам на пътуването ни.

— А узнахте ли защо Джозеф Брикстон ви е повикал? Аз добре си спомням този господин.

— Да, зная. Зная също защо не е бил вкъщи, или поне защо не е искал да се срещне с мене.

— Но нали казахте, че...

— Аз зная защо, но не знам как.

Дъждът се лееше като из ведро. Всяка минута светкавица разсичаше небето. Джим зави от шосето по един страничен път, който водеше към Големия Паузей.

— Дявол да го вземе, какъв лош път — каза Съпер. — Ако нямате нищо против, ще спрем край старата каменоломна.

— Нима познавате тази местност?

— Тази сутрин я изучавах по официалната карта. Къщата се намира на 150 метра от полите на хълма и на четири километра от Паузей. Тук трябва да намерим Латимер.

Сержантът стоеше в основата на една отвесна скала. Съпер не би го забелязал, ако той не бе излязъл от скривалището си.

— Никой още не е влизал в къщата, господин инспекторе — доложи Латимер, когато излязоха от автомобила.

— Чудно нещо! — отбеляза Джим. — Та госпожица Шоу още сутринта тръгна насам.

— Щях да съм крайно учуден, ако се явеше тука — каза Съпер.
— Знаех си, че няма да дойде в тази къща.

Джим стоеше недоумяващ.

— Това е мое умозаклучение — доволно продължи Съпер. —
Логично умозаклучение.

— Но откъде знаете, че тя не е дошла сутринта?

— Защото Латимер ми съобщи това преди един час по телефона.

Дъждът продължаваше да се излива като из ведро. Тримата мъже тръгнаха по улицата начело със сержанта, който осветяваше пътя. Вилата на Кардю в Паузей се наричаше Бич-Котидж и се издигаше между пътя и морския бряг. Това беше малка квадратна каменна къщичка, заградена със зид, като на всяка страна имаше по една врата.

— Уверен ли сте, че вкъщи няма никой, сержанте?

— Напълно съм сигурен в това. Външната врата е снабдена с катинар.

Съпер изследва вратата и прозорците, но нищо не забеляза.

— Ясно е, че Хейна не е могла да влезе в къщата — каза Джим.
— Сигурно лошото време я е задържало.

— Напротив, лошото време само е могло да помогне на плановете ѝ — забеляза Съпер. — Аз не твърдя, че тя непременно ще дойде. Това е само мое предположение.

— Местността е пълна с пещери, но повечето от тях са недостъпни — каза сержантът.

Те тръгнаха назад към мястото, където стоеше колата. Съпер още повече се зави в палтото си и погледна светещия циферблат на часовника си.

— Вече е единадесет часа... Нека да почакаме до дванайсет. Ако до тогава нищо не се случи, ще се върнем в града и ще ви помоля да ме извините за безпокойството, господин Фераби.

— Какво смятахте да намерите тука? Цяла вечер мислих за това.

— Много е трудно за обяснение — възрази Съпер. — Знаете ли, когато една презряла мома навлиза в петата десетина от годините си и започва да заплашва предмета на желанията си, ако той не се ожени за нея, то Съпер има достатъчни основания да се заинтересува от тази личност. Да, аз предполагах да намеря тука повече, отколкото е възможно...

Изведнъж Съпер улови Джим за ръката и го дръпна настрана.

— По-скоро към скалите — заповяда той.

8.

Зад ъгъла се показаха светлините на приближаващ се автомобил. Тримата мъже бързо се скриха към скалите. Когато автомобилът мина покрай тях, Съпер забеляза в него тъмния силует на жена с широкопола шапка. След една минута колата забави ход, влезе в една от вратите и се спря при входа на къщата.

— Тя отваря къщата — пошепна Джим, като чу щракането на отворената ключалка.

Съпер мълчеше. Когато се чу хлопването на вратата, той се приближи до къщата и прошепна на спътниците си:

— Не приказвайте! — след което обиколи къщата от всички страни. След малко се върна и рече: — Някой друг още трябва да дойде тук. Тя ще остане да пренощува, защото не е угасила мотора. Ще става нещо важно.

Те се върнаха при скалите, скриха се зад тях и зачакаха. След половин час чуха как вратата се отвори, после пак се затвори и катинарът бе заключен.

— Тя не остава тука. — Съпер се учуди и разочарова. — Дявол да го вземе, по-скоро се скрийте. Тя запалва светлините.

За минута пламнаха два ослепителни снопа светлина. После изведнъж стана тъмно и автомобилът излезе през вратата на пътя. Съпер едва успя да се скрие, когато фаровете пак светнаха. Колата мина покрай скривалището им и те пак видяха жената с широкополата шапка. Скоро автомобилът изчезна.

— Моля да ме извините, господин Фераби — каза Съпер с отпаднал глас. — Логиката и психологията нищо не вършат, щом могат да ни заблудят и фактите им са противоречиви. Помислете си: жената влиза в къщата, излиза от нея и изчезва, като ни оставя да зяпаме като глупаци. Никой не знае откъде е дошла и къде отива. Хайде по-бързо да се опитаме да я настигнем, за да не изгубим следите ѝ.

Точно когато стигнаха до автомобила, се случи една малка неприятност: пукна се гума и се наложи да я заменят с друга. Когато

колата полетя напред, старият „Форд“ го нямаше никакъв.

В Големия Паузей Съпер учуди местния полицай с въпросите си. Полицаят беше видял два автомобила да отиват към брега, но нито един от тях не бе минал обратно покрай поста.

— Оставям ви тука, Латимер, защото ми трябва сигурен човек да пази.

Джим и Съпер минаха покрай Хорзеам и пристигнаха в участъка на Съпер. Джим не можеше да се държи на краката си от умора.

— Качете се горе при мен да прием чашка кафе — каза Съпер, който през цялото време мълчеше. — Много съжалявам, че ви безпокоих. Големият Крак... Хм... Възможно е да сме го изпуснали по невнимание. Лично аз не съм доволен от резултата на пътуването.

Влязоха в бюрото. Съпер седна и лицето му придоби суров израз.

— Наистина не съм доволен. Жената не е отишла в Паузей — внимателно изследвах пътя, търсейки следи от стария „Форд“. Не е минала също през Големия Паузей, защото полицаят от поста не е видял колата й. Готов съм да се закълна, че не се е върнала през Паузей. Та ние стигнахме почти до самия край на пътя, а той е добре осветен, но никакви следи от автомобил не се виждаха. Да, добре, че се сетих, Латимер обеща да ми телефонира, ако има новини.

В същия миг влезе дежурния полицай.

— Господин старши инспекторе, викат ви на телефона.

Съпер стана и се приближи до старомодния апарат на стената.

— Ало... Съпер? Аз съм — Латимер! Намерих „Форда“.

— Къде?

— Горе над самата скала... Както изглежда, направил е завои от пътя, който води надолу към морето. Мястото се казва Сихил... При това има нещо твърде интересно: на задната стена на автомобила е изписано с тебешир „Големият Крак“.

— Големият Крак ли? А нещо друго? Имало ли е някой около автомобила?

— Не.

— Събудете местния полицейски сержант и телефонирайте на полицейския началник в Паузей. Претърсете също пътя, който води надолу към морето, да не би да се крие там някой. Аз скоро ще дойда. Наблюдавахте ли къщата? Да? Добре!

Съпер окачи слушалката и предаде на Джим разговора си със сержанта.

— Трябва веднага да отида там. А вие, господин Фераби, идете при Кардю и му поискайте ключа от къщата. Моля ви, върнете се по-скоро тук!

Джим бързо стигна в градската квартира на Кардю, качи се на третия етаж и почука на вратата. След второто почукване се чуха стъпки и вратата се полуотвори, доколкото позволяваше предпазителното синджирче.

— Боже мой!... Фераби! — извика Кардю, като свали синджирчето. — Какво ви доведе при мен в този час?

Джим накъсо му разказа за нощните приключения на госпожица Шоу и прибави:

— Надявам се, че при дадените обстоятелства ще ми простите, че разказах на Минтер за заплашителното писмо. Той смята работата за много сериозна.

Кардю възбудено прокара ръка по разрешената си коса.

— Значи тя е пристигнала чак посред нощ? — смутено попита той. — Но тя напусна Барли-Стек още сутринта. Къде е сега?

— Минтер именно това иска да узнае — отговори Джим. — Колата ѝ е намерена край една скала и на задната стена са написани две думи — Големият Крак. Съпер мисли, че това е направено, за да се заблуди полицията. Местната полиция претърсва крайбрежието, за да намери, откровено казано, трупа на Хейна Шоу.

— Какво приказвате? Това е невъзможно, това е ужасно! Не мога да повярвам. Двойните ключове от къщата лежат в кантората ми в Кингс-Бенч-Уок. Почакайте да се облека... Имате ли автомобил или ще вземем такси?

— Долу е собствената ми кола.

След няколко минути Кардю се показва в пътнически костюм.

— Непременно ще дойда с вас — спокойно каза той. — Трябва да науча какво е станало с Хейна.

След като взеха ключовете, те отидоха при Съпер. Инспекторът остана поразен като видя разстроения Кардю, но бързо се овладя.

— Латимер ми съобщи, че нищо не е намерено нито долу, нито горе. Дайте ми ключовете, господин Кардю. Имате ли резервни?

— Не, имам само два. Единият винаги стои в тези, които ползваха вилата, а другият се намираще в кантората ми. Ето, този ключ никога не е употребяван.

Съпер повика Джим настрани и му пошепна:

— Ще изпратя един агент в Хил-Броу, за да намери Елсън. Снощи в девет часа е излязъл от къщи и още не се е върнал. Седнал е сам в един ролс-ройс с две места и е заминал. За сега не мога да ви дам по-подробни сведения.

Влезе един сержант и доложи:

— Нищо не намерихме, но един селянин е видял как някаква жена се е спуснала по крайбрежния път.

— Кога е било това?

— Приблизително преди два часа. Жената идвала от станцията Паузей, която лежи между нашето село и града.

— Тя не е дошла от станцията — каза Съпер: — Сигурно е искала да заличи следите си.

Инспекторът намери изоставения автомобил в същото положение, както го описа полицаят. Сега стана ясно защо не бяха го видели от пътя за Паузей. Едно малко хълмче пречеше на това. Огледа не даде нищо ново.

След това Съпер, Джим, Кардю, сержантът и местните полицаи отидоха в къщата на Кардю. Сержантът се приближи до вратата и каза:

— Катинарът е на мястото си. Госпожица Шоу още я няма.

— Не съм и очаквал, че ще бъде тука — каза Съпер. — Но тя е била, и то с определена цел.

Съпер отвори вратата, заповяда на другите да го чакат и се залови да претърсва стаите, но нищо не намери. Най-после стигна до кухнята. Вратата беше заключена. Той се върна при очакващите го спътници.

— Имате ли ключ от кухнята, господин Кардю?

— Не! Нима той не си е в ключалката?

Съпер се опита още веднъж да натисне дръжката на кухненската врата, но тя не поддаваше. Той надуши някаква миризма и извика:

— Господин Фераби, чувствате ли миризма? Струва ми се, че нещо е било изгорено тука.

— Кордит! — отвърна Джим. — Тук са стреляли с револвер... и то наскоро.

— Аз също си помислих това — каза Съпер. Вратата е заключена отвътре.

Влязоха в трапезарията. Капакът беше затворен. Съпер повика Кардю.

— Да — каза адвокатът — капакът се заключваше, но не знам къде може да е изчезнал ключа. Капакът е с пружина и се отваря само с ключ. Нямам резервен. Не можете ли да влезете в кухнята?

— Не, заключена е отвътре.

— Тогава трябва да се счупи капака.

Съпер взе едно желязо, натисна с него и капакът отскочи. Остра миризма на кордит се разнесе по трапезарията.

— Каква е тази миризма? — попита уплашеният Кардю.

Съпер не му отговори, промъкна се през отворието и освети кухнята с фенер. Той бавно движеше тесния лъч по пода към вратата. Изведнъж видя една пантофка, носът на която беше обърнат към пода, после друга пантофка и края на черна рокля...

Една жена седеше опряна с гръб на вратата. Главата ѝ беше клюмнала към гърдите, сякаш беше пияна. Един поглед убеди Съпер, че това беше Хейна Шоу, а локвата кръв на пода показваше, че тя беше мъртва.

9.

Съпер бавно извади главата си от отвора на кухнята.

— Всички трябва да останете тука. Сержанте, доведете веднага лекар. Господин Фераби, останете тука, възможно е да имате работа с този случай.

Съпер пошепна нещо в ухото на сержанта и той бързо отиде накъде с автомобила си.

— Вече е късно и лекарската помощ е безполезна.

— Какво се е случило? — попита Кардю, като трепереше от страх. — Боже мой, това не е Хейна Шоу, нали?

— Страхувам се, че е тя, господин Кардю — отговори Съпер.

— Ранена... или мъртва?

— Мъртва... Останете тук, Кардю, а вие, Фераби, ме последвайте.

Той пъргаво се промъкна през отвърстието, почака и Джим да влезе и затвори капака. После запали лампата и предпазливо освети безжизненото тяло на жената.

— Самоубийство ли е? — попита плахо Джим.

— Мисля, че не — отговори Съпер, — защото в такъв случай трябваше да намерим оръжие... По всичко личи, че е била убита. Вратата, както виждате, е затворена отвътре. Капакът на трапезарията също е заключен и ключът му стърчи на ключалката от тази страна... Как е влязъл тук убиецът? Прозорецът към двора е защитен с тежки капаци, които също са затворени отвътре...

На масата лежеше празна чанта, а по масата бяха разхвърляни тоалетни принадлежности и книжни пари.

— 2000 долара и 55 фунта — каза Съпер като преброи парите. — А какво означава тази тухла?

Една червена тухла лежеше на пода. Край нея се търкаляше кръгло парче с връв.

— Целият под е постлан с червени тухли — отбеляза Джим.

— Да... забелязах.

Съпер взе лампата, наведе се и разгледа пода. Под масата, точно по средата, се намираще дупка, която отговаряше на парчето тухла.

— Гумата е послужила, за да се вдигне тухлата. Ние като деца също правехме така. По този начин той или тя са вдигнали тухлата.

Съпер грижливо изследва дупката.

— Тук е било скрито нещо важно и тя е дошла да го вземе. Ето защо е стояла толкова малко.

— Но как е влязла отново тук? Входната врата беше заключена отвън.

— Не знам, но фактът е налице: тя е дошла тук за някакъв предмет. Сега трябва да помисля за много неща.

Съпер се наведе над група.

— Нямам право да я помръдвам, докато не дойде лекарят — каза той, като пак се изправи. — Застреляна е от близко разстояние... убиецът е стоял вероятно ето тука, от тази страна на масата... По всичко личи, че е стрелял с автоматичен пистолет, макар че не виждам гилза от куршум. Хейна е стояла вдясно от вратата. Виждате ли следи от куршум на стената? После е пристъпила напред и е паднала при вратата. Куршумът сигурно е пронизал сърцето ѝ. Мъртвите често успяват да направят една-две крачки. Лявата ръкавица е още на ръката ѝ, а дясната е свалена. Хейна не е мислила да остава тука. Не забелязвате ли някой доста интересни обстоятелства, господин Фераби?

Джим безпомощно поклати глава.

— Господин Кардю веднага би забелязал едно важно обстоятелство: палтото и шапката на убитата са изчезнали. Никъде не се виждат... Погледнете към закачалката, Фераби, забелязвате ли нещо на пода под нея?

— Вода — каза Джим.

— Тя се е стичала от мушамата на убитата. Във всеки случай Хейна я е закачила, когато е влязла тук. Но къде ли е оставила мушамата и шапката?

— Сигурно са в другата стая.

— Не, господин Фераби, макар и да не претърсих както трябва цялата къща, уверен съм, че няма да намерим мушамата и шапката тук. Аз имам остри очи. Откривал съм и по-заплетени престъпления. Аха, ето го и докторът!

Лекарят се промъкна в кухнята.

— Да, тя е мъртва... Не мога да ви кажа кога точно се е случило това, но във всеки случай е минало повече от час. Повиках по телефона каретата на секционната камара. Сержант Латимер ми разказа всичко.

Часът беше три и половина. След пет минути пристигна каретата и трупът беше отнесен. В къщата останаха само Съпер и Джим. Смазан от станалото, Кардю се запиля някъде, а Латимер отиде с лекаря да състави протокол.

Съпер отвори прозореца, обърна се и сложи на масата един дълъг жълт плик.

— Гледайте, Фераби, това намерих под тялото на госпожица Шоу, когато я вдигнаха.

Джим разгледа празния плик и прочете адреса, написан на машина:

Доктор ДЖОН В. МИЛС, лекар на секционната
камара в Западен Съсекс Хейлсхем, Съсекс

— И така, тя се е самоубила?

— Не, господин Фераби, доктор Милс умря преди пет години — много добре помня погребението му — и адресът, както изглежда, е писан отдавна... във всеки случай не от госпожица Шоу.

— Но кой го е написал?

— Не мога да ви кажа това сега — тайнствено каза Съпер.

10.

Джим наблюдаваше как Съпер изследваше кухнята, претърсваше печката, отваряше долапите и разглеждаше чекмеджетата. Едва сега той усети цялата същност на трагедията.

След внимателен оглед на стената, Съпер извади от нея куршум, калибър 42 и бавно произнесе:

— Същият калибър като пачката с патроните, която намерих в градината на Кардю. От това обаче не следва още нищо. Сега тези автоматични пистолети се разпространяват само в два калибъра и е трудно да се допусне, че госпожица Шоу е имала такъв пистолет. Жените се страхуват от такова оръжие... и освен това, господин Кардю би знаел, че тя има пистолет.

Изведнъж той протегна глава напред и започна да се ослушва. След това взе лампата и тръгна към вратата.

— Някой стои зад вратата — каза той.

Джим също чу шумолене и изтръпна. Някой пипаше вратата отвън и се мъчеше да отвори. Съпер му даде знак и Джим бавно се приближи до вратата, бързо обърна ключа и я отвори.

На прага стоеше стройна девойка с измъчено лице, цялата беше мокра и едва се държеше на краката си.

— Спасете ме — извика тя и падна безжизнена в прегръдките на Джим.

Това беше госпожица Лей.

— Не мърдайте, слушайте! — пошепна Съпер на ухото на Джим. Младият човек застина неподвижно, държейки девойката в прегръдките си. От мрака долиташе тъжна песен:

*Мавританският крал минаваше
по кралския град Гранада.
Ай де ми Алхама!*

— Гръм и мълния! — извика Съпер, хвърли лампата на масата и изчезна в мрака.

Вече се съмваше, когато той се върна и съобщи за неуспеха си.

— Той пееше някъде горе на скалата — промърмори той. — Няма да види добро този музикален скитник, ако падне в ръцете ми. Как е госпожица Лей?

— Вече се свести, в печката на спалнята гори огън и тя не е така уплашена.

— Разказахте ли й за убийството?

— Не, предпочетох да не я безпокоя. Както изглежда, преживяла е ужасни минути.

Девојката чу разговора и полуотвори вратата.

— Господин Минтер вече се е върнал, да? Ей сега ще излезе.

След минутка тя влезе при тях. Беше се заметнала с палтото на Джим, а голите крака в стари пантофки, намерени в един шкаф, съвсем не отговаряха на обикновената ѝ изящност.

— Къде е госпожица Шоу? Какво правите тук? Нима се е случило нещо?

— Искахме да погледаме вилата — спокойно възрази Съпер. — Готвех се да прекарам тук летния си отпуск.

— Къде е госпожица Шоу? — пак попита Елфа.

— Отиде си. Но как попаднахте тук през нощта?

— Госпожица Шоу ме извика тук с телеграма.

Съпер и Джим останаха учудени. Елфа отиде в спалнята и се върна с една дълга телеграма, адресирана до нея в Кубит стрийт. Съпер си сложи очилата и прочете:

Моля ви, бъдете така добра да дойдете веднага, щом получите телеграмата, в къщата на господин Кардю в Паузей. Ако още ме няма там — почакайте ме. Трябва да дойдете, дори телеграмата да закъснее. Досега не съм ви молила за нищо. Вашето идване тук ще окаже голямо влияние на по-нататъшния ми живот. Искам да бъдете свидетелка на нещо много важно и ви моля да ми окажете съдействие, като жена на жена.

Хейна Шоу

Телеграмата беше подадена в Хилдфорд предишната вечер в шест часа.

— Получих я в седем и четвърт — каза Елфа — и не знаех как да постъпя. обстоятелството, че отношенията ни с госпожица Шоу бяха обтегнати още повече усложняваше положението. След дълги колебания реших да отида, тръгнах от града с последния влак в 10 часа вечерта, излязох на станцията и тръгнах...

— Значи хората от селцето вас са видели да се спускате по стръмния бряг — прекъсна я Съпер. — Това обстоятелство разширява загадката и прави теорията ми вероятна. Продължавайте, госпожице Лей!

— От брега се спуска пътечка, която излиза на пътя. Понеже познавах в този район почти всяка педя земя, не се съмнявах, че ще намеря пътя. Но не знаех, че през лятото тук е имало срутване. Научих, че пътечката е прекъсната, когато стъпих на един хлъзгав камък и паднах долу. Стори ми се, че си счупих врата, но бързо дойдох на себе си и се убедих, че лежа на края на Тебеширената планина. Не можех да се помръдна и лежах до сутринта, когато видях два автомобила. Първият, който се доближи до къщата, се виждаше добре от скалата, вторият се спря до каменоломната. Викнах за помощ, но вятъра заглуши гласа ми. Можете да си представите отчаянието ми, когато автомобилите изчезнаха и аз пак останах в ужасното си положение. Изпаднах в истерия, защото си внуших, че се е случило нещо ужасно.

Елфа пак затрепери цяла, като си спомни за това.

— Никого ли не видяхте? Някой скитник или подозрителна личност?

— Не, лежах и гледах къщата. След два-три часа пред нея спря една карета. След това започнах да се свличам надолу... и сама не помня как се озовах при вратата.

Съпер още веднъж прочете телеграмата и се почеса по челото.

— Вие ми трябва за свидетелка по едно много важно дело — каза той.

— А къде е госпожица Шоу?

Тя прочете отговора в очите на Съпер, силно се изплаши и побледня.

— Тя... тя... е умряла?

— Да, застреляна е била тук, в тази кухня. Успокойте се, госпожице Лей, вие ще бъдете важна свидетелка, защото сте лежали цяла нощ на скалата и сте наблюдавали къщата. Към нея не се ли е приближавал още някой автомобил, освен двата, за които ни разказахте?

— Не, уверена съм в това.

— Не забелязахте ли пешеходец по пътя?

— Не мога да ви кажа това — беше тъмно. Познах колите само по светлините, иначе не бих разбрала, защото беше тъмно.

Елфа стоеше потисната от страшната новина. Хейна Шоу убита! Тя не искаше да повярва в това.

— Когато роклята ви изсъхне, господин Фераби ще ви заведе у дома — каза Съпер. — Струва ми се, че не можете да ни съобщите вече нищо ново и важно.

— Нищо повече не зная — пошепна тя. — Ах, колко е ужасно, колко е ужасно!

— Кажете, госпожице, вие ли написахте това на машина?

Той ѝ показа плика.

— Не. Освен това то не е написано на моята машина. Струва ми се, че госпожица Шоу имаше една стара пишеща машина. Веднъж даже тя ме попита дали нямам някое хубаво ръководство, за да се научи да пише.

Когато излязоха на пътя, Съпер и Джим видяха автомобила на Джим, а Латимер, който седеше на кормилото, бързо се приближи до тях.

— Намерих нещо интересно, господин старши инспекторе — каза той. — Ето това.

Той извади от джоба си миниатюрна кожена торбичка, която висеше на златна верижка.

— Свалих това от шията на госпожица Шоу — прибави той, като я даде на Съпер. Инспекторът отвори торбичката и извади от нея блестящ пръстен.

— Това прилича на венчален пръстен. Не намерихте ли и брачен документ?

— Не, никакви документи не намерихме.

— Хе, хе! Нов венчален пръстен — каза Съпер, като го разглеждаше от всички страни. — Интересно, дали го е носила. Хм!...

Както изглежда, не е. Във всеки случай човекът, който е сложил на ръката й този пръстен, знае за убийството повече от нас.

Разходката по крайбрежието ги доведе до вратата на къщата. Тук почвата стана по-твърда. Джим внезапно забеляза, че лицето на стария инспектор доби странен израз.

— Дявол да го вземе! — изруга Съпер.

Той видя следи от крака, наполовина размити от дъжда, но все пак достатъчно ясни. Това беше отпечатък от голям бос крак. Той се спусна по следите надолу към морето и бавно тръгна по брега. Следите станаха по-ясни, когато Съпер и спътниците му стигнаха до твърдия пясък. Те водеха към къщата.

— Големият Крак! — извика Съпер.

— Я гледай! Големият Крак ли? — повтори Джим.

Макар че следите внезапно се изгубиха, Съпер и останалите тръгнаха към водата. Следите пак се показаха в едно малко, изровено от водата място. Съпер се обърна към Латимер и каза:

— Сержанте, идете в града и донесете инструментите.

Латимер се върна с материали за снемане на отпечатьци. Работата трая около час.

Те не забелязаха, че през цялото време един мургав мъж с голяма брада ги следеше. Той лежеше край входа на една недостъпна пещера сред тебеширените скали. Странният мъж с блуждаещ поглед гледаше детективите, като си тананикаше песента на Алхама.

11.

Джим Фераби изнемогваше от умора на кормилото, като се носеше с колата си към Паузей. Безсънната, пълна с тревоги нощ ни най-малко не беше се отразила върху стария детектив, който седеше до него. Той беше бодър и непрекъснато говореше.

Джим спря автомобила пред „Гранд хотел“. Портиерът в блестяща ливрея се спусна към тях и помогна на Съпер да слезе. Той заведе новопристигналите в стаята на Кардю.

Старият адвокат още лежеше на кревата, но не спеше.

— Имате ли някакви новини? — попита той Съпер. — Нима бедната Хейна е мъртва?

Съпер му разказа за венчалния пръстен, намерен върху тялото на убитата. Кардю веднага се изправи и седна в кревата.

— Какво? Хейна е била омъжена? Това е невъзможно — рязко каза той. — Каквито и да са сведенията ви, каквото и да сте открили, аз знам само едно: Хейна никога не се е венчавала.

— Откъде знаете това, господин Кардю?

— От много години съм адвокат на Хейна Шоу и тя нищо не е скривала от мен. Обстоятелството, че е имала симпатия към определено лице не означава, че се е венчала с него. Тя по никой начин не можеше да се омъжи без мое разрешение.

— Но защо? — учудено попита Съпер.

— Покойната ми жена определи на Хейна значителна годишна рента с условие, че няма да се омъжи без мое позволение. Бедната ми съпруга не искаше да остана без домакия и затова завеща на Хейна годишна рента — да остане да ми служи и да не се омъжва.

— На колко възлиза годишната рента?

— На 200 фунта. За Хейна това е значителна сума и тя остана да служи у дома. Нищо не скриваше от мен, с изключение на една тайна... Преди три години ми предаде да пазя един голям запечатан плик. Аз, разбира се, я попитах какви документи се пазят в него, но тя рязко ми отговори, че това си е нейна работа. Не исках да се бъркам в

живота ѝ — и без това миналото ѝ е много тъжно. Покойната ми жена я взе от сиропиталище и произходът ѝ е обвит в тайна. Никога не съм се интересувал от това, но Хейна сама е вършила издирвания, за да установи произхода си. Ето защо предполагам, че пликът съдържа документи именно в тази връзка.

— Да, това е необикновено — каза Съпер — и аз трябва да видя този плик. Къде е той?

— В кантората ми в Кингс-Бенч-Уок — отговори Кардю. — Ако искате да отидете там, ще намерите плика в малкото японско сандъче, върху полирания капак на който са изграфирани буквите Х. Ш. В него още лежат, ако не се лъжа, нотариално копие от завещанието на съпругата ми, писмо от директора на сиропиталището, кръщелното свидетелство на Хейна и други не толкова важни документи.

Кардю извади от джоба на лежащите до него панталони връзка ключове и ги подаде на Съпер.

— Ето ключовете от кантората. Научихте ли нещо ново?

— Не. За нас е неразрешима загадка как Хейна пак е влязла в къщата, като Латимер е стоял до самата врата. Досега нито едно убийство не е ставало при толкова загадъчни обстоятелства.

— Латимер през цялото време ли е бил около къщата? — бързо попита Кардю.

— Да — твърдо отвърна Съпер.

— Аз имам своя теория за убийството, но не искам да говоря за нея, докато подробно не я разработя. — Кардю видя тънката усмивка по устните на Съпер и недоволно прибави: — Вие не вярвате на теориите ми, но кълна се, че заключенията ми как е избягал убиецът от кухнята са правилни.

— Тогава, изложете ги — студено отбеляза Съпер.

— Хейна и убиецът са влезли в кухнята и единият от тях е заключил вратата отвътре, т.е. той, или тя...

— Правилно — одобри Съпер.

— Той я е убил и тя е паднала при вратата. Убиецът не е имал смелостта да вдигне тялото ѝ и е решил да избяга през малкото прозорче на стената. Както изглежда, към това го е насочил ключа, който е стърчал от вътрешната страна на ключалката. Като е стигнал трапезарията, убиецът е трябвало да спусне капака, снабден с пружина...

Съпер се удари по коляното и го прекъсна:

— Правилно, така е било, защото капакът автоматически се заключва без ключ. Вие сте си съставили превъзходна теория и аз никак не бих се учудил, ако тя излезе вярна. Но как убиецът е проникнал в къщата, как се е измъкнал от нея, без Латимер да го забележи?

— Но нали има заден вход?

— Вратата е била залостена и заключена — бързо възрази Съпер. — Всички прозорци имат подвижни капаци. Никой не е могъл да влезе или излезе по този път, т.е. през вратата или прозорците. Ако убиецът е излязъл през задната врата, как е успял да я заключи отвътре? Не, господин Кардю, това не е правилното решение.

— Напълно допускам, че сте прав — въздъхна Кардю. — Признавам си, че и аз не съм напълно уверен в теорията си.

Съпер и Джим слязоха по стълбата. Инспекторът запали лулата си и каза:

— Отивам в кантората на Кардю, за да взема плика на Хейна. Искате ли да дойдете с мен?

— Добре, ще ви закарам там.

Малко по-късно опръсканият с кал автомобил спря край Кингс-Бенч-Уок. Външната врата не беше заключена. Съпер застана на прага и мълчаливо разгледа помещението.

— Изглежда, сме закъснели — сърдито каза той.

Кутиите и сандъчетата бяха съборени по пода, а съдържанието им бе разхвърляно на всички страни. Масата на Кардю бе преровена и книгата лежаха безразборно по нея. Чекмеджетата бяха отворени.

— Някой ни е изпреварил — мрачно каза Съпер, като показва разхвърляните актове. — А, ето и сандъчето с инициали Х. Ш. ... То е празно!

12.

Той бавно се озърна. Погледът му падна върху решетката на камината, препълнена с изгорели книжа и пепел. Много листове бяха изгорени един по един, за да се унищожи съдържанието им. Съпер събра изгорелите книжа и изследва всички оцелели документи, но не намери нито плика, нито някакви други за Хейна Шоу. После премести масата към прозореца, сложи върху нея кутията с инициали Х. Ш. и внимателно я разгледа.

— Кутията не е повредена. Отворена е с ключ.

Съпер дръпна шнура на щората и щом тя се вдигна, на пода падна една книжка. Той я вдигна и видя, че това е търговска квитанция за малка сума.

— Трябва да се е закачила в някой ветровит ден, точно когато са спускали щорите. Не е ли интересна такава случайност?... Трябва да съобщя за това на полицията и да поприказвам спокойно с господин Кардю. Той е много нервен и съкрушен от убийството, но ще остане още повече поразен, като научи за кражбата в кантората му. За един адвокат е голям удар да загуби документи.

Джим заведе Съпер в Скотланд Ярд, върна се у дома и легна. Събуди се чак когато слънцето залезе. Първата му мисъл беше Елфа Лей. Той не посмя да ѝ телефонира, а взе едно такси и отиде в Кубит стрийт. Имаше късмет, защото я срещна в момента, когато тя слизаше по стълбата.

— Видяхте ли господин Минтер? — бързо попита тя. — Той преди малко си отиде.

— Както изглежда, този неуморим детектив никога не спи — Джим беше учуден. — Разказа ли ви вече за кражбата в кантората на Кардю?

— Да, той беше при мен следобед, за да ми разкаже това — обясни тя, като вървеше до него. — Крадците не са пипнали нищо в моя кабинет, защото вратата е била заключена. Знаете ли нещо ново за Големия Крак? — неочаквано попита тя. Джим се изненада, че Съпер ѝ

е разказал за тайнствения Крак, а в същото време криеше това от Кардю.

— Съпер се интересуваше дали съм чувала това име — продължи Елфа, без да усети, че с това отговаря на въпроса, който той искаше да ѝ зададе. — Разбира се, аз никога не съм чувала този особен прякор. Какво означава той, господин Фераби?

Джим ѝ обясни.

— Всичко е толкова ужасно и тайнствено! Дори не мога да си представя, че госпожица Шоу е мъртва. Ах, колко ужасно е това!

Посоката им беше към Холбърн. На Джим много му се искаше да разбере защо излиза тя вечерта, щом не отива на разходка в парка. На ъгъла на Кингсуей Елфа спря.

— Трябва да ви поверя една тайна — каза тя със слаба усмивка. — Тайната е толкова нищожна, че дори не би трябвало да искам помощта ви.

— Колкото е по-малка тайната, толкова повече ще мога да ви помогна — заинтересувано каза той. — Само бих искал да отидем с кола до целта ни.

Джим спря такси и Елфа, дори да не искаше, даде един адрес на Едуард скуер. Седнаха един до друг.

— Трябва да поговоря с моя наемател — обясни тя. — Учудвате се, нали? Покойният ми татко ми остави къщата, в която живеехме. Тя е малка, но все пак твърде голяма за мен. Затова я дадох под наем на един господин. Въпреки своята незначителност, доходът е подкрепа за мен. Да имаш имот в днешно време е голямо щастие и аз не се страхувам да изгубя наемателя си, но бедният човечец стана много нервен заради яйцата и се кани да се мести в друга квартира.

— Яйца ли? — въпросително я погледна Джим.

— Да, не се чудете, господин Фераби. Яйца, картофи, а понякога и зелки, но главно господстват яйцата.

— Не ви разбирам, госпожице Лей!

— Слушайте по-нататък. Господин Латимер отначало взе за шега това, но после...

— Господин Латимер ли? — прекъсна я Джим. — Да не би да е роднина на храбрия сержант.

— Негов чичо е. Едва днес научих от сержанта, че Болдервод Латимер е богат търговец на хранителни продукти, и при това ерген.

Изглежда, че не приказва с племенника си. Във всеки случай отношенията им са обтегнати, защото сержантът ми разказа, че никога не е ходил при чичо си в Едуард скуер. Чичо му не е бил съгласен да служи в полицията. Според него, това уронва доброто име на семейството.

— Но, моля ви, разкажете ми за яйцата.

— И за картофите — прибави Елфа. — Тайната ми звучи като шега и аз смятах цялата история за абсурд, когато за първи път чух за нея. Откакто Болдервод Латимер живее в къщата ми, всяка сутрин на прага се намират яйца, зелки и други зеленчуци. Лятно време подаръците се придружават с цветя. В петък сутринта слугата отворил вратата и намерил аспержи и цял люляков храст. Тайнствените и редовни подаръци нервират наемателя ми, защото това продължава доста време, за да се приеме за шега. Може би вие ще разбудите загадката.

Болдервод Латимер видя автомобила пред вратата на квартирата си и излезе да посрещне гостите. Той беше нисък, набит, плешив и с червено лице.

— Заповядайте, влезте, госпожице Лей — каза той, като учтиво се поклони на Джим. — Получихте ли писмото? Много съжалявам, че ви безпокоих, но тази работа наистина започва да става нетърпима.

Те влязоха в стая, наредена доста старомодно.

— Вече исках да се обърна към полицията. Досега вземах тези знаци на внимание за шега, а понякога и за благодарност от някакъв човек, на когото може да съм направил някоя услуга... Но най-накрая стигнах до заключението, че трябва да се вземат решителни мерки. Това редовно подхвърляне на разни зеленчуци пред вратата на квартирата ми, е чисто и просто подло оскърбление на човека, на когото желаят да напомнят, че е търговец.

Елфа представи двамата мъже един на друг.

— Кога именно неизвестните „благодарни“ личности слагат тези неща на стълбата? — попита Джим.

— Между полунощ и три часа сутринта. Аз караулих нощно време, за да пипна негодника на местопрестъплението и да му поискам обяснение, но не успях.

— Но струва ми се, че оскърблението е доста невинно — усмихнато отбеляза Джим. — Получавате продукти, които трябва да

купувате на пазара.

— Да, но тези продукти могат да бъдат отровни. Пратих част от тях в държавния институт за химическо изследване, но там не откриха никакви признаци от отрова. Все пак, не е изключено продуктите временно да са безопасни, за да приспят бдителността ми.

— Не вярвам някой да иска да ви причини зло — каза Джим. — Съобщихте ли вече за това на полицията?

— Официално още не съм се оплакал. Говорих само с двама дежурни полицаи, като ги помолих да уловят нахалника по частен път.

— Най-добре ще бъде да споделите за това с племенника си, сержант Латимер.

— Ние с него сме в обтегнати отношения. Когато беше млад, той отблъсна едно великолепно предложение от моя страна да стане търговец и взе, че постъпи в полицията. Зная, ще кажете, че това е почетна кариера. Но работата с племенника ми стои малко по-другояче. До мен достигат разни слухове... Сержантската заплата не е голяма и аз мисля, че с тези пари той не може да си позволи да вечеря в скъпи елегантни ресторанти. Преди няколко дни със собствените си очи го видях в Риц Карлтън хотел заедно с четирима души на маса, отрупана с деликатеси. Единият от тези господи, доколкото знам, е милионер. Аз съм уверен, че нашите полицаи са неподкупни, но...

Джим беше твърде удивен, за да възрази нещо. Нима храбрият, спокоен и учтив сержант е способен на гуляи? Но пък и чичото не е могъл да се излъже и да вземе чужд човек за племенника си.

— Не мисля да се обърна към племенника си за съвет — продължи Болдервод. — Затова помолих госпожица Лей сама да разреши тази загадка. Та вие, госпожице Лей сте живели доста години в тази къща!

— Когато ние живеехме в тази къща, нищо такова не се е случвало. Мога само да ви посъветвам да се обърнете към полицията.

— Получавате ли продукти в големи количества? — попита Джим.

— Не, обикновено получавам толкова, колкото един човек може да носи в джобовете си. Големият люляков букет беше изключителен подарък. Вие, господин Фераби, като опитен юрист, не мислите ли, че в дадения случай е замесена някоя престъпна шайка, която се готви да ми причини зло?

— Не, не вярвам — Джим се мъчеше да не се засмее. — Най-добре се обърнете към полицията, за да ни освободи от това безпокойство.

— Чувствам се добре в тази къща и не искам да я напускам. Госпожица Лей знае колко пъти ѝ предлагам да ми я продаде. Напоследък, обаче, си мисля, че най-добре ще бъде да се преместя на друго място, а не да чакам тук да се прекратят тези мъчителни подаръци.

— Към тях имало ли е понякога писмени съобщения?

— Не, никога, с изключение на един път, когато люлякът беше завит в книга, на която с молив бяха написани няколко думи. Изразявайки се на детективски език, не можах да извадя заключение и да намеря ключа на загадката от тези думи. Затова и този лист отиде в печката.

Разговорът свърши. Джим и Елфа потеглиха с колата. Джим мълчеше по пътя, а това много безпокоеше младата девойка.

— Вие не приказвате, господин Фераби. Да не би да мислите, че зад историята с продуктите се крие нещо ужасно?

Джим се сепна.

— Ужасно ли? Не, не мислех за това. Мислех за сержант Латимер. Историята, която чухме от чичо му е много странна.

— Защо бедният сержант да не вечеря поне веднъж в Риц Карлтън хотел?

— Защото бедни хора не могат да платят една вечеря в този ресторант — спокойно възрази Джим. — В управлението гледат твърде подозрително на полицаите, които живеят нашироко.

13.

Съпер притежаваше едно качество, присъщо на всички велики шефове: той можеше да спи на най-неподходящи места и по всяко време на денонощието. Половин час дрямка във вагона и час-два, прекарани със затворени очи на стола в кантората, бяха достатъчни, за да се почувства напълно отпочинал.

Вече се мръкваше, когато Латимер продължаваше да го слуша с уморен вид. Сержантът беше висок, силен мъж, който се харесваше на жените. Преждевременно посивялата му коса над слепите очи, тънкият прав нос и издадената брадичка му придаваха важен вид.

Съпер му каза много неща, но нито веднъж не спомена за вечерята в хотел „Риц“.

— Преди малко говорих по телефона с Фераби, който ми съобщи, че някой бомбардира чичо ви със зеленчуци, яйца и люлякови букети... базирам се, че чичо ви сега за първи път получава цветя.

— Надявам се, че някоя от гранатите ще постигне целта си — сърдито каза Латимер. — Чичо ми е лицемерен, високомерен като херцог и безчувствен като печка.

— Но все пак е мил старец — доволно възрази Съпер. — Той... Ах, забравих да ви кажа, че Елсън се върна. Пристигнал е в Хил-Броу в 5 часа и 53 минути. Автомобилът му е покрит с кал, а единият от фаровете и предният калник са повредени... Още сега отивам в Хил-Броу. А пък вие останете тук и приемайте всички сведения от Паузей.

Съпер тръгна със стария си мотоциклет и беше изненадан, когато слугата на Елсън му отвори вратата и каза:

— Господин Елсън ви чака. Бъдете така добър да отидете в стаята му.

Елсън намръщено полулежеше в едно кресло. Небръснатото му лице изглеждаше още по-неприятно от всеки друг път. От слепите очи до брадичката извиваше пластир, който закриваше рана или драскотина. Той държеше в ръка голяма чаша уиски.

— Елате по-близо, Минтер — неуверено каза американецът. — Искам да поговоря с вас. Какво е станало с Хейна Шоу? Убита ли е? Четох за това в днешния вестник...

— Ако сте чели за убийството в сутрешния празничен вестник, бих искал да видя човека, който го е писал — спокойно възрази Съпер. — Ние намерихме убитата едва днес призори.

— Но аз някъде четох за убийството... Възможно е само и да съм чул за него — каза Елсън, като посочи с трепереща ръка един стол. — Седнете, моля ви, искате ли чаша уиски?

— Аз съм трезвеник по рождение — каза Съпер, сядайки удобно на стола. — Но ако не сте го прочели в сутрешния вестник, сигурно сте научили за убийството от познати.

— Не, вероятно вечерните вестници са съобщили за това. Помня, че беше лондонски вестник — упорито настояваше Елсън. — Хм!... Да не мислиш, че знам нещо по този въпрос? — подозрително прибави той.

— Нищо подобно, господин Елсън, съвсем не мисля такова нещо. Та вие почти не познавахте госпожица Шоу... Или, може би, се лъжа?

— Виждал съм я в къщата на Кардю... и нищо повече.

— Струва ми се, че е била веднъж или няколко пъти тук — подметна Съпер, като че ли се извиняваше. — Икономките обичат да посещават съседите се, за да заемат нещичко. Със собствените си очи видях как тя излизаше от вратата на къщата ви... може би от стаята ви... не мога точно да кажа.

Елсън подозрително го погледна.

— Тя идва веднъж да пита... — Елсън се запъна — да пита... идва само веднъж относно една търговска сделка. Ако някой от слугите ви е казал, че е идвала няколко пъти, той чисто и просто лъже.

— Не съм приказвал със слугите — обидено произнесе Съпер. — И така, госпожица Шоу е била при вас във връзка с някаква си сделка? Каква именно?

— Лична работа! — промърмори Елсън, като на един дъх изпи останалото в чашата уиски. — Къде е била убита?

— В Паузей. Искала е да прекара там края на седмицата... и е умряла.

— Как?

— Застреляли са я в къщата на Кардю. Това е нещо като лятна вила. Познавате ли къщата?

— Да — отговори Елсън, като облиза сухите си устни. Изведнъж, за голямо учудване на Съпер, скочи на крака, стисна юмруци и се облегна на прозореца. — Дявол да го вземе, ако знаех... — той внезапно млъкна, като видя отпавения към него поглед на инспектора. — Да, базирам се, че работата би взела съвсем друг обрат, ако знаехте...

— Ако знаех — какво именно?

— Нищо — възбудено каза Елсън. — Погледнете ръцете ми... те треперят... убита, застреляна като бясно куче... застреляна! — той закричи по стаята като си кършеше пръстите. — О, ако знаех!

— Къде бяхте нощес? — внезапно го попита Съпер.

— Аз ли? Аз? Не зная! Доколкото си спомням, бях пиян. С мен това се случва... понякога. Някъде спях... струва ми се в Оксфорд.

— Защо отидохте там?

— Не знам... просто трябваше да отида някъде... Ах, боже мой, как мразя тази страна! Бих дал да ми отсекаят ръцете и бих дал още една трета от богатството си, ако можех да се върна отново в Сент-Паул.

— А защо не се върнете там?

Елсън диво го погледна.

— Защото не искам — грубо отговори той.

— В кой хотел прекарахте нощта в Оксфорд?

— Но какво искате от мен? Нима мислите, че знам нещо за убийството на госпожица Шоу? Аз ви казвам, че бях в Оксфорд или... в Кеймбридж, не помня... Нищо не знам за убийството — каза той, като малко се поуспокои. — Разбира се, срещях се с госпожица Шоу. Тя идва при мен за съвет, който ѝ дадох с чиста съвест. Някакъв мъж искал да се ожени за нея, или, по-скоро, тя искала да се омъжи за него. Не зная кой е той, но предполагам, че са се запознали по време на разходка с автомобил.

— Предполагах подобно нещо.

— Значи и вие сте подозирали нещо подобно? — попита Елсън.

— Твърде малко, Елсън. Имате много хубава градина. Може да се сравни само с градината на господин Кардю.

Елсън видимо се зарадва, че неприятният разговор свърши и бързо приближи до прозореца.

— Да, градината е много хубава — доволно отбеляза той — но хората от столицата идват тук и крадат цветята. Наскоро някой ми обра целия люляков храст.

Елсън показа храста, но Съпер не го погледна, защото мозъкът му усилено работеше.

— Люляк? — прошепна си той. — Интересно!

Когато Съпер си отиде, Елсън се преоблече, обръсна се и слезе в градината. Когато стана девет и половина, той се приближи до една малка вратичка, иззидана в голямата стена. Отвън някой тихо почука. Той свали мандалото и отвори зелената вратичка. Влезе сержант Латимер.

— Дявол да го вземе, какво сте разправяли на Съпер за люляка? — рязко попита той, когато Елсън заключи вратата.

— Ах, оставете ме на мира — изръмжа той. — Елате горе да пийнем уиски. Не се страхувайте, слугите не могат да ви видят от тази страна!

14.

Джим не го очакваше, когато следобед Латимер на връщане от Кеймбридж се отби при него и затова помисли, че посещението му е по поръчка на Съпер.

— Господин Фераби, чух, че се интересувате дали Елсън може да докаже алибито си — каза сержантът.

— Нима него го подозират? — усмихнато попита Джим.

— Да, подозрението падна върху него. Щом Съпер си науми нещо, мъчно можеш да го отклониш от мисълта му. Елсън не си е бил у дома от събота следобед до неделя вечерта. Казал, че пиянствал цяла нощ в Кеймбридж. Името му не е записано в тамошните хотели, но намерих собственика на един гараж, който твърди, че Елсън е оставил колата си у него. Възможно е Елсън да е пренощувал в частна квартира.

— Но това не е пълно алиби — възрази Джим.

Латимер се намръщи:

— Надявам се, че Съпер ще се задоволи с това.

— Открихте ли нещо ново в Паузей?

— Не, и надали ще открия. Успяхме само да намерим палтото и шапката на убитата. Висяха на един храсталак откъм стръмната част на скалистия склон. Това беше голям удар за Съпер, защото той се надяваше да ги намери на друго място.

— Къде именно?

— Не знам, но мисля, че и Съпер не знае.

— Колко време мина, докато започнахте да наблюдавате къщата, когато ви оставихме в Паузей.

— Искате да кажете през нощта, в която стана убийството ли? Не повече от 15 минути. Съпер каза, че Хейна Шоу не е могла да се върне в къщата през това време. Според мен, могла е да направи това. Но е безполезно да се развиват теории на Съпер, защото той признава само факти. И в това отношение е прав.

— Защо?

— Много просто, защото Съпер всичко знае. Никой не е по-наясно от него, защо и как е убита госпожица Шоу. Довиждане!

Преди Джим да се опомни от думите му и да зададе друг въпрос, Латимер излезе.

15.

Елфа Лей рано изгуби майка си, затова много обичаше романтично настроения си баща, който в нейните очи изглеждаше мил и безпомощен. Когато английското адмиралство ѝ съобщи по установения ред вестта за потъването на американския транспортен кораб „Енгло“ заедно с целия му екипаж, тя почти припадна и не можеше да повярва. Параходът, гласеше съобщението, е разбит край южните брегове на Англия от мината на една подводница.

С него се връщаше и Джон Кенет Лей от Вашингтон, където бе взел участие в съвещанието на американските финансисти. По време на войната той беше офицер и служеше за връзка между американското и английското съкровище.

Отчаянието на Елфа бе безгранично. Тя успя обаче, с похвална смелост да понесе скръбта и започна нов живот. Даде под наем къщата на Едуард скуер и се премести на Кубит стрийт 75.

Елфа имаше роднини в Америка, но предпочете да остане в Лондон, който ѝ бе скъп заради спомените, свързани с баща ѝ. Тук нямаше приятелки, освен две-три познати дами. Беше затворена и не даваше повод да посещават къщата ѝ. Съпер, обаче, правеше изключение. Когато прислужницата доложи, че инспекторът е дошъл, тя веднага поръча да го поканят. Самият той влезе със странна усмивка на лицето.

— Ех, госпожице, остарявам — каза той, като си сложи шапката на пианото. — По-рано се качвах по тези стълби на един дъх, а сега трябва да почивам по площадките. Да, натежаха ми вече годините.

Елфа не знаеше целта на неговите посещения. Дали беше дошъл да ѝ съобщи някакви новини, или пак ще започне да разпитва за Големия Крак? Това трудно можеше да се отгатне от поведението на инспектора, защото той имаше навик да приказва за странични неща, засягайки между другото важните въпроси.

— Имате чудесна стая, госпожице Лей, и при това добре наредена. Свирите ли на пиано?

— Да, понякога — весело отговори Елфа.

— Това е необходимо за едно младо момиче, иначе ще го смятат за необразовано. Да се свири на грамофон е много по-лесно... Съвзехте ли се от онази ужасна нощ? Е, ако бях лежал на скалата под дъжда, щях да умра на място, но вие сте още млада и сте се отървали само с ревматизъм.

— Но аз не съм хванала ревматизъм.

— Ще го получите... вие вече я имате тази болест, но ще я усетите чак след двадесет години.

Въпреки поканата да седне, Съпер взе да се разхожда из стаята и да разглежда картините и книгите.

— Хубави картини, но трудно може да се отгатне дали са оригинални, или са копия. Вие ли сте ги рисували, госпожице Лей?

— Не, това е дело на велик френски художник — отговори тя.

— Французите умеят да рисуват. О, вие имате прекрасна библиотека! — той погледна томове, изпълващи три дълги полици.
— Имате ли нещо по психология, антропология или криминология?

— Не се интересувам от криминални истории. Освен това тези книги са на баща ми. Много го обичах и ми се струваше, че той е най-добрият баща на света.

— Много се радвам, когато чуя деца да говорят така за родителите си. Всеки път, когато чуя лоши отзиви за бащата съм доволен, че останах ерген.

— Вие не сте ли женен?

— Не, не съм. Имах само един роман, и то не любовен. Запознах се с една жизнерадостна вдовица, която имаше три деца. Аз, както знаете, съм темпераментен, но и тя не падаше по-долу в това отношение. А пък двама емоционални хора не могат да живеят под един покрив, а още повече пет. Децата излязоха много подвижни и изискваха да им се носи закуската в леглото, а това вече показва, че и те бяха темпераментни. Така, че отхвърлих предложението за брак. Господин Кардю идва ли днес в кантората? — внезапно попита Съпер.

— Не. Съобщи ми по телефона, че се е върнал в Барли-Стек. Както изглежда, успокоил се е от преживяните вълнения. Неговият слуга ми съобщи, че господарят му седи в работния си кабинет и усърдно се занимава с книгите си.

— Той пак съставя теории и вади психологически заключения — мрачно каза Съпер. — Сутринта го посетих. Седеше пред масата и изучаваше антропология, социология, психология и логика. Поисках му плана на къщата, но той не ми го даде. Освен това, забелязах, че адвокатът имаше пред себе си проба от морски пясък, пресмяташе времето на приливите и изчисляваше височината на скалите... Хе-хе-хе. Довечера ще научим кой е убиецът, щом сам Кардю се е заловил за работа — подигравателно прибави Съпер.

Елфа се засмя.

— Господин Минтер, вие не сте голям привърженик на детективския метод.

— Наричайте ме Съпер — помоли старият детектив. — Харесвам това име. Напразно си мислите, че не уважавам науките. Зная, че на полицията липсват научни методи на изследване. И така, госпожице Лей, тя е купила шапката си от магазин Астов на Хейстрийт в Кенсингтън. Поискала е именно тази шапка, макар че е била старомодна. Учудващо е, когато една жена купува шапка, която е излязла от мода.

Преминаването от криминологията към шапката беше толкова неочаквано, че Елфа едва се съвзе.

— За госпожица Шоу ли става въпрос? Каква шапка си е купила?

— Голяма жълта сламена шапка с воал. Купила я е в събота вечер. Продавачката искрено ѝ каза, че шапката не ѝ прилича, но госпожица Шоу заявила, че я харесва и я купила. Не казах за това на Кардю. Такива новини го изваждат от нормалното му състояние. От това той ще извади заключение, че икономката му се готви да замине за континента, и току-виж, че започне да измерва Париж с пергел и линия.

Съпер отново взе да преглежда книгите и внезапно попита:

— Господин Болдер... как се казваше, де... Получил ли е яйца и картофи?

— На Едуард скуер ли? Не, повече не съм говорила с Болдервод Латимер.

— Не мога да разбера защо той се нарича Болдервод. Абсолютно смахнато име... Обичате ли цветята, госпожице Лей?

— Много — засмя се Елфа.

— Обожавам цветята... и търсенето на престъпници. Теменугите, люлякът и горските звънчета ме хвърлят във възторг, а видът на престъпника на подсъдимата скамейка ми доставя удоволствие... На вас приятен ли ви е господин Елсън? Той също е американец.

— Да, американец е, но не ми е приятен.

— Нищожен човек. Едва чете, а пък съвсем не знае да пише. Държи секретарка за кореспонденцията си.

— Така ли? Чудно!

Елфа излезе да поръча чай. Когато се върна, Съпер пак стоеше край етажерката.

— Много обичам книгите за четене, но научните книги ги смятам за вятърничава работа... Съпер прочете на една книга инициалите: Д. К. Л. — това са инициалите на баща ви, госпожице Лей, нали?

— Да, Джон Кенет Лей.

— Добър човек... Той не можеше да си създава неприятели. Не е като мен. Аз бих могъл да изпълня цялата книга с подписите на лица, които не ме обичат.

— Струва ми се, че съвсем не ви мразят толкова, колкото си представяте — каза Елфа, като му наля чай.

— Ако сега все още не ме мразят, ще стана един от най-ненавижданите хора в Скотланд Ярд — каза Съпер. — Ще видите, госпожице Лей, това ще стане в най-близко време.

16.

Като излезе от Елфа Лей, Съпер отиде на кино, за да се наспи. След това закуси и се отби в кафене Фрегети. Това кафене минаваше за едно от най-изисканите и по разкоша си надминаваше Риц Карлтън.

Инспекторът седна край една масичка и зачака. Когато удари девет и четвърт, пристигнаха двама господи, които Съпер очакваше. Първият беше Елсън, а вторият — Джон Латимер — сержантът от полицията. Елсън си бе сложил смокинг и блестящ цилиндър, а Латимер беше в елегантен черен костюм. Съпер доволно се усмихна.

— Надявам се, че ще бъдете доволен от вечерята — отбеляза Елсън. — Изглеждате бодър и нямате вид на уморен човек. Къде оставихте онзи стар глупак? — внезапно попита той, като наливаше коктейла, предварително поръчан по телефона.

— Съпер ли? Той е някъде в Лондон — отговори Латимер, изваждайки пура от златната табакера на Елсън. — Не се безпокойте за Съпер, той няма да пропадне.

— Много се лъжете, ако мислите, че се безпокоя за Съпер — ухили се Елсън. — Аз не уважавам английската полиция.

— Благодаря ви — каза Латимер.

Елсън се подсмихна и позвъни на келнера да донесе поръчката.

— И така, какво искате? — тихо попита той, когато келнерът се отдалечи.

— Трябват ми още петстотин — отвърна Латимер.

— В долари това са малко, но във фунти е грамадна сума. Вчера ви дадох сто фунта — какво направихте с тях?

— Вие ми дадохте сто фунта на заем и срещу тях ви дадох полица — студено произнесе полицаят. — А си е моя работа какво съм направил с тях.

Елсън се изчерви от яд.

— До кога мислите изобщо да скубете от мен пари? — попита той. — Ако отида при онова старо магаре и му разкажа...

— Вие няма да направите това — меко каза сержантът. — Не знам защо толкова се вълнувате. За вас е по-добре да живеем в добри отношения. Отървах ви от толкова неприятности и на драго сърце ще ви помогна и по-нататък, ако не сте извършили убийство...

— Защо изведнъж заговорихте за убийство? — уплашено попита Елсън и сниши гласа си, защото в залата стана многолюдно. — Надявам се тези дни да ми бъдете полезен, иначе... началникът ви ще види вашите полици в моите ръце. Ще ви дам 5000 не защото трябва да ви ги дам, а защото искам да ви ги дам. Няма за какво да се страхувам от полицията, а също никога...

— С изключение на Сент-Паул — прекъсна го Латимер — там полицията ви търси за кражба с опит за убийство. Вече два пъти избягвате наказанието си за разни постъпки, а когато влезе в сила законът за предаване на престъпниците, много лесно ще ви настаня пак в старата квартира... Но — усмихнато прибави Латимер — аз лично нямам нищо против вас.

— Вие сте изнудвач — процеди през зъби Елсън.

— А пък вие сте глупак! — весело каза Латимер. — Знаете ли, господин Елсън, или Алщайн — както винаги се наричахте — аз мога да ви бъда полезен, защото Съпер...

— Той знае ли за Сент-Паул?

— Дори и да знае, няма данни, за да ви предаде на Съединените Щати... Но, господин Елсън, достатъчно ви казах! Не се страхувайте — докато не поискам, няма да ви препратят от Англия. — Латимер се наведе през масата и сниши гласа си. — Елсън, хайде да поговорим за нещо по-важно: Хейна Шоу! Съпер ме изпрати в Кеймбридж, за да разбере дали наистина сте били там през нощта на убийството. Съобщих му, че уж съм намерил гаража, в който е стоял автомобилът ви. Но всъщност никакъв гараж не намерих и вие не сте били в Кеймбридж!

— Откъде мога да знам къде съм бил? Толкова бях пиян и помня само, че бях близо до някакво училище. Това е всичко.

Латимер изпитателно погледна обезпокоеното лице на Елсън и каза:

— Хайде да излезем на улицата. Знам, че искате да ми разкажете нещо.

— Няма какво да ви разказвам — рязко възрази Елсън. — Какво ви е хрумнало? Вие всичко знаете — защо ме разпитвате?

— Кой уби Хейна Шоу?

— Нима не знаете? Не знаете ли къде е била в деня на убийството?

— Откъде да зная? — равнодушно произнесе сержантът.

— Ха-ха-ха! Бедният сержант не знае! А нима не срещнахте Хейна Шоу на ъгъла на улицата след залез-слънце? Нима не седнахте в колата и не се разходихте? — попита Елсън, като не сваляше очи от Латимер. — Предполагам, че Съпер нищо не знае за това!

— Да, не знае! — студено отговори Латимер.

— Разбира се, че не знае! Вие много добре познавахте Хейна Шоу, така, че напразно ме разпитвате. Тя разказа за вас доста некрасиви истории. Месеци наред сте я лъгали. Това не знае нито Съпер, нито Кардю. Много добре ми е известно, че госпожица Шоу е имала сто хиляди долара, които са изчезнали. Поне в сутрешните вестници пише, че в стаята на икономката не са намерени никакви пари. Не знам откъде ги е имала, но знам, че е имала. Къде са те?

Латимер не отговори.

Елсън продължи.

— Вие, Латимер, сте готов на всичко за пари. Една седмица преди убийството сте й казали, че сте съгласен на всичко, стига само да получите десет хиляди долара.

— Поръчайте още една бутилка вино и да поговорим за по-весели неща — каза Латимер.

Елсън се върна у дома си късно вечерта пиян. Падна на дивана и заспа облечен. Сутринта изпи на един дъх няколко чаши уиски, отвори прозореца и жадно взе да вдишва пресния въздух. Изведнъж забеляза, че един непознат ходи по цветните лехи и бере цветя. В лявата си ръка държеше голям букет.

— Ало! — викна Елсън. — Какво правите там!

Непознатият се обърна, но нищо не отговори.

— Кой сте вие? — кресна Елсън.

Човекът прескочи през една пътечка и се втурна към улицата.

— Ще те уловя, негоднико! — силно ядосан викна милионерът.

В този момент от съседната градина долетя песента:

*Мавританският крал минаваше
по кралския град Гранада.
Ай де ми Алхама!*

За миг Елсън замръзна: лицето му стана сиво, а очите му изскочиха от орбитите. После, треперейки от страх, рухна на пода и започна да хълца и да ругае.

В сянката на къщата обаче се криеше още един човек, който изведнъж сякаш оживя от песента. Бързо се спусна с мотоциклета след певеца. След дълга гонитба го настигна, скочи от мотора, улови го за врата и го повали на земята.

— Не се страхувай, приятелю! — каза той.

Брадатият скитник със странна усмивка погледна Съпер и меко каза:

— Много съжалявам, сър, че ви причиних толкова главоболия.

Това бе изречено с акцент на културен американец, което не учуди инспектора.

— Не съм се изморил, господине — любезно отговори Съпер. — Можете ли да станете? — Скитникът неуверено стана. — Най-добре елате с мен до станцията, за да се подкрепите с една закуска.

Съпер се подпря на мотоциклета и закрачи до певеца.

— Ако бяхте паднали в ръцете ми по-рано, щях да се отнеса зле към вас. Все си мислих, че сте лош човек.

— Не съм лош — простичко възрази скитникът.

— Не се съмнявам. Изградих си цяла теория за вас и сега виждам, че не съм се излъгал. Зная името ви.

— Аз имам много имена — засмяно забеляза скитникът — и сам не зная кое е истинското.

— А пък аз го знам — каза Съпер. — Стигнах до него с помощта на логиката, дедукцията и теориите. Вие сте Джон Кенет Лей от държавното съкрочище на Съединените Щати.

17.

Господин Гордон Кардю отмести компаса си, свали си очилата и с отворена уста погледна Съпер, когато чу сензационната новина.

— Но аз... аз мислех... госпожица Лей каза, че той е загинал по време на войната.

— Той е жив и сега лежи в болницата.

— Много се радвам, безкрайно се радвам! Чел съм много за такива истории, но никога не съм и помислял, че ще се сблъскам с такова нещо в живота си. Сега разбирам защо госпожица Лей не дойде днес на работа. Чудна история!

Кардю погледна плана на къщата, който лежеше на масата, а след това и Съпер, сякаш се питаше дали си струва да прекъсва работата си заради новината.

— Няма съмнение, че именно той пееше през нощта на убийството — каза Съпер. — Живял е в пещерата на една висока скала, като се е качвал и слизал там по една въжена стълба. Нещо такова ми разказа.

— Я го виж безделникът! Да не би той да е същият човек, когото забелязахте в градината по време на вечерята ни?

— Да, той беше с пистолет в ръка.

— Но скитник... скитник да е бащата на госпожица Лей! Просто невероятно! Какво е правил?

— Какво може да прави един скитник? — възмути се Съпер. — Скитал е и е вземал всичко, което му е падало под ръка. Сигурно е имал смътна представа, че дъщеря му гладува. Затова е събирал яйца и картофи и ги е слагал на стълбата на старата им къща, като си е мислил, че дъщеря му живее там. Понякога е слагал и букети цветя.

— Да не би да е луд? — страхливо попита Кардю.

— Отчасти е луд, отчасти не е — обясни Съпер. — Лекарят предполага, че мозъкът му е засегнат от удар по черепа, защото на главата си има голям белег. Някой го е ударил толкова силно, че той и досега не може да дойде на себе си от това.

Адвокатът наведе глава и Съпер не успя да забележи смущението му.

— Може пък да е от парче граната... такова нещо често се случва, — каза той. — Но не мога да си обясня как е станал скитник. Госпожица Лей сигурно много се е зарадвала, като е научила, че баща ѝ е жив. Надявам се, че предпазливо сте ѝ съобщили тази новина...

— Да, предварително я подготвих.

— Не свързвате ли господин Лей с убийството? Струва ми се, вие си мислите, че той е Големият Крак, а?

— Никога не съм помислял такова нещо — възмутено каза Съпер. — Вие пак градите теории. — Съпер погледна плана на къщата, начертан с молив и иронично попита: — Е, какво, разбрахте ли вече този случай? Човек с един крак ли е извършил убийството?

Кардю снизходително се усмихна.

— Не се смейте, господин Минтер. Аз узнах от градския пазач на Паузей една важна новина. Той ми каза, че вилата ни е построена на място, където по-рано е имало друго здание. Сигурно под кухнята има изба...

— Оставете тази история с избата! Не ми се слушат такива вятърничави работи.

— Но аз съм убеден, че трябва да се направят разкопки. Готов съм да поема разноските. Къщата е моя собственост и аз мога да правя с нея всичко, което поискам.

— Познавате ли моя сержант Латимер? — неочаквано попита Съпер, като прибягна към своя метод на разпитване.

— Да, познавам го — отговори озадаченият Кардю. — Той идва при мен по работа.

— Не се ли опита да завърже приятелски връзки с вас?

— Не... аз не бих искал да говоря за него с началника му, но... веднъж загатна, че би искал да му дам малко пари на заем.

— Така ли? — извика Съпер. — Дадохте ли му?

— Не, защото бях разочарован. Не предполагах, че един полицейски чиновник може да върши такива работи. По-рано не ви разказах това, защото не желяех да причинявам неприятности на сержанта... Отивате ли си вече?

— Да, бързам. Господин Елсън се разболя. Лекарят каза, че е имал припадък. Той е отчаян пияница. Попитах лекаря дали Елсън

няма треска, но той не ми отговори. Лекарите също си имат тайни.

— А къде е скитникът ви?

— Господин Джон Кенет Лей от финансовото министерство на Съединените Щати лежи в една болница — отговори Съпер.

— А дъщеря му?

— Госпожица Елфа Анриета Лей е при баща си и се грижи за него. Тя се опитва да получи от него някакви обяснения, но той през цялото време пее песента за мавританския крал, която не ми харесва, макар да е хубава и звучна. Изглежда, е любимата му песен, защото в квартирата на госпожица Лей намерих върху пианото ноти на испански песни и книги на испански поети... Довиждане, господин Кардю, ако изградите нова теория за убийството, не забравяйте да ми я съобщите по телефона. Неотдавна получих известие от Скотланд Ярд, че следствието за грабежа в кантората ви не е дало никакви резултати.

— Интересно! — сухо отбеляза Кардю. — Връзката между убийството и изгарянето на документите на госпожица Шоу е много явна, за да не я забележат детективите.

— Те нищо не знаят — рязко възрази Съпер и си отиде.

Джон Кенет Лей се намираше в една болница на Вимут стрийт. Когато отиде там, Съпер завари Елфа в приемната. Очите ѝ сияеха, макар на ресниците ѝ да трептяха сълзи.

— Той спи сега — каза тя.

— Позна ли ви? — попита Съпер.

— Не съвсем, защото явно съм се изменила през последните шест години. Попита ме дали познавам малката му дъщеря. Благодаря ви, господин Минтер, че намерихте баща ми. Само вие можехте да се досетите, че баща ми пее тези песни. Не съм и подозирала, че е жив и нищо не знаех за скитника певец. Някъде в дъното на подсъзнанието му е живяла мисълта за мен и той ми е набавял продукти на Едуард скуер. Обаче не мога да разбера защо се е криел през цялото време.

Съпер се засмя и каза:

— Аз отдавна знам това.

18.

Лекарят, който беше поел господин Лей живееше край болницата и Съпер отиде при него, за да се осведоми за състоянието на американеца.

— Не смятам пациента си за слабоумен, макар че не може да бъде отговорен за действията си. Всички симптоми сочат, че е нещо мозъчно. Той може да бъде излекуван и ще стане напълно нормален, ако му се направи операция. Получих съобщение от американския консул, че можем да не пестим разноските и да извършим всичко необходимо.

— А би ли могъл той да извърши престъпление, ако му е внушено от други лица? След шест седмици излизам в отпуска и бих искал до тогава да разкрия убийците на Хейна Шоу. Не можете ли да побързате с операцията?

— За сега не мога нищо да ви кажа. Тези дни ще ви съобщя.

След като разпореди в участъка да поставят пост край болницата и да не дават на болния храна, изпратена от външни лица, Съпер най-после отиде при Джим Фераби. Знаеше навиците му и затова го намери в клуба.

— Опитах се да говоря с вас още сутринта, Съпер, но никъде не можах да ви намеря. Госпожица Лей ми събщи по телефона, че баща ѝ е жив. Опитах се още веднъж да говоря с нея по телефона, но не можах да се свържа. Значи този скитник певец излезе неин баща, а? Това е невъзможно, това е необикновено!

— Рядко градя теории, но когато предполагам нещо, то е точно и сигурно. С удоволствие бих ви посетил през деня, но тогава трябваше да вечерям в скъп ресторант, докато тук мога да се нахраня също така добре.

След вечерята те отидоха в пушалнята и Съпер започна да разказва:

— Испанската песен все още не ми даваше възможност да попадна по следите на господин Лей, но пък веднага разбрах, че този

скитник не е като другите. Дълго време го следих. Но едва когато ми казаха за подаръците пред вратата на Болдервод Латимер се поинтересувах каква ли връзка може да има скитникът. Реших, че продуктите пред вратата ги е поставял онзи, който е обичал госпожица Лей, а не този, който е искал да отмъсти на Болдервод. Човекът, който редовно е слагал подаръците там, не е знаел, че Елфа Лей вече не живее в тази къща. Това можеше да бъде само човек, обзет от безумната идея, че тя гладува. Единственият, който можеше да се грижи по този начин за госпожица Лей, беше баща ѝ. Посетих квартирата ѝ, разгледах книгите и вещите на баща ѝ и установих, че скитникът и той са едно и също лице. Лекарят каза, че една операция може да го излекува. В такъв случай ние ще научим много интересни неща, за които не сте и сънували.

— А какво именно? — попита Джим.

— Забравихте ли вече за градския съветник Брикстон?

— Ах, да, спомних си, Джозеф Брикстон, съветник в Сити.

— Той беше много подъл тип — отбеляза Съпер.

— Така ли? Защо споменавате за него? Какво общо има той със скитника?

— О, той има много общо с убийството на Хейна Шоу. — Съпер извади от портфейла си един сгънат на четири плик. — Помните ли това?

— Да, пликът, който се намери в кухнята в нощта на убийството.

— Само вие и госпожица Лей знаете за този плик. Дори Латимер не съм уведомирал за това. Този, който е написал писмото в плика е убиецът на госпожица Шоу. Бедната Хейна! До известна степен, за нея е по-добре, че се е освободила от бремето на живота, което е лежало като тежък камък на душата ѝ.

— Не ви разбирам, Съпер...

— Друг път ще ви разкажа...

Беше вече тъмно, когато Съпер се върна у дома и се отправи към бараката, където реши да поправи мотора и да почисти фара на стария си мотоциклет.

Освен това Съпер имаше много хубави породисти кокошки, които неизвестно как, но непрекъснато намаляваха. Когато откри, че лисици са виновни за това, той сам направи капан с устройство за автоматично стреляне.

Накрая хитрите лисици заплащаха с живота си тези кражби...

19.

Макар да виждаше добре, Съпер имаше навика да докосва с ръка електрическата жица между къщата и бараката. Този път той пак се подпря, но неочаквано усети, че жицата е скъсана. За да се увери в това, Съпер отви изолационната връв, взе края и влезе в стаята. Краят показваше, че е прерязана с клещи.

— По дяволите! — изруга Съпер. — Нима някой се шегува с мен! Тук нещо не е наред.

Той отиде в спалнята и извади изпод кревата сандък, взе от него голям полицейски револвер и едно електрическо фенерче. После слезе на двора и безшумно се промъкна в бараката. Наоколо беше тихо. Електрическият ключ за бараката се намираще отвън, под навеса.

Като се приближи до вратата, Съпер рязко се дръпна настрана и изведнъж я дръпна. Последва оглушителна експлозия и звън от счупени стъкла. Когато димът се разпръсна, той погледна през процепа в бараката. Беше стрелял неговият собствен апарат, макар че той никога не бе го поставял с насочено към вратата дуло. Също така никога не беше закрепвал връвта му към дръжката на вратата. Внезапно откъм къщата някой извика: „Съпер, Съпер!“.

Съпер тичешком влетя в стаята и завари там Латимер. — Хей, аз си помислих, че вече спите — каза той.

— Чух експлозия... какво се е случило? — попита възбуденият Латимер. — Твърде силен гърмеж за капан.

— Елате с мен.

Латимер последва началника си в бараката и разгледа капана. Той беше най-обикновен, а самострелното приспособление бе направено лично от Съпер.

— Кой е поставил капана, насочен към вратата? — попита сержантът.

— Кой ли? Онзи, дето се нарича Големият Крак. Проклет тип, няма що да се каже. Но сигурно здравата се е изплашил от неуспеха си. Може би се крие някъде наблизо. Знаел е, че запалвам

електричеството, преди да отворя вратата. Затова е прерязал жицата, за да не забележа капана. Хм!... Ако Елсън лежеше в кревата, нищо подобно не би се случило!

— Мислите ли, че Елсън е направил това?

— Не, нищо такова не съм казал, сержанте. Не ми приписвайте думи, които не съм произнесъл! Само намирам, че ако този човек се намираше зад решетките, утре нямаше да купувам нови стъкла с мъчно спечелените пари. Вие сигурно вече се готвехте да спите, а?

— Не, не ми се спеше. Запуших и изведнъж чух гърмеж. Това веднага подейства на нервите ми.

— Вървете да спите, сине мой, иначе ще изгубите хубавия цвят на лицето си.

На другия ден, след разпита на свидетелите, Съпер, Джим и Латимер се отбиха в съседния хотел да пийнат чай. Те се спогледаха учудени, когато Кардю ги последва и седна на масата им.

— Искрах още сутринта да изложа на господин Фераби решението по загатката на госпожица Шоу, а сега ще ме изслушате и тримата.

— Латимер! — високо извика Съпер. — Слушайте внимателно теориите на господин Кардю. Вие сте млад детектив и има какво да научите от един велик теоретик. — В гласа на инспектора се долавяше ирония. — Дори някои теории да са безполезни, все пак не е лошо да ги знаете. Слушаме ви, господин Кардю!

— Доколкото разбрах от показанията ви пред съдебния следовател — започна Кардю, — вие тримата сте се скрили на пътя и сте видели, когато госпожица Шоу е приближила къщата. Видели сте нейния силует в автомобила и сте познали шапката ѝ. Видели сте как се е спряла пред вратата, но не сте видели как е излязла.

— Точно така — извика Съпер. — Направили сте едно заключение, с което можете да се гордеете.

— И така — продължи Кардю, — вие не сте видели как е излязла, следователно не сте видели и човека, който се е бил скрил в задната част на автомобила и който се е навел, когато са наближили къщата. Не е изключено този човек незабелязано да е скочил в автомобила, когато Хейна Шоу е минавала по улицата, а след това да е почакал, докато тя отвори вратата. След това внезапно се е нахвърлил върху нея, запушил е устата ѝ и я е вмъкнал в къщата.

Обстоятелството, че кухнята е заключена, показва, че е служела за затвор. След това е бутнал вратата с крак и тя се е затворила. Тогава убиецът е застрелял бедната Хейна...

— Така... и какво е направил после? — попита Съпер.

Кардю погледна Съпер право в очите.

— Какво е направил ли? Облякъл е палтото на госпожица Шоу, сложил е нейната шапка, излязъл е от къщи, затворил е вратата, седнал е в автомобила и е запалил фаровете... вие сам казахте, че са светели само няколко секунди. Причината е ясна: ако ги бе оставил запалени, те щяха да осветят всичко наоколо — и главното — щеше да се види, че той не е жена, а мъж, въпреки женската шапка на главата си.

Съпер внимателно заслуша и застана нащрек.

— След това е заминал с автомобила — продължи Кардю, доволен, че обясненията му възбудиха голям интерес... — Отишъл е нагоре към скалите, закачил е палтото и шапката в храсталаците, хвърлил е колата на Хейна и е тръгнал пеша към своята, която е била някъде наблизо... сигурно това е била малка кола, която лесно е могла да бъде скрита.

Съпер погледна Кардю с широко отворени очи.

— Гръм и мълнии! — извика той. — Това се казва теория! — Джим разбра, че Съпер говори сериозно. — Това е най-интересната теория от всички, които изложихте, господин Кардю. Вие сте прав!

Настъпи гробна тишина. Най-после Съпер стана и протегна ръка на адвоката.

— Благодаря ви — искрено каза той.

Кардю се отдалечи с тържествуваща усмивка. На връщане Съпер не пророни нито дума. Седеше свит на задната седалка до Латимер и само когато се разделяха, каза:

— Трябва да променя мнението си за Кардю. Не всичко, а само някои предубеждения към таланта му. Той е извършил работа, с която не всеки може да се справи. Да, господин Фераби, той укрепил моето самочувствие. Доказа ми, че съм по-умен от него, защото отлично потвърди теорията ми.

— Но как така сте по-умен от него? — попита Джим.

— Той нито дума не спомена за Големия Крак. Не се чудете, Фераби, аз знам кой е той! Бих могъл даже да ви го представя, но още не му е дошло времето.

— Убиецът ли?

— Да! Големият Крак е убил госпожица Шоу.

— През задната врата ли е влязъл в къщата?

— Да, от там се е промъкнал, но това още не значи, че не е използвал и другите изходи.

— Но откъде го е познавала госпожица Шоу?

— Тя не го е познавала, защото нито го е виждала, нито е чувала за него. Умряла е преди Големият Крак да се промъкне в къщата.

— Съпер, но нали казахте, че той я е убил?

— Така е било — тайнствено произнесе Съпер, като отвори вратата на бюрото си. — Почакайте, скоро ще видите, че съм прав... Сержанте, подайте ми вестниците! Искам да видя какво пишат тези патентовани лъжци.

Джим Фераби беше щастлив: той също получи привилегията, която само Съпер имаше досега. Елфа му позволи да прекара половин час в квартирата ѝ, за да изслуша разказа за баща ѝ.

— Администрацията на болницата не ми позволи да остана през нощта при баща ми и това е разумно. Татко се чувства добре и е щастлив. Всичко ми се струва като сън и с ужас си представям онези години, когато той без надзор е скитал по света. А операцията никак не ме безпокои. Хирургът е най-добрият специалист и консулството не жали средства за баща ми. Получих на разположение известна сума, тъй, че не съм принудена да се връщам при господин Кардю.

— Говорихте ли с него напоследък?

— Да, тази сутрин ми се обади по телефона. Беше много любезен, но не можеше да скрие вълнението си. Останах с впечатлението, че изцяло е зает с убийството на Хейна Шоу и е неспособен да се интересува от моите работи. Но е любезен и добър човек.

— Кой, Кардю ли? — усмихнато попита Джим. — Инспекторът не споделя мнението ви... пък и аз също.

— Виж, Съпер не прилича на другите и има особени възгледи за живота и хората. Но е добър човек, въпреки че приказва тъй чудновато. Телефонът иззвъня. Елфа взе слушалката.

— Какво? Торता ли? Не, нищо не съм пращала... разбира се, че не! Моля ви се, нищо не му давайте... аз веднага ще дойда.

Тя окачи слушалката. Лицето ѝ доби загрижен вид.

— Не мога да разбера — каза тя — управителката на болницата ме попита дали съм пращала на баща си торта с череши. Разбира се, че не съм. Някой я е занесъл заедно с късо писмо, което помислили, че съм писала аз.

— Това е много странно! — каза Джим, като подсвирна.

Докато Елфа се преобличаше, той събщи на Съпер по телефона за пратката. Старият инспектор каза да го почака в болницата.

20.

Когато Джим и Елфа пристигнаха там, управителката ги покани в кабинета си. На масата лежаха тортата и писмото.

— Не исках да я дам на баща ви, преди да се уверя, че вие сте изпратили подаръка — каза старата управителка. — Инспектор Минтер ми забрани да приемам за господин Лей каквито и да било неща.

Елфа взе писмото и веднага каза:

— Това не е мой почерк. Абсолютно ми е непознат. Но защо са пратили тортата? Нима... Ах, това е невъзможно! Кой ли ще иска да причини зло на баща ми?

— Какво да правя с тортата? — попита управителката.

— Унищожете я — високо каза Джим, но като намигна на управителката, прошепна: — Запазете я, докато дойде Минтер!

След като изпрати Елфа до Кубит стрийт и ѝ обеща да ѝ съобщи по телефона мнението на Съпер за пратката, Джим се върна към входа на болницата. В този момент зад ъгъла на улицата се разнесе оглушителен трясък на мотор и след няколко секунди Съпер скочи от мотоциклета. Той влезе заедно с Джим в стаята, където се намираще тортата.

— Хе-хе-хе! Чудесна торта! Ще я взема със себе си. Госпожо, можете ли да си спомните от кой район дойде пратеникът с тортата?

— Струва ми се, от Трафалгар скуер.

Съпер и Джим отидоха в полицейския участък. Инспекторът предаде тортата на един сержант и заповяда да я занесат на другата сутрин в запечатана кутия в държавната химическа лаборатория. Той искаше да отиде с мотоциклета си на Трафалгар скуер, но Джим го разубеди. Отидоха заедно с автобуса в бюрото за разносвачи на Трафалгар скуер, където им съобщиха, че пакетът с адресираното до Лей писмо е бил предаден от един непознат човек, който изпълнявал поръчката на някакъв си солиден господин. Не можаха да кажат нищо за външността на непознатия.

— Някой скитник, нает за няколко пенса — каза Съпер. — Ние няма да го намерим без съобщение във вестниците. При това, той надали ще се обади на обявлението ни, защото такива типове се страхуват от следствие като от огън.

Те излязоха от бюрото. Съпер спря на самия край на тротоара и каза:

— Ще отида да потърся Латимер. Той е някъде в града. Само той може да намери скитника... при това може твърде лесно да получи доверието на мързеливците и безделниците, защото сам не обича работата.

Когато по-късно Джим се срещна пак със Съпер на уговореното място, гениалният детектив му каза:

— Дойдох до заключението, че най-добре ще бъде да се върна в полицейския участък не с мотора си, а с вашия автомобил. Къде е той?

— В един гараж недалеч от тука. На драго сърце ще ви закарам там. Но, изненадвайте ме, мислех, че вие сте неразделни приятели с вашата шумна машина!

— Това е вярно, но трябва този път да предпочета вашата машина. Чудесна мисъл... да!

Джим не може да си обясни всичко това, но не го разпитва. Те се упътиха към гаража, а после отидоха в полицейския участък на Трафалгар скуер, където беше мотоциклетът. Съпер го завърза за багажните дръжки на автомобила. Джим напусна мотора в движение.

— Блестяща мисъл! Какви хубави мисли понякога ни хрумват. Браво, Съпер, главата ти още я бива!

Той не осведоми Джим в какво се състои мисълта му. Завръщането мина гладко и в пълно мълчание.

— Влезте, господин Фераби — каза Съпер върху прага на участъка. — Само ще попитам дали има нещо ново.

Той не се излъга. Преди петнадесет минути в участъка се явил един моторист и съобщил, че когато минавал на една миля от града, някой два пъти стрелял по него от засада.

Съпер доволно се усмихна.

— Но стрелецът не е улучил, нали? Причината е, че не е могъл да определи скоростта на моториста. Обикновените мотоциклетисти не могат да развиват бързина над 45 километра в час, а аз с моята „огнена машина“ взимам по 70 километра. Да, приятелю, ако по шосето бях

минал аз, стрелецът би ме улучил, защото престъпниците знаят бързината на Съперовата машина.

— Вие ли? — учудено попита Джим. — Вас ли са искали да застрелят от засада?

— Да, мене. Това беше моята блестяща мисъл, докато пътувах във вашия автомобил, а не на моя мотоциклет. Хе-хе-хе! Не само на Кардю могат да хрумват блестящи мисли... Мозъкът на стария Съпер още си го бива!

Сега Джим разбра защо Съпер е пътувал с колата. Ако историята с капана имаше за цел да довърши Съпер, можеше да се предположи, че тайнственият Голям Крак ще се опита да застреля детектива, щом крайпътният храсталак представлява удобно скривалище, а шумът на мотора се чува от километри. След няколко часа Съпер установи, че моторът на дошлия, по когото бяха стреляли, също издаваше силен шум.

— Никак няма да се учудя, ако някой ден ме пратят на оня свят — каза Съпер с философско спокойствие... — Но едно трябва да признаем — Големият Крак работи безукорно, плановете му се разработват стриктно... Латимер върна ли се вече?

— Не — отговори дежурният надзирател. — Още е в града.

Без да иска, бедният надзирател не каза истината. В този момент Латимер седеше на един плет между храстите в най-пустата част на едно лондонско шосе. В ръцете си държеше голям автоматичен пистолет и бе крайно недоволен, че не видя кога Съпер е минал край него.

Джим Фераби сметна за напълно естествено да отиде следващия път при госпожица Лей, за да я заведе от Кубит стрийт на болницата. Той съжеляваше, че пътят от къщата ѝ до Вимут стрийт бе твърде кратък. С удоволствие би го удвоил, стига само да можеше по-дълго да седи край очарователната девойка. Медицинската сестра събщи, че господин Лей е прекарал добре деня, но през нощта не е могъл да спи.

— Както изглежда, той е свикнал да спи денем и да скита нощем — каза Елфа на Джим. — Струва ми се, че днес след обяд ме позна. Гледаше ме много особено, сякаш се мъчеше да си спомни нещо или някого. Преди да слеза при вас, ме попита дали не мога да го заведем при морето, защото трябва да гледа за третия и четвъртия.

Управителката ми каза, че същото вчера е питал и нея. Можете ли да ми обясните какво той разбира под третия и четвъртия?

— Хайде да оставим това за Съпер. Той ще намери най-доброто обяснение. Какво каза лекарят след днешния преглед?

— Потвърди още веднъж, че има големи шансове съвсем да оздравее. Операцията е определена за събота.

Когато излязоха на улицата, тя пак го попита за тортата. Преди да отидат в болницата, той й каза, че химикът от лабораторията не е намерил отрова в тортата, но Елфа не бе повярвала.

— Аз бях при Съпер и той ми каза, че не е намерена отрова.

— Знаете ли, цяла сутрин си мислех, дали баща ми не е бил свидетел на някоя сцена във връзка с убийството на госпожица Шоу и дали не е забелязал убиеца. По обяд ходих в Кингс-Бенч-Уок, за да се видя с Кардю. Той смята, че баща ми сигурно е видял какво става във вилата на брега и че именно затова се опитват да го отровят. Баща ми е живял в една пещера, от която е могъл да наблюдава онова, което се върши в Бич-Котидж. Съпер ми разказа днес, че полицията е изследвала пещерата. Тя предполага по някои намерени неща, че той дълги години е живял там. Обикновено вечерно време е слизал от скалата и се е връщал в пещерата призори, като всеки път е издърпвал стълбата при себе си. Тя е толкова бяла от варовика, и Съпер сам призна, че дори денем не би я видял.

— Значи вие се виждахте днес със Съпер, а?

— Да, срещнах се с него в болницата, но той не спомена нито дума за тортата.

След като я изпрати до вратата на жилището й, Джим се позабави и почака да го поканят.

— Днес ще бъда негостоприемна и няма да ви поканя вътре. Много съм уморена и не се чувствам добре.

— Чашка чай в парка и музиката бързо ще премахнат умората. Позволете ми да ви поканя...

— Не, господин Фераби, благодаря ви. Бих искала да си почина добре. Предчувствам, че над нас виси някаква опасност... мисля, че ще се случи нещо ужасно...

— Вие говорите така, че наистина би трябвало да изпиете чаша чай в парка — усмихнато каза Джим.

Елфа се засмя, усмихнато му пожела лека нощ и затвори вратата след себе си. Беше чудесна вечер. Джим не искаше да вечеря сам затова обърна към първия участък, но не намери нито Съпер, нито Латимер. Тогава отиде в Барли-Стек. Кардю се разхождаше из градината с ръце на гърба. Изглеждаше намръщен и дълбоко замислен. Като чу шума на автомобила се обърна, позна Джим и любезно махна с ръка.

— Добре дошъл господин Фераби! Ако бих искал да видя някого тази вечер, това сте вие, макар да нямам особени причини за това. Аз съм още под впечатлението от смъртта на Хейна, всичко ми се струва недействително и често ми се струва, че чувам гласа й... аз съм неблагодарен... бедната Хейна! — Той тежко въздъхна. — Слугите никак не скърбят за преждевременната смърт на икономката: Хейна беше строга с тях, но имаше добри черти... бедната Хейна.

Те стигнаха до едно място, откъдето ясно се виждаше Хил-Броу. От комина на голямата камина се издигаше бял дим. Червената къща на Елсън правеше тягостно впечатление.

— Днес е много топло, за да се палят печки! — каза Кардю. — Знам добре, че този комин е на голямата камина в работния кабинет на Елсън. Интересно, защо ли пали камината в такава топла вечер?

Двамата мъже мълчаливо стояха и гледаха дима. В този момент сигурно в камината хвърлиха гориво, защото димът се усили.

— Може би слугите изгарят сухи съчки от градината? — каза Джим.

— Не, за тази цел има специална пещ в градината — възрази Кардю. — Освен това сега е пролет и градината отдавна е почистена от съчките и сухите листа...

— Сигурно изгаря старите си книжа... и аз постъпвам така всяка година, без да обръщам внимание на времето.

Господин Кардю тайнствено се усмихна и каза:

— Аз не познавам добре Елсън, но той е достатъчно мързелив, за да унищожават сам старите книжа... Интересно е да се знае какво ли изгаря? — той се озърна и повика градинаря. — Почакайте, ще напиша едно писмо, което ще предадете на господин Елсън.

Той изчезна и след малко се показа с плик в ръце. Градинарят тръгна към къщата на Елсън.

— Разбирате ли, господин Фераби, аз поканих Елсън утре на вечеря, не защото ми е приятно да го виждам в къщата си, но защото градинарят ми ще го намери сам в стаята, когато ще му предаде писмото.

— Какво ще рече това?

— Ще рече, че Елсън е отстранил слугите по време на аутодафето, за да остане сам. А сега, господин Фераби, ще ви покажа нещо интересно.

Джим Фераби го последва в работния кабинет. Той се досети какво разбираше адвокатът под лаконичното „нещо“ когато видя на масата един завит в хартия предмет. Кардю я разкъса и показа точен модел на Бич-Котидж.

— Поръчах този модел при специален майстор, който ми го направи за един ден — гордо каза той. — Сега ще махна покрива. При тези думи той го повдигна и отдолу се показаха малките стаички. — Майсторът още не е боядисал модела, но това не е важно. Трябваше да се осланям на паметта си при поставяне на различните мебели по стаите. Ето тук е кухнята. Моделът е приготвен по мащаб. Може дори да видите болтовете по вратите...

Ето отворието между кухнята и трапезарията, т.е. малкото прозорче, което се затваря с капак. Тук трябва да обърна вниманието ви върху един важен факт. От момента, когато Хейна Шоу е влязла в къщата, до това време, когато тя, или някой друг — е излязла, са минали по-малко от пет минути. Сега е ясно, че тя, или двамата заедно веднага са влезли в кухнята... пита се защо?

— За да вземат писмото.

Кардю смутено погледна Джим.

— Писмото ли? — бързо попита той. — Какво искате да кажете с това?

— Това беше едно писмо, адресирано до лекаря на секционната камара на западен Съсекс. Съпер намери плика и тухлата под кухненската маса, където се пазеше това писмо.

— Писмо ли? Ето това вече не разбирам. При последното заседание на следствените власти Съпер не каза нито дума за това... и то рязко противоречи на моята теория. Би било желателно Съпер да не закъснява със съобщенията си.

— Вече съжалявам, че ви разказах за него.

Кардю мрачно погледна модела.

— Но писмото още може да се съгласува с теорията ми — каза той след малко. Джим забеляза, че гласът на Кардю трепереше. — Аз не исках да допусна, че мотивът за убийството е друг, освен... Както казахте, пликът е бил адресиран до лекаря на секционната камара? Дали това не показва, че имаме работа със самоубийство?

— Не, Съпер не допуска такава възможност — усмихнато каза Джим, но веднага се изруга заради това, че издаде тайната на неговия „съперник“.

— Чудно е, че веднага допуснах мисълта за самоубийство, макар че като не се намери оръжие в кухнята, това е изключено... Да, трябва пак да се захвана отначало, но сигурно най-добре ще разреши тази загадка. Аз уважавам професионалиста детектив господин Минтер, който получава добри резултати, въпреки че прибягва до неловки от моя гледна точка методи. Убеден съм, че в дадения случай Минтер няма да има особено голям успех.

В този момент градинарят влезе.

— Предадох писмото ви на господин Елсън, сър — каза той.

— Той сам ли ви отвори вратата? — бързо попита адвокатът.

— Да. Почаках около пет минути, докато влезе в коридора. Слугите никакви не се виждаха.

— Как беше облечен? Забелязахте ли израза на лицето му? Как изглеждаха ръцете му?

— Ръцете му бяха черни, сякаш беше чистил кюнци. Беше само по риза и със зачервено от горещината лице.

Кардю пак се усмихна.

— Благодаря ви, можете да си вървите! — той многозначително се засмя и продължи, когато вратата се затвори след градинаря. — Знаех си, че там става нещо. Сега се питам, какво общо има между необикновеното поведение на Елсън и смъртта на Хейна? Вие помнете, че той добре я познаваше и се срещаше с нея, нали? Знаем от слугите, че Хейна често го е посещавала в Хил-Броу. След смъртта ѝ той страшно много пие. И по-рано много пиеше, но сега поглъща огромни количества вино. Две от слугините вече го напуснаха, а слугата си отива тези дни. Нощно време Елсън се разхожда из къщата и често е овладяван от такъв страх, че оглушава къщата с виковете си. — Кардю стана, закри модела с покривка и го зави в хартията. —

Досега търсенето ми имаше чисто абстрактен характер, но сега ще се посветя на по-конкретна работа, макар тя да не отговаря на годините и здравето ми.

— Какво искате да кажете с това?

— Искам да кажа, че ще разкрия тайната на Хил-Броу.

Стъмваше се, когато сержант Латимер излезе от квартирата си. Той тръгна по един обиколен път през няколко пусти улици и бавно се приближи до Хил-Броу. Промъкна се през една дупка в живия плет, която добре познаваше, и се приближи до една зелена вратичка на стената. Отключи я, внимателно заключи след себе си, озърна се и тръгна по пясъчната пътека към главния вход. Извади бързо от джоба си парче бяла хартия, покрита от едната страна с лепило, намокри я и я залепи точно по средата на вратата. После обиколи къщата и се приближи до френския прозорец. Тук тихо почука. Не последва никакъв отговор. Той почука по-силно и чу шум от местене на стол. Зад тежката завеса се показва уплашеното лице на Елсън.

— Вие ли сте? — сърдито промърмори той.

— Да, аз съм! Скрийте револвера си, никой нищо няма да ви направи.

Елсън вдигна завесата. Латимер скочи в стаята, спусна завесата, отпусна се на един стол и взе една пура.

— Съпер отиде в града — каза той.

— Нека върви и в ада, ако поиска — промърмори Елсън.

Латимер видя, че лицето на американеца се беше особено изменило и устните му трепереха. Виждаше се, че е много пиян.

— Съпер отива в града не по своя работа, а само когато надуши някой интересен случай — каза Латимер.

— Нека върви по дяволите! Той няма какво да се интересува от мене. Трябва да бъде по-предпазлив.

— По-тихо! — уплашено произнесе Латимер, като искаше да успокои раздражения американец. — Съпер и мене подозира. Той ми прочете цяла лекция за ползата от чистосърдечното признание на престъпленията по длъжност.

— Но какво общо има това с вас и мен? Какво общо имаме ние с убийството на тази нещастна стара мома?

— Хайде да не спорим за това — лекомислено каза Латимер. — Ще глътна малко от вашето уиски, а останалото ще довършите вие.

Каква беше тази илюминация нощес?

— Илюминация? Не ви разбирам.

— Видях дим от камина на къщата ви. Времето беше много топло, за да се пали камината.

— Изгорих куп стари непотребни неща.

Двамата мълчаливо пушиха в продължение на пет минути.

— Тази сутрин сте били в града — най-последно произнесе Латимер.

Елсън подозрително погледна събеседника си.

— Исках да се измъкна от това проклето гнездо. Нима нямам право да отида в града?

— Каква каюта си поръчахте?

Елсън скочи като ужилен.

— Какво?... Вие...

— Сигурно не сте взели билет направо за Ню Йорк?

— Откъде знаете това?

— Само предполагам. Отдавна го предчувствах. Много съжалявам, че ще се лиша от един доходен източник.

— Струва ми се, че наричахте парите ми „заем“ — процеди през зъби Елсън. — Ей богу, не зная защо изобщо ви давах пари!

— Аз съм ви полезен. А следващата събота мога да ви бъда още по-полезен. Разбира се, вие предпочитате да не разбира, че напускате Англия. Да, в Канада ще се чувствате в безопасност.

— Аз навсякъде се чувствам в безопасност — извика Елсън. Полицията не се интересува от мене.

— Вече ми разправяхте това. Но защо бързате да напуснете по-скоро Англия?

— Защото тя ми омръзна. Смъртта на Хейна ми разстрои нервите. Латимер, кажете ми, какво стана със скитника певец?

— Когато Съпер улови ли? Някъде в града е. Но защо питате?

— Ей така, от любопитство. Той беше в градината ми онази сутрин, когато го уловиха. Ох, тези скитници! Мразя ги. Той е умопобъркан, нали?

— Да, малко. — Поне така мисли Съпер, а аз нямам право да мисля другояче.

— Слушайте, Латимер — каза Елсън с тих и пресипнал глас. — Вие познавате английските закони... Нали никой не обръща внимание

на това, което приказва един луд скитник? Искам да кажа, съдиите?... Ако скитникът бърбори... ако обижда хората, или нещо подобно, нали съдиите няма да му обърнат внимание?

Латимер изпитателно го погледна.

— Но защо внезапно се развълнувахте?

— Да съм се развълнувал? Уплашил съм се? Само съм любопитен. Струва ми се, че някъде в Америка съм виждал този скитник. Сигурно в Аризона. Бях там чифликчия и веднъж го наругах... бях побойник. Ето защо ви питам.

Елсън лъжеше и Латимер знаеше това.

— Не вярвам съдиите да обърнат внимание на един луд... Но скитникът скоро няма да бъде луд. Съпер ми каза, че ще оперират господин Лей и че лекарите се надяват напълно да го излекуват.

Елсън подскочи, лицето му се разкриви.

— Това е лъжа, той няма да оздравее! Той не може да бъде честен човек, не може да има това право! О, боже, ако знаех...

— Отдавна вече си мислех, че Джон Лей ви държи в ръцете си — каза Латимер, като неподвижно го наблюдаваше. — Но бъдете спокоен, той няма скоро да заговори...

Елсън се успокои, но тонът на Латимер възбуди подозренията му. Ето защо попита:

— Какво общо имате с Лей?

— Нищо.

— Да допуснем, че той не е толкова ненормален, колкото предполагате — каза американецът, като изпитателно го погледна. — Разправят, че е живял в една пещера по скалите на Бич-Котидж. Не е изключено да е бил около къщата, когато в нея е била Хейна. Какво ще кажете за това?

— Какво ще кажа ли? — възрази Латимер, като се засмя и пусна към тавана гъст облак дим. — Нищо. Вие грешите като мислите, че имам нещо общо с Лей. Никога не съм го виждал преди Съпер да го арестува. Но дори когато го видях за първи път, не знаех, че е арестуван. Седеше в участъка със Съпер и пиеше чай с него...

Елсън внезапно му махна с ръка да млъкне и се послуша. След това извади часовника си и го погледна.

— Слугата се е върнал — съобщи той.

— Ще влезе ли тука?

— Не, той влиза само, когато му звъня.

Някой почука на вратата. Беше слугата.

— Извинете, сър, не исках да ви безпокоя...

— Е, добре, защо ме безпокоите тогава? — строго попита Елсън.

— Трябва да ви съобщя нещо... Не зная дали сте прочели надписа на вратата... Исках да сваля хартията, но тя е здраво залепена.

— Надпис на вратата? Не ви разбирам. Каква хартия?

Елсън бързо отиде след слугата си през ярко осветения коридор. Пред главния вход лампата също светеше. Той видя хартията, прочете я и не повярва на очите си.

„Хейна Шоу умря. След нея сте вие. Големият Крак“

Той се улови за главата. За секунда се вцепени, но после разбра, че това не е сън, а действителност. Поиска да извика, но издаде само един пресипнал звук. После като опарен се спусна в работния си кабинет, хлопна вратата след себе си и я заключи.

— Латимер! Латимер!

Спусна се към завесите, но сержантът беше вече изчезнал по същия път, по който беше дошъл.

21.

Съпер поправяше мотоциклета си, който беше сложил на кухненската маса. Като привърши работа и опита мотора, запусти лула и започна да се преоблича. В същото време влезе помощникът му.

— Къде бяхте миналата нощ, Латимер? — попита Съпер, като четкаше мундира си.

— Имах свободна вечер.

— Когато аз бях млад, такива свободни от дежурство вечери не съществуваха — злъчно отбеляза старият детектив. — Донесете ми пощата!

Латимер излезе и се върна с връзка официални писма. Съпер ги подреди.

— Това е сметка, това — заповед за арестуване, а ето и писмото, което ми трябва.

Това беше обикновен плик с надпис на някакво учреждение, който Латимер не успя да прочете.

— Хм! — каза Съпер, като прочете писмото. — Чували ли сте някога досега за аконита, сержанте?

— Аконита ли? Не. Какво е това, отрова ли?

— Да, то е малко отровничко вещество... Най-малката доза, колкото главата на топлийка би могла да ви убие, Латимер, докато за мене би била съвсем безвредна. А причината за това е, че съм по-силен и по-издръжлив от вас, защото не прекарвам нощите си в танци и флиртове.

— Какво е това писмо? Да не е съобщение от съдебния химик? — попита Латимер, който беше свикнал с лекциите по морал.

— Да. Трябва да се започне следствие и да се разбере дали някой не е купувал аконит. В аптеките обикновено не се дава на частни лица. Направете справка в Скотланд Ярд. Наистина ли нищо не сте чували за аконита?

— Не, нищо не знам за него.

— Готов съм да се обзаложа, че старият Кардю — този знаменит детектив — любител може да ви посочи десетки случаи, когато хора са били отравяни с аконит.

— Не се съмнявам в това — съгласи се Латимер.

— Мразя отровителите — каза Съпер, като си завързваше връзката. — Те са утайката на обществото на престъпниците. Освен това никога не признават извършеното престъпление, дори тогава, когато доказателствата са срещу тях и въжето е вече на врата им. Знаете ли това, Латимер?

— Не — търпеливо каза сержантът.

— Но аз съм готов да се обзаложа, че старият Кардю знае това. Повече от уверен съм, че той има книга за такива отрови и отровители, от които косата ви би настръхнала. Аз също трябва да се запиша за научни криминални книги, защото съм толкова изостанал от сегашното време, че може и да се посрамя някъде.

Като прегледа сутрешната поща, Съпер седна на мотоциклета и отиде да направи ред важни посещения. Джим го забеляза случайно, когато отиваше с Елфа Лей към Грин парк. За негово неудоволствие тя го накара да обърне автомобила и да настигне инспектора.

— Ние отиваме в Кенсингтън гарден — искате ли да дойдете с нас? — попита Елфа.

— Не вярвам присъствието ми да е желателно — отговори Съпер, като погледна Джим. — Не обичам да отказвам на покана, но не бих искал и да преча на млади влюбени хора.

— Нашите сърца са млади, но не се обичат — каза девойката, като се изчерви. — Господин Фераби е само много любезен към мене.

— А кой не би бил любезен към вас? Аз само искам да кажа, че не обичам да бъда трети при двама млади.

— Много се радваме, че ви виждаме — каза Джим.

— Много приятно. Винаги съм казвал, че младите влюбени разполагат с достатъчно време, за да флиртуват и за да не се объркват дори тогава, когато старият чичо влиза в стаята, без да почука. Аз никога не съм се влюбвал — тъжно произнесе Съпер. — На времето си имах нещо като роман с една енергична вдовица... Не съм ли ви разказвал за това?

— Да, както изглежда, тя трудно е преживяла раздялата си с вас — злъчно отбеляза Джим.

— Наистина, така е. Тя едва се примири с това. Освен това, трябва да призная, че чинията, която хвърли по мене, за малко щеше да ме улучи.

Съпер сега за първи път разправяше как се е разделил с темпераментната вдовица.

— Веднъж казах на сержанта, че хората трябва да се женят млади. Когато вече остаряят и узреят за развод, съпрузите са толкова вече свикнали един с друг, че предпочитат да продължат съвместния си живот, отколкото да започнат нов поотделно.

— Днес сте весело настроен, Съпер — каза Джим с пресилена усмивка.

— Нима? По това време никога не съм в хубаво настроение.

Те тръгнаха към Бисуотер Роуд, където Съпер остави мотоциклета си в полицейския участък. Сетне тримата отидоха в близкия ресторант, и си поръчаха чай.

— Ходих в града по работа. Знаете ли, госпожице Лей, че тортата е била приготвена с отрова? Няма смисъл да крия това от вас. Както изглежда, вашият баща има неприятел, който не желае неговото оздравяване. Възможно е да е видял от пещерата си много неща, щом желаят да се отърват от него. Възможно е дори това да се намира във връзка с отдавнашни събития, когато баща ви е бил здрав. Ако ме питате кой е пратил тортата, няма да мога да ви кажа, защото още нямам доказателства да арестувам този човек. — Погледът на Съпер се плъзна по масичките на ресторанта. — Когато бях млад полицай, не обичах да безделнича и да ям сладолед.

Елфа остана поразена от тази рязка промяна в разговора. Но Джим, който добре познаваше Съпер, погледна в същата посока. На една от крайните маси забеляза познато лице.

— Вие ли поръчахте на Латимер да дойде тук?

Съпер поклати глава и разочаровано каза:

— Яде сладолед като някое младо момиче. Когато бях млад, пиех бира в компания.

— Той видя ли ви? Защо е дошъл?

— Да, видя ме. Има остър поглед като на митологическия паяк с 40 милиона очи.

Но и да го беше видял, Латимер не издаваше това. Той спокойно си ядеше сладоледа и дори не се засрами, когато Съпер се приближи

до него и седна насреща му. Джим видя как Съпер остро говореше нещо на подчинения си, който продължаваше спокойно да яде.

Когато инспекторът се върна при спътниците си, Латимер плати на келнера и изчезна.

— Аз му заповядах да не излиза от участъка, а той седи тука и спокойно яде сладолед като някое младо момиче. Имате ли часовник? Аз нямам. Отдавна ми обещаха да ми дадат часовник, но от това нищо не излезе. Колко е часът, Фераби?

Когато Джим му съобщи точното време, той стана. — Трябва да си вървя. Желая ви всичко най-хубаво. Той се поклони на Елфа и изчезна, преди тя да му зададе някой от интересуващите я въпроси. Масичката, на която седяха двамата млади се намираще край големия прозорец, от който се виждаше улицата и моста на реката. Когато Съпер излезе от ресторанта, Джим видя, че един човек го последва на известно разстояние. Той насочи към него бинокъла и позна Латимер.

„Чудно, какво прави Латимер! Съпер му заповяда да отиде обратно в участъка, а той, както изглежда, не бърза да изпълни заповедта му“ — помисли си Джим.

Двамата с Елфа останаха още половин час, като безгрижно си приказваха. После отидоха към автомобила, който ги чакаше край входа. Когато се канеше да включи мотора, Джим чу, че някой го вика по име:

— Извинете, господин Фераби?

Джим се обърна и видя един тип. По мръсната сламена шапка и по скъсаните обуца личеше, че е скитник.

— Нима не ме помните? Аз съм Съливан, джентълменът, срещу когото бяхте прокурор в Олд-Бел.

— Дявол да те вземе! — тихо каза Джим. — И тъй, вие сте онзи престъпник, който всъщност трябваше да стои зад решетките?

— Да, аз съм — отговори Съливан, без ни най-малко да се смути. — Можете ли да ми дадете малко пари, за да си платя нощната квартира? Вече седем нощи прекарах под открито небе.

Възмутен от нахалството на скитника, Джим затърси с очи някой полицай. Но, както изглежда, Съливан предварително бе проверил това. Джим забеляза усмивката на Елфа и смутено се обърна към нея:

— Това е злополучният тип, за който наскоро говорихме. Спомняте ли си как поддържах обвинението си срещу него?

— И добре го свършихте — засмяно отбеляза Съливан.

В този момент Джим забеляза как зад ъгъла се показва един полицай на кон. Но Съливан също го видя.

— Но дайте ми поне два шилинга — внезапно каза той по-настойчиво. — Съжалете се над мен. Не мога повече да нощувам на улицата! Последната седмица изкарах само един шилинг от един господин, задето занесох една торта на Трафалгар скуер.

Съливан се обърна, за да избяга, защото полицаят ги забеляза, но Джим здраво го улови за ръката.

— Чакай, приятелю, какво ми разказваш? Каква е тази торта, която си занесъл? Кой тия я даде?

— Един непознат господин. Той ме спря на брега на Темза и ме попита дали искам да изкарам един шилинг. Зарадвах се, взех шилинга и занесох пакета с тортата в бюрото за разносвачи на Трафалгар скуер.

— А помниш ли как изглеждаше този човек?

— Не.

Полицаят спря коня и свирепо погледна скитника. Джим слезе от автомобила, представи се на полицая и му съобщи, че скитникът е именно онова лице, което старшият инспектор Патрик Минтер търси по опита за отравяне в болницата.

— Да, сър, ние вече получихме заповед да впишем този скитник в списъка на търсените лица.

Като се обърна към Съливан той каза:

— Върви след мене! Ако се опиташ да бягаш, ще те застрелям.

Същата вечер Съливан бе изпратен при Съпер на разпит. Показанията на скитника не задоволиха инспектора. Той твърдеше, че не е разгледал добре лицето на предалия пакета човек и че не помни как е бил облечен и на колко години е бил приблизително.

— Господинът говореше с убедителен глас и аз отначало си помислих, че е детектив — каза Съливан.

— Кажи ми искрено, драги, какво разбираш под думите „помислих си, че е детектив“? — меко каза Съпер. — Той не говореше ли като другите? Държеше се като детектив ли? Но говори де!

— Да, начинът по който ми говореше, когато ми предаде пакета и писмото, както и поведението му, ме накараха да предположа, че е детектив.

— Направихте ли очна ставка между Съливан и разносвача от бюрото — обърна се Съпер към сержанта, който доведе скитника в участъка. Като получи утвърдителен отговор, той пак заговори на Съливан: — Фераби ми събщи, че си му искал пари за нощна квартира. За тази нощ ще получиш квартира, и при това безплатно... Сержанте, заведете го в килията, нека помръзне там.

Съливан се опита да протестира, но бе изведен.

22.

Гордон Кардю прекалено много четеше. Той дори вземаше книги, когато си лягаше, защото страдаше от безсъние. Тази сутрин още лежеше в кревата, когато прислужницата влезе и донесе чай. Тя сложи чашата на масичката до леглото:

— Господин Минтер чака долу, сър.

— Минтер ли? — попита Кардю като се сепна. — Колко е часът?

— Седем и половина, сър.

— Минтер толкова рано? Хм... Кажете му, че след няколко минути ще дойда.

Той бързо наметна халата си, обу домашните пантофи, взе чашата с чая и слезе по стълбите. Съпер седеше във вестибюла. След като се поздравиха, той веднага обясни защо е дошъл.

— При мен е задържан един тип, който се казва Съливан. Не го ли помните? Наскоро той се опита да влезе с взлом в къщата на Елсън...

— О, много добре си спомням подробностите на този взлом. Фераби беше прокурор по този случай!

— Затова са го и пуснали. Вчера той пак падна в ръцете ни. Сега дойдох при вас не защото съм обезпокоен от съдбата на този скитник. Дойдох, защото сте учен адвокат, а аз съм само стар, необразован човек. Имам впечатление, че този човек крие нещо от мен. Знае повече, отколкото казва. Употребих всички методи, за да го накарам да говори, но напразно. Винаги съм избягвал вашите идеи, защото съм старомоден полицейски чиновник със старомодни методи, но аз съм прозорлив човек и никога не съм преставал да се уча от знаещите хора...

— Е, добре, какво мога да направя аз!

— Вие сте адвокат. Свикнали сте да имате работа с такива хора и да изкопчвате от тях самопризнания...

— Искате да разпитам този скитник ли? Но това е малко чудно! Защо не се обърнете към господин Фераби?

— По-рано той беше обвинител на Съливан, а Съливан беше оправдан презрително каза Съпер. — Разбира се, Кардю, никой не може да ви накара да разпитате Съливан. Това е само една идея, която ми хрумна посред нощ. Така е, но хубавите мисли идват винаги посред нощ.

— Вярно е това — живо каза Кардю. — Моята теория за убийството на Хейна също ми хрумна в два часа през нощта. И тъй, Минтер, ако смятате за необходимо да разпитам скитника, ще дойда в участъка. Но предварително ви казвам, че съм само теоретик и не съм опитен в криминалната практика.

Съпер облекчено въздъхна.

— Този Съливан... той е истински подлец. Мнозина мислят, че аз, старшият инспектор Минтер, съм неспособен да се унизя и да поискам съвет от опитен човек. Но аз не съм глупак и разбирам, че любознателният ум на практика може да възприеме идеите на теоретика.

Кардю беше поласкан, но изведнъж го жегна някакво съмнение.

— Ще ми кажете ли най-после защо е арестуван скитникът и какво желаете да узнаете от него?

— За съучастие в опит за убийство. Подозираме, че знае нещо за тази работа.

Кардю остана учуден и Съпер му обясни причината за ареста.

— Съливан е взел една малка черешова торта от някакъв си човек на брега на Темза и я е занесъл заедно с едно писмо в бюрото за разносвачи на Трафалгар скуер, а от там един разносвач е занесъл всичко това в болницата на Вимут стрийт. Съливан казва, че не помни човека, който му е поръчал да занесе тортата, но лъже като циганин. В тази торта е имало отрова — аконит. Колкото и да съм опитен не можах да го накарам да каже истината.

Кардю се понамръщи.

— Необикновен случай! — най-после каза той. — Просто поразително. Но сериозно ли искате да разпитам Съливан? Не се ли подигравате с мен?

— Аз, да се подигравам? Не съм способен на това, Кардю. Напълно сериозно говоря с вас.

Адвокатът опря глава на ръката си и впери поглед в далечината.

— Необикновена история... звучи много невероятно в двадесети век... в сърцето на цивилизацията...

— И на културата — прибави Съпер, когато Кардю млъкна за момент.

— Нима наистина се е случила такава история? Е, добре, Минтер, ще дойда да разпитам Съливан, макар да не притежавам големи познания в практическата криминалистика. Свързвате ли всичко това с убийството на Хейна?

— Разбира се, Кардю.

Съпер се върна в участъка и събуди Съливан.

— Ставай, човече, последният ти час на тази грешна планета удари. Не падай духом, приятелю!

Съливан стана от твърдата скамейка и затърка очи.

— Колко е часът? — сънливо попита той.

— Времето не съществува за теб, нехранимайко... — извика Съпер. — След малко ще дойде един първокласен адвокат, който ще обърне навън вътрешностите ти. Само не го лъжи, приятелю! Той е гениален психолог и ще прочете всичките ти мисли. Тогава, братко, ще разкажеш цялата истина за човека, който ти е дал пакета на брега на Темза.

— Не помня този човек! — уплашено извика Съливан. — Веднага бих ви казал, ако можех да си го спомня.

— На баба си разправяй тези приказки, а не на мене. Ти забелязваш полицая от един километър, а не помниш лицето на човека, който ти е дал един шилинг. Нима не си имал майка, която...

— Вървете по дяволите заедно с адвоката си! Нищо не зная, затова нищо не мога да ви кажа!

— Почакай, безделнико, скоро ще увиснеш на въжето! — извика Съпер и хлопна вратата след себе си.

Той тръгна към входа на участъка, когато изведнъж зад ъгъла се показа лимузината на Кардю. Автомобилът спря и шофьорът скочи на тротоара като опарен.

— Господин Минтер, по-скоро елате! Господин Кардю лежи в стаята си... упоен с хлороформ... по-скоро елате с мен!

— Защо веднага не ми телефонирахте? — ядосано извика Съпер, като скочи в лимузината.

— Жицата на телефона там беше прерязана — отвърна шофьорът.

— Хе-хе-хе! Големият Крак е предвидил всичко — произнесе Съпер с мрачна усмивка.

* * *

Кардю лежеше на канапето. Стаята миришеше силно на хлороформ. Адвокатът беше блед като восък. Той дойде на себе си няколко минути преди появата на Съпер.

— Какво се е случило? — иронично запита инспекторът?

— Както изглежда, спал съм... не зная какво стана с мен... Когато си отидохте, върнах се в стаята си и пак си легнах, за да обмисля необикновеното ви предложение... През нощта спях лошо и сега съм задрямал... Слугата влязъл случайно в стаята и ме видял да лежа с парче платно на лицето, а прозорецът бил отворен. Злосторникът избягал през него.

Съпер се приближи до прозореца и погледна в градината. Под себе си в една леха забеляза лъскав предмет. Бързо слезе по стълбата и го вдигна. Беше счупено шишенце с надпис: „Хлороформ Б. П.“. То сигурно наскоро бе хвърлено и миризмата му бързо разваляше цветята над него.

Инспекторът вдигна глава и погледна към отворения прозорец. Не беше трудно човек да се спусне от прозореца в градината. По малката леха под прозореца обаче не се виждаха никакви следи, макар че ако някой скочеше от прозореца, непременно трябваше да мине през лехата, за да стигне до насипаната с чакъл пътечка. Съпер погледна шишенцето. В долната му част се намираха инициалите на химическата фирма, която продаваше хлороформ. От това не можеше да се направи заключение кой го е купил. Телефонната жица минаваше покрай стената на височина колкото човешки ръст. Тя беше грижливо прерязана.

— Жицата е прерязана със същите клещи, които прерязаха моята жица в бараката — помисли си Съпер и като се върна при адвоката, го запита: — Не сте ли забелязали някого в градината? Къде е бил градинарят?

— Той пресажда още от сутринта цветя в цветарника. Чух шум, когато бях в кревата, но не обърнах внимание на това.

— Отворен ли беше прозорецът?

— Полуотворен и закрепен с кука, която лесно може да се вдигне. Но когато слугата ми влязъл тук, прозорецът бил широко отворен.

Съпер изследва парчето платно. Макар хлороформът бързо да се изпарява, то още бе мокро по краищата. Той вдигна възглавницата, на която лежеше Кардю и се наведе, за да погледне под кревата.

Кардю слабо се усмихна.

— Не се безпокойте, не очаквах да намеря тук нападателя ви — забеляза инспекторът. — В главата ми изведнъж блесна мисълта, че съм открил нещо. Не сте ли си одраскали ръцете?

— Да съм си одраскал ръцете ли? За бога, какво... Съпер прегледа един по един всички пръсти на Кардю. — Мислех, че сте си одраскали пръстите — разочаровано каза той. — И тъй, още една моя теория отпадна... аз винаги много бързо си съставям теории. Ще ви дам един детектив за охрана, Кардю.

— Нищо подобно няма да направите — отчетливо произнесе адвокатът. — Аз сам мога да се защита.

— Не се съмнявам в това — възрази Съпер.

23.

— Ало! Господин Фераби? Моля ви, веднага елате при мен в участъка. Ще ви обясня всичко лично... Да, много е важно!

Съпер окачи слушалката и започна да разглежда пощата. След двадесет минути Джим Фераби стоеше пред него в бюрото му. Инспекторът му обясни, че той в качеството си на служител от прокуратурата, трябва да замени Кардю и да получи признание от Съливан.

— Но, Съпер... вие сигурно няма да се успокоите, докато не издъхна заради този проклет скитник: по-рано се компрометирах с него в съда после се занимавах с него при арестуването му, а пък сега трябва и да го разпитвам... не, драги мой, не мога — развълнувано каза Джим.

— Да, няма да се успокоя, докато на бесилката не увисне едно лице, което се казва Големият Крак — невъзмутимо произнесе Съпер. — Не бих ви безпокоил напразно, но най-големият престъпник на Лондон — Големият Крак — е обезвредил най-големия теоретик и антрополог на нашето време точно в този момент, когато последният е искал да узнае самата истина от крадеца Съливан.

— Кардю ли? Какво му се е случило?

— Хитрецът Големия Крак го е нападнал. Мозъкът на този нехранимайко работи не по-лошо от краката му. Както изглежда, той е подслушал разговора ми с Кардю. Предварително си знаех, че нещо ще се случи с него. Дори ако заобиколях Кардю с цяла армия от детективи, Големият Крак, който живее с идеите на Ламброзо, би бил неуловим.

Джим недоверчиво го погледна. Не знаеше дали събеседникът му говори сериозно, или се подиграва на Кардю.

— Но кажете ми какво се е случило! — попита той.

Съпер подробно му разказа за произшествието с Кардю и за прерязаната жица на телефона. Джим изпълни молбата на детектива и

разпитва Съливан в продължение на един час, но напразно. Той се върна при Съпер и печално му съобщи за резултатите от разпита.

— Аз и не очаквах, че ще го накарате да говори — каза Съпер. — Съливан се чувства добре във ваше присъствие, защото вече веднъж излезе безнаказано от ръцете ви. Знаех, че няма да научите от него истината.

— Но той каза истината — раздразнено възрази Джим. — Трябва да си вървя.

— Не си отивайте, Фераби. Имам голяма нужда от вас.

— Отивам си. Честна дума, не зная защо ме повикахте тук отново. Съливан не може да каже онова, което не знае.

Съпер погледна часовника: беше четири часа.

— Три часа се борих със себе си. Справедливостта и честолюбието се бориха помежду си — и справедливостта надви. Ето за какво ви повиках, Фераби!

Инспекторът извади една синя заповед и я попълни. Джим го наблюдаваше с нетърпение.

— Не си отивайте, Фераби! Вие сте служител в прокуратурата и трябва да подпишете ето този документ.

Джим погледна листа. Беше заповед за арестуването на Стивън Елсън за незаконно владение на имот.

— Сериозно ли искате да подпиша тази заповед?

— Да. И то още сега, защото утре може да бъде безполезна.

— Но аз не мога да подпиша заповед за арестуване на такова основание.

— Фераби, рискувам длъжността си, но трябва да имам Елсън в ръцете си. После ще ви обясня всичко подробно. Дайте ми сега заповедта за арестуването на Елсън.

Джим помисли около една секунда, после взе перото и подписа заповедта.

Когато заведе Съпер в Хил-Броу, Джим още не знаеше за какво беше тази заповед. Едва после научи. Слугинята на Елсън им отвори вратата и ги покани в гостната. След това се качи горе, почука на вратата на господаря си и пак слезе при посетителите.

— Господин Елсън не е в стаята си — каза тя. — Сигурно се разхожда в градината. Ако желаете да почакате малко...

— Нищо, госпожице, не се безпокойте, ние сами ще го намерим — каза Съпер. — Аз познавам тук всички ъгълчета.

Като тръгнаха към градината, Съпер каза:

— Не мога да допусна, че е избягал.

— Но защо ви трябва именно сега? — попита Джим.

— Трябва ми — нищо повече! Присъни ми се, че е избягал...

Вие сигурно подозирате, че има пръст в убийството, а?

— Да, но не в убийството на госпожица Шоу...

— Тогава защо искате да го арестувате именно днес?

— После ще узнаете всичко, приятелю мой! Шт... Шт...

От единия край на градината, залесен с шубраци, се разнесе странен звук: клон, клоп, клоп!

— Дърветата падат — каза Джим.

Съпер не отговори. Те се затичаха напред и след пет минути стигнаха до ъгъла на един път, който водеше в малка седловина. За да се мине на това място, трябваше храстите да се извият настрана. Инспекторът мина пръв и задържа клоните. Отначало Джим помисли, че го върши от учтивост, но като погледна над рамото му, видя една сгърчена фигура в локва кръв.

Това беше Елсън! Съпер се приближи до него и го обърна по гръб.

— Три куршума са го улучили! Ех, Елсън, Елсън! Ако те бях арестувал сутринта, сега щеше да си жив!

24.

— Боже мой, кой е направил това? — ужасено попита Джим.

Съпер коленичи до трупа на Елсън и приятелски се усмихна Джим. Както изглеждаше, той съвсем не беше разстроен.

— Кой е направил това ли? — гласът на инспектора изведнъж се сниши до шепот, тъй че Джим трябваше да напрегне слуха си, за да го чуе. — Направил го е онзи, който е убил Хейна Шоу, който е пратил отровната торта на Лей, който е упоил Кардю — с една дума, една и съща ръка, една и съща воля. Този дяволски Голям Крак е ужасно последователен и свръхестествено сръчен. Аз се прекланям пред неговата последователност. Той нищо не забравя... За бога, Фераби, не се изправяйте! Аз коленичих не за да се моля за Елсън, а за да бъда в безопасност. Поне един от нас трябва да се върне жив от тук в името на справедливостта.

Студени тръпки полазиха по тялото на младежа.

— Той тук ли е... в храсталаците? — прошепна Джим.

— Да, убийството е извършено най-много преди 7–8 минути. Помните ли звука „клоп, клоп, клоп“, който чухме преди малко? Вие мислехте, че падат дървета, но това бяха изстрели от пистолет със заглушител.

В това време Съпер внимателно гледаше наоколо. Той се мъчеше да улови и най-слабия шум между шумоленето на листата. Очите му внезапно се спряха на един жълт храсталак, през който току-що бяха минали. Той се наведе още повече, посочи с голямата си ръка храста вляво и извика:

— По-скоро надясно!

Когато Джим ужасен се спусна към прикритието, Съпер се хвърли по очи на земята.

Клоп, клоп, клоп!

Нещо профуча покрай главата на Джим. Той чу звук на чупещи се клончета и шумолене на листа. В същия миг Съпер скочи при него в храста.

— Тичайте, колкото краката ви държат, но за бога, не се изправяйте.

Те се спуснаха да бягат по пътечката, но след няколко метра пак се мушнаха зад храстите, защото отново се разнесе тъпият пистолетен гърмеж. Като почакаха няколко секунди, затичаха пак към подалечните храсти.

— Сега можем да вървим по-бавно — каза Съпер. — Той няма да ни последва. Не го видях и не бих могъл дори да го забележа, но следих птицата, която искаше да кацне на онзи храст и изведнъж уплашено отхвъркна настрана, защото забеляза някого под храста.

— Къде е сега Големия Крак?

— Този дявол ли? О, той е вече в безопасност! Избягал е, след като е стрелял. Аз също трябва да имам такъв пистолет, но принадлежа към старото поколение. Ще се постарая от днес Кардю да бъде под полицейски надзор. Отдавна трябваше да се погрижа за това.

— Вярвате ли, че го заплашва опасност?

— Да, да. Аз разбрах, че го заплашва опасност още тогава, когато започна да излага публично теориите си за убийството на госпожица Шоу. Неговата теория не е съвсем точна, но все пак беше толкова близка до истината, че стана опасен за някого.

Те влязоха в къщата на Елсън. Десетина минути Съпер дава заповеди по телефона. После седна на един стол, запуши лула и се загледа замислено в далечината, мърморейки си нещо.

В този момент в Хил-Броу пристигнаха отделни групи полицаи на мотоциклети и с автомобили. Скоро след това дойде нов полицейски отряд с кола на бърза помощ. Съпер взе със себе си няколко добре въоръжени хора и тръгна към мястото, където лежеше Елсън. Той добре помнеше, че милионерът лежеше по корем и че джобовете му не бяха пребърквани, когато избягаха. Сега джобовете му бяха обърнати наопаки и положението на тялото бе друго.

— Ние попречихме на работата му и той се е скрил в храстите, надявайки се после да си я свърши. Хе-хе-хе! Сръчен юнак, няма що! Видяхте ли Латимер?

— Той не беше в участъка, когато тръгнах от там — отговори един сержант. — Оставих му бележка веднага да дойде тук.

Съпер също не отвърна. Той отиде при храста, заобиколи го и взе да изследва земята под него. Скоро откри гилзите на куршумите и

заповяда на полицаите да ги видят. Сетне продължи да търси като ловджийско куче.

— Нищо ли не усещате? — попита той Джим. — Имам остро обоняние. Вие не усещате ли миризма?

— Не, нищо, освен мирис на листа.

В същото време пристигна полицейският лекар и Съпер се върна заедно с Джим към мястото, където лежеше трупа. Лекарят прегледа убития и заповяда да го отнесат.

— Елате с мен, Фераби — каза Съпер и тръгна с него към храсталаците, където посочи едно място между два храста. — Ето тук е стоял убиецът и е избягал в тази посока. Трябва да ме последвате — искам да ви покажа следите му, както би направило едно полицейско куче.

Джим се чувстваше съвсем разбит. Той беше изцяло под впечатлението на кървавата разправа с Елсън и едва си влачеше краката. Съвсем другояче стоеше работата със Съпер: той говореше за приключенията на Големия Крак с такова уважение и спокойствие, сякаш разправяше за игра на тенис, която е загубил.

— Струва ми се, че вие имате нужда от полицейска охрана, Фераби — каза той. — Но най-много имам нужда от такава охрана аз. Ето, за трети път вече избягвам смъртта от ръцете на Големия Крак. Но аз ще се откажа от тази охрана, защото в такъв случай имам изгледи да уловя престъпника още тези дни, т.е. преди да оперират Лей.

— Нима резултатът от операцията може да повлияе върху търсенето на убиеца на Хейна? Нима от това зависи да се изобличи Големия Крак?

— Да. Ако Лей оздравее и си върне паметта, цялата тайнствена случка ще може лесно да се разкрие. Но в дадения момент, когато Лей още не говори, разкриването на интересуващите ни убийства не е толкова лесно. Имам само мотиви за подозрения, но нямам явни доказателства, а съдиите не обичат подозренията. Те винаги изискват безупречни свидетели, които да са видели убиеца, когато е извършвал престъплението, и, ако е възможно — снимка, поне снимка на сцената на убийството. Да, в известно отношение съдиите са прави, защото става въпрос за живота и смъртта на обвиняемия. Познавате ли палача? — неочаквано попита той.

— Още не съм имал удоволствието да се запозная с него.

— Той е чудесен човек. Никак не е взискателен. Скромнен е и държи бръснарница в Ланкшир. Много пъти ме е бръснал... Чудно нещо, всички хора мислят, че човек непременно трябва да полудее, щом извърши едно хитро скроено престъпление. Те си представят Големия Крак като умопобъркан садист с пяна на устата... Ето защо той е завил в тази посока — внезапно каза той, като отдръпна клоните на една ябълка. — Тази поляна принадлежи на Кардю. Тя не е толкова изоставена, колкото Хил-Броу... Бих искал да зная дали Кардю е още жив?

— Да не би да мислите, че той...

— Никога не можете да знаете това — възрази Съпер.

След това се прекачи през оградата и предпазливо тръгна към прашната улица. Джим го последва.

— Пътят е достатъчно тесен, за да се прескочи. Но ако убиецът е тръгнал по тревата... Хей!

Един човек бавно вървеше по улицата. Шапката му беше килната назад и в устата му стърчеше пура.

— Виждате ли, Фераби, Латимер също идва на работа сега — рязко каза Съпер. — Бедният сержант сигурно е проспал първата полицейска тревога... Добър ден, храбри ми сержанте! На сватба ли бяхте?

— Не — смутено отвърна Латимер. — Но чух, че тук се е случила неприятна история.

— Едва сега ли чухте за това? — иронично произнесе Съпер. — Затова ли толкова бързо дотичахте тук?

— Мисля, че нямаше нужда да бързам — студено възрази Латимер. Един от слугите на Елсън ми разказа какво се е случило и аз реших да тръгна по този път, за да спестя време. Освен това, смятах да намеря следи. Съвсем ясно е, че убиецът се е измъкнал от храстите по този път.

— На улицата има много прах — няма ли да я съберете и да я изследвате? — с ирония каза Съпер. — Идете при къщата на Кардю и вижте какво става там. Не се отделяйте от него докато не дойда да ви сменя. Не го изпускайте от очи и поставете нощна охрана на къщата му. Разбрахте ли?

— Да. Да кажа ли на Кардю, че се намира под полицейска охрана?

— Кажете му всичко, каквото намерите за добре. Щом ви види, че седите на стълбата му, той ще се досети в какво се състои работата. Ако изрази желание да измерва хрусталаците, може да му разрешите това. Но нека го придружават няколко полицаи или други сигурни хора. По никакъв начин не го пускайте да излиза сам от къщи. Държа ви отговорен за живота му. Ако бъде намерен мъртъв в стаята си, няма да приема никакво извинение.

— Слушам, сър — каза Латимер и тръгна назад по пътя, по който дойде. Джим го наблюдаваше, докато сержантът се скрие от очите му.

— Латимер е добър човек — каза Съпер — но не притежава достатъчно инстинкт. Всички животни, включително и полицейските сержанти притежават инстинкт, но всеки инстинкт трябва да се развие...

— Вие твърде много се доверявате на Латимер... Не се ли лъжете в него? — спокойно попита Джим.

— Никому не се доверявам — неочаквано отговори Съпер. — Само се преструвам, че се доверявам на Латимер, но в това се състои и моето изкуство. Ако искате да бъдете добър детектив, не трябва на никого да вярвате, дори на жена си. Ето защо детективите не трябва да се женят. Рано или късно от Латимер ще излезе добър детектив, но само ако не тръгне по крив път.

Те бавно тръгнаха към Хил-Броу. Съпер претърси работния кабинет на Елсън, но не намери никакви важни документи. Той разпита секретарката на убития — бледа жена на средна възраст.

— Покойният ми шеф нямаше голяма кореспонденция — каза тя. — Той самият с мъка четеше и почти не можеше да пише. Никога не ме посвещаваше в частните си работи.

— Може би изобщо не е имал никаква частна работа — забеляза Съпер.

Камината бе пълна с пепел. Джим си спомни, че подозренията на Кардю не бяха напразни. Съпер изследва пепелта от изгорените книжа. Намери остатъци от две изгорели канторски книжа, но не можа да разбере писаното по тях.

— Той е изгорил куп документи. Сигурно е имал някакви актове, написани от друго лице, ако не от него самия. Побързал е да ги изгори, защото се е готвел да бяга. Ето, Фераби, моите теории се оправдаха на практика.

Преди да се върнат в града, Джим Фераби се качи при Кардю, за да сподели с него впечатленията си от събитията в Хил-Броу. Той се убеди, че Кардю беше по-малко уверен в безопасността си, отколкото преди. Блед и разстроен, адвокатът седеше в библиотеката, нервно потреперваше при най-малкия шум и бе съвсем покрусен, като научи от Латимер за смъртта на Елсън.

— Една трагедия след друга — глухо каза той, когато Джим влезе. — Ужасно, Фераби, ужасно. Кой би могъл да си помисли, че бедният Елсън... — Кардю не довърши изречението. — Нали знаете, че е получил предупреждение. Сержант Латимер ми разказа, че листа с предупреждението е бил залепен миналата вечер на вратата на Елсън.

Както изглежда, това предупреждение безпокоеше Кардю много повече от самата смърт, защото постоянно се връщаше към историята с тайнственото предупреждение. Стратта му да разкрива криминални загадки стигна сега кулминацията си. Джим още не знаеше за залепената на Елсъновата врата хартия и крайно се учуди, че Съпер не му съобщи за това необикновено произшествие.

— Както изглежда, Кардю, тази хартия е имала връзка с предполагаемото арестуване на Елсън.

— Какво? Елсън е щял да бъде арестуван? — с изменен от ужас глас попита Кардю. — Защо? Какво е направил?

— Сигурно е откраднал нещо или е владял краден имот. Аз лично подписах заповедта за арестуването му. Неохотно направих това, защото не видях особени причини, но Съпер настояваше и аз подписах. Както изглежда, той е имал особени причини за това. Дойде в Хил-Броу да арестува Елсън, но го намери убит.

— Значи Елсън е щял да бъде арестуван? — повтори Кардю, потресен от тази новина. — Това вече не мога да разбера... Боже мой, едва се държа на краката си, а мислите в главата ми се объркват. Какъв ужас! Съвсем съм разстроен от това ново нещастие... Дали това не се намира във връзка с предупреждението на Хейна, което намерих в сметките? Големият Крак! Възможно е Елсън и Хейна тайно да са били венчани и непознатият ни съперник да ги е убил. Такива истории се случват твърде често... Аз съм ужасно глупав, че вземам всичко това присърце и погубвам и без това разклатеното си здраве. Въпреки големите си познания в юридическите и криминални науки, детективи като Минтер и Латимер много повече могат да понасят всички тези

ужасии. Постепенно идвам до заключението, че теорията и действителността са две съвсем различни понятия. Чувствам, че страшният инспектор Минтер ме превъзхожда — със слаба усмивка прибави Кардю.

Когато Джим излезе, Латимер седеше в градината на сянка. Той беше полузадрямал, защото се сепна, когато Джим се обърна към него.

— Слава богу, че сте вие, а не Съпер — каза сержантът. — Мястото тук ужасно предразполага към дрямка.

Джим забеляза, че Латимер може да наблюдава от мястото си входа на Барли-Стек и едновременно можеше да вижда прозорците на работния кабинет на Кардю.

— И вие ли мислите като Съпер, че Кардю се намира в опасност? — попита Джим.

— Щом Съпер го казва, така е — иронично отвърна сержантът. — Съпер не се лъже в заключенията си... А вие с него ли бяхте, когато той намери трупа на Елсън?

— Да. Трябва да благодарим на небето, че не споделихме неговата участ. Само благодарение на инспектора се спасихме от смъртта.

— Тъй ли? Нима убиецът е стрелял и по вас? Дявол да го вземе, този Голям Крак има железни нерви. Аз си мислех, че Съпер е само в лошо настроение, а излиза, че едва е избегнал смъртта. Ето защо беше толкова рязък. Нима не видяхте убиеца?

— Не.

— Съпер не го е забелязал... а може и всичко да е видял. Той вижда всичко, макар да твърди, че е късоглед. Та значи Елсъновия убиец е стрелял по вас, а? Сега разбирам защо Съпер даде полицейска охрана на Кардю. Големият Крак е сръчен човек! — той с мъка удържа прозявката си и извади носната си кърпа.

Джим почувства миризма на парфюм.

— Никога не бих повярвал, че толкова обръщате внимание на себе си — добродушно каза той.

— За парфюма ли загатвате? Моята хазайка винаги парфюмира кърпите ми. Но аз вече й забраних това и те повече няма да ухаят.

Джим ненадейно с ужас си спомни сцената на Елсъновото убийство и начина, по който Съпер откри следите на убиеца. Той вече

се готвеше да зададе на Латимер съответния въпрос, когато сержантът внезапно сам му отговори:

— Съпер би вдигнал скандал, ако надушеше тази миризма на парфюм. Той има обоняние на ловджийско куче. Притежава необикновени способности. — Тука той пак се прозина. — Днес с удоволствие бих си легнал по-рано...

След като поработи в канцеларията си, Джим отиде направо на Кубит стрийт, за да се види с Елфа. В това време девойката беше в болницата, където присъствието ѝ бе необходимо, защото лекарите се бяха събрали на консулт заради болния ѝ баща. Джим я почака пред къщата ѝ. Тя имаше уморен вид, когато се върна.

— Лекарите ще направят операцията чак към края на идващата седмица — разправя тя. — Господин Кардю неочаквано ме повика в Барли-Стек, защото имал важна неотложна работа и не можел да излезе от къщи.

— Вие няма да идете у Кардю — решително заяви Джим. — Той самият се намира под полицейски надзор и аз не мога да допусна да се излагате на опасност.

Елфа вече знаеше за убийството на Елсън от вечерните вестници, но не се интересуваеше от това, защото бе изцяло заета с грижите по баща си.

— Едва познавах Елсън — каза тя. — Но това няма да ме спре да ида в Барли-Стек. Много съм уморена, но не мога да откажа на Кардю.

— Кардю може да почака — твърдо рече Джим.

Но, както изглеждаше, Кардю не можеше да чака. Когато Джим и Елфа влязоха в квартирата, телефонът иззвъня. Беше Кардю. Джим предупреди Елфа, приближи се и взе слушалката.

— Ало... — Аз съм — Фераби. Току-що влязох с госпожица Лей в стаята. Тя е много уморена, за да дойде тази вечер в Барли-Стек.

— Господин Фераби, бъдете така добър да я накарате да дойде тук — настойчиво замоли Кардю. — Придружете я до тук, ако това ви е неприятно. Ще се чувствам по-добре и по-сигурно ако има някой вкъщи.

— Но нима работата не търпи отлагане?

— Да, забавянето е свързано с опасност... — Не мога да чакам. — Джим ясно долови в тона на Кардю вълнение и безпокойство. —

Трябва веднага да подреда работата си и заради това ми е необходимо присъствието на госпожица Лей.

— Но нали не мислите, че ви заплашва действителна опасност?

— Уви, уверен съм в това. Бих искал бързо да уредя всички неща, за да може госпожица Лей веднага да се върне у дома, преди да се струпат на главата ми нови неприятности. Минтер ми забрани да напускам квартирата си. Много ви моля да дойдете.

Той молеше тъй настойчиво, че Джим закри с ръка слушалката, за да попита Елфа.

— Нима работата е толкова сериозна? — възбудено попита той.

— Никога не бих помислил, че Кардю може да прояви такова малодушие!

— Ако той е изплашен, работата наистина е сериозна. Струва ми се, че не бива да му отказвам. Искате ли да ме придружите?

Перспективата да извърви дълга вечерна разходка с госпожица Лей и да прекара нощта в една къща с нея, беше за Джим много примамлива. Но въпреки това, той се опита да я задържи с половин уста, което тя веднага усети.

— Кажете му, че ще дойда. Промяната на въздуха ще ми се отрази добре и присъствието ми ще успокои Кардю.

Джим съобщи това на адвоката и закачи слушалката.

— Трябва да бъда смела по време на операцията. Струва ми се, именно за това загубих самообладание... Идете долу при автомобила, Фераби, а аз ще стегна куфара и веднага ще дойда.

Елфа още не беше вечеряла, но не искаше да отлага пътуването. Джим беше щастлив край девойката. Когато пристигнаха в Барли-Стек, Кардю беше в библиотеката. Той нервно се разхождаше със скръстени на гърба ръце. Елфа се уплаши като видя лицето му така променено. Адвокатът се намираше във възбудено състояние и изглеждаше остарял с десетина години. Никой, с изключение на Съпер не знаеше какво става в душата на този външно спокоен човек.

— Много е мило от ваша страна, дете дойдохте — каза той като стисна ръката на девойката. — Чаках ви за вечеря, като се надявах, че още не сте яли. Ще се почувствам по-добре като се нахраня. Струва ми се, че днес нищо не съм хапвал. Заповядайте в трапезарията.

Обикновено Кардю не пиеше вечер вино, но този път на масата стоеше бутилка червен портвайн. Той отново стана бодър и

самоуверен, след като изпи една чаша вино.

— Нервите ми са съвсем разклатени... главно от трагедията на Елсън, а и отчасти от съзнанието, че съм под охрана на полицията, или под „полицейска защита“, както казва Минтер... — той млъкна за момент с чаша в ръка. — И тази страстна мания да разследвам престъпления толкова ме обзе, че не преставам да съставям теории... Като теоретик и криминалист, аз не предполагам дори, че ме заплашва някаква опасност, но като стар адвокат трябва да съм готов за всякакви случайности. Днес изведнъж си спомних, че не съм съставил завещание и че не съм подредил останалите си документи. Последната ми воля е вече изразена. Когато госпожица Лей направи две копия, ще ви моля да ги прегледате и да ги подпишете като свидетел, Фераби. Един от слугите ми ще бъде вторият свидетел. — Когато Елфа поиска да каже нещо, той с любезна усмивка прибави: — За съжаление, госпожице Лей, вие не можете да бъдете свидетелка, защото се осмелих да ви направя наследница на по-голямата част от богатството си. — Когато Елфа стана да му благодари, той любезно ѝ кимна да мълчи. — Аз вече съм стар човек. Никога досега не съм се чувствал толкова самотен, колкото днес. Нямам никакви роднини. Имам само няколко приятели, но малцина от тях са достойни за благодарността ми. От приличие завещах криминалната си библиотека на старшия инспектор Минтер. — Кардю високо се засмя. — Елфа за първи път го виждаше да се смее. — Завещах му също една сума, която му позволява да си купи къща, където да настани библиотеката или мотоциклета си, за да не плаши повече хората и за да не нарушава мирния им сън...

След вечеря Кардю и госпожица Лей отидоха в библиотеката, а Джим слезе в градината, за да изпуши една пура. Едва се отдалечи на две крачки от къщата и от тъмнината изскочи един детектив от Скотланд Ярд. Двамата заговориха, разхождайки се бавно покрай къщата. Завесите на работния кабинет бяха вдигнати и двамата можеха да виждат какво става в стаята. Край масата седяха Кардю и Елфа. Тя пишеше бързо под негова диктовка.

— Това не е ли малко лекомислено? — попита Джим. — Сега те много се виждат от страната на дърветата.

— Кажете им да спуснат завесите и кепенците — отвърна детективът.

Тъй като не искаше лично да безпокои Кардю, Джим изпрати бележка по слугата. За голямо негово удоволствие, молбата му се изпълни.

— Чудя се как Кардю сам не се е сетил за това — каза детективът. — Доколкото знам, той се занимава с работи, от които само полицията се интересува.

В този момент откъм полето се чу нежна песен на славей, сетне всичко пак замлъкна.

— Влезте сега в стаята — учтиво каза детективът. — Идват да ме сменят. Съпер няма да остане доволен, ако види, че приказвам с вас.

Джим с недоумение се качи горе в спалнята си. Като почака малко, колкото да мине смяната, слезе отново в градината. Учудването му нарасна, когато намери на поста същия детектив. Кепенците бяха вдигнати, така, че Кардю и секретарката му ясно се виждаха.

— Съпер каза, че трябва да наблюдаваме какво става в стаята. Зад затворените кепенци всичко може да се случи.

— Нима господин Минтер е идвал тук?

— Да, но само за една минута — отвърна детективът.

След това двамата пак заприказваха. Към дванадесет и четвърт Елфа излезе от работния кабинет и помоли Джим да влезе в библиотеката.

— Завършихме всичко — тихо каза тя. Страшно уморителна работа! Той ми завеща огромна сума. Опитах се да се възпротивя, но той отказа да измени завещанието.

Кардю и Джим подписаха документа. Адвокатът повика камериера, който с полусънени очи също подписа.

— Моля ви, Фераби, запазете това завещание у себе си — каза адвокатът. — Запазете го у себе си поне до утре. А след това ще го съхраня на сигурно място. Ние с госпожица Лей свършихме една наистина плодovита работа и аз много се радвам, че повече няма да се занимавам с нея.

Изглеждаше спокоен. Дори се развесели.

— Вие сте много уморена, госпожице Лей, затова ще ви посъветвам да си легнете. Слугинята ще ви покаже приготвената стая за вас. Вие по-рано пак бяхте в нея.

Девојката се зарадва, че е свободна. Тя им пожела лека нощ, заключи се в стаята си и след десетина минути вече дълбоко спеше.

В това време дежурещият в полето Латимер забеляза, че светлината в стаята на Елфа угасна, бавно се приближи до къщата и легна в тревата.

25.

— Чук, чук, чук!

Елфа неспокойно се обърна в леглото и пак задряма. Не беше обърнала внимание на чукането.

— Чук, чук, чук!

Девојката се събуди, вдигна глава и се облегна на лакти. Разбра, че звуците идваха от прозореца, а тяхната равномерност показваше, че не са отвътре. Нощта беше съвсем тиха. Елфа се приближи до прозореца и вдигна тежките завеси. Цареше пълен мрак. Прозорецът бе широко отворен, както беше и преди да си легне. Кепенците бяха така добре закрепени, че не можеха сами да произвеждат шум или чукане.

Като погледна през прозореца, тя чу, че пясъкът по пътечката скърца. Сърцето ѝ силно заби от страх, но тя си спомни, че един детектив пази къщата.

— Вие ли сте, госпожице Лей? — попита някой тихо.

— Да. Вие ли чукахте по прозореца?

— Не — учудено отвърна детективът. — Нима чухте чукане? Сигурно ви се е присънило.

Елфа отново си легна, но не можеше да заспи. Минаха няколко минути и чукането се повтори.

Тя стана, вдигна завесите и се послуша. Всичко бе потънало в същата тишина. Тя предпазливо подаде главата си през прозореца и напрегна поглед, но нищо подозрително не видя. Само между дърветата блещукаше една светла точка. Девојката си помисли, че детективът пуши цигара. Кой ли чукаше на прозореца? Сега, когато не спеше, ясно се чуваше ритмичното чукане. Наведе се още малко през прозореца и в този момент нещо падна на главата ѝ и я стегна за врата. Преди да дойде на себе си, примката още по-силно стисна врата ѝ. Елфа инстинктивно вдигна ръка, улови шнура, който заплашваше да я удуши и с всички сили го дръпна надолу. Но някой със страшна сила я изтегли нагоре. Опита се да извика, но звукът се спря на гърлото ѝ.

Конвулсивно се хвана за перваза на прозореца и подпря с крак умивалника, който шумно падна на пода. Веднага в градината блесна ярка светлина и освети момичето. Коприненият шнур се разхлаби и Елфа падна безчувствена близо до кревата. Примката още лежеше на врата ѝ.

Детективът от градината дотича до прозореца, улови се за перваза, скочи и запали електричеството. Бързо свали примката от врата на девойката и я сложи на кревата. След това се спусна към прозореца и рязко изсвири с полицейската свирка.

Джим Фераби чу изсвирването и полуоблечен изхвъркна от стаята си. Веднага разбра, че сигналът идва от стаята на Елфа. Опита се да отвори вратата, но тя бе заключена. Трябваше да я налегне с всичката си сила, за да я откачи. Детективът, с когото вечерта говореха в градината стоеше при Елфа и разтриваше лицето ѝ с гъба.

— Свестете девойката — каза той, като предаде гъбата на Джим, а сам изскочи от стаята и се втурна нагоре по стълбата, разположена срещу вратата.

Джим развълнувано се залута около Елфа. Над главата си чу стъпките на детектива, който се разхождаше горе. От градината един глас се обади.

— Слушай, нещо не е наред ли?

Беше Съпер. Детективът му отговори нещо.

Постепенно Елфа се съвзе. Джим приближи до прозореца и разправи на Съпер предположенията си за шнура, който лежеше на пода и за червения белег върху врата на Елфа.

— Хайде, слезте по-скоро долу и ме пуснете да вляза.

Джим вече тичаше по стълбата, когато Кардю излезе от стаята си с револвер в едната ръка и със свещ в другата. Джим нямаше време да му дава обяснения за случилото се, дръпна мандалото на парадната врата и отвори на Съпер. Когато се качиха горе, Елфа вече седеше на кревата, наметната със сутрешната си роба. Гърлото я болеше, виеше ѝ се свят. Цялата трепереше и от време на време покашляше. Успя с мъка да обясни на Съпер това, което ѝ се случи.

В същото време отгоре се върна детективът. В ръцете си държеше дълга бамбукова пръчка.

— Горе има таванско помещение — каза той — от което един капак води на покрива. Освен тази пръчка нищо друго не намерих.

Както изглежда, престъпникът с нея е чукал по прозореца.

Елфа потрепери, когато той почука с нея — тя разпозна звука. Съпер обаче не обърна внимание на пръчката.

— Той е почукал на прозореца, госпожица Лей се е подала и той ѝ е метнал примката на шията — промърмори Съпер. — Знаел е, че на тавана има врата, през която безнаказано ще може да избяга. Казах ви вече, че този проклет дявол е предвидлив и нищо не забравя. И така, по-скоро на покрива по следите му! Имате ли револвер? Стреляйте по този дявол, ако го забележите... но внимавайте да не си счупите врата, той не заслужава това — каза той на детектива. — Струва ми се, че ще успее да избяга, преди да започнете преследването.

Кардю почука на вратата. Съпер излезе при него в коридора и му разказа за случката с госпожица Лей. Кардю явно беше потресен.

— Ужасно, господин Минтер, ужасно! Една драма след друга. Страшно е да си помисля, че живее в тази къща. Сега разбирам защо ме взехте под своя закрила. Да, той е могъл да се скрие в горното помещение, където има празен таван.

Съпер изпитателно го погледна и против желанието си му позволи да влезе в стаята. Той вдигна червения копринен шнур и му го показа.

— Знаете ли какъв е този шнур?

Това беше един дълъг три метра шнур, на края на който внимателно бе направена примката.

Кардю поклати глава.

— Никога не съм виждал това. Прилича ми на някакъв старомоден шнур за звънец. Аз имам в къщата само електрически звънци. Този е твърде стар.

— Веднага видях това — прекъсна го Съпер. Можете да купите такъв шнур в който и да е магазин. По-добре ли сте, драга госпожице Лей?

Тя кимна леко с глава и се помъчи да се усмихне.

— Господа, хайде да излезем от стаята, за да може госпожица Лей да се облече. Мисля, че ще бъде по-добре да слезем долу. Часът е вече три, а ставането рано никому не вреди.

В този момент влезе детективът и доложи, че търсенията по покрива не са дали никакъв резултат.

— Къде е Латимер? — попита Съпер.

— От другата страна на къщата, откъм градината.

Съпер нищо не възрази. Когато Елфа слезе долу, инспекторът излезе навън. Изведнъж, както и предишната вечер, Джим чу песента на славей. След една минута Съпер се върна при тях.

— Аз великолепно мога да подражавам песента на славея — скромно си призна той. — Имам известна дарба да подражавам на птиците. Но славеите са моя специалност... както и кокошките.

За най-голяма изненада на Джим той започна да кудкудяка като кокошка преди снасяне на яйце. При други обстоятелства младежът би се засмял, но сегашният момент съвсем не беше подходящ. Съпер дори пред лицето на смъртта не губеше присъщия си хумор.

От мрака изникна Латимер. Като приближи до светлината, се видя, че дрехите му бяха изцапани, единият крачол на коляното беше скъсан: липсваше едно парче. Ръцете му също бяха изцапани.

— Какво ви се е случило, Латимер?

— Паднах... много бързах — хладнокръвно отвърна сержантът.

— Забелязахте ли някого или нещо?

— Не, чух само шум в къщата, но знаех, че сте някъде наблизко, затова реших да чакам отвън, да не би някой да се опита да се скрие в тъмното през горичката.

Джим очакваше, че Съпер ще продължи разпита на Латимер, но за негово най-голямо учудване инспекторът само му пошепна нещо на ухото и тръгна към работния кабинет на Кардю. Елфа също отиде там и запали спиртника.

Джим остана много недоволен от поведението на Съпер и реши сам да научи защо Латимер се показва в такова подозрително състояние. Той отиде в коридора, намери оставен там от някой слуга фенер и претърси двора на къщата. Тук направи интересно откритие. На задната част на къщата стоеше облежната дълга стълба.

Като повдигна фенера, младежът видя, че тя стига до покрива. Отстрани на стълбата нещо висеше. Той изкачи няколко стъпала и видя парче плат, което висеше на един издаден гвоздей. Преди малко бе забелязал, че Латимер бе в тъмносив костюм на райета. Това парче не само че имаше същия цвят, но и отговаряше на дупката върху крачолата му.

Джим мушна парчето плат в джоба си, върна се вкъщи, повика Съпер и шепнешком му съобщи за намереното. Инспекторът

внимателно го изслуша и отиде с него до мястото на стълбата.

— Да, това заслужава внимание, но възможно е Латимер да се е качил по стълбата, за да види каква връзка има с покушението върху живота на госпожица Лей.

— Но той нищо не ви спомена за стълбата.

— Да, вярно е. Ще разследвам този случай, но вие не казвайте на никого, доста е подозрително, обаче все пак предполагам, че съм прав — Латимер е бил длъжен да изследва както стълбата, така и всичко останало.

— Но той не дойде от тази страна, а тъкмо от срещуположната — упорито настояваше Джим.

Съпер се почеса по брадичката.

— Да, съмнително е, но все пак не разправяйте на никого това. Ще разследвам докрай този случай. Срецам пречки, които не можех да предвидя и не мога да разбера откъде са се появили. Щом човек тръгне един път по лошия път, той от ден на ден става по-лош. След половин час ще се съмне и опасността ще мине.

Инспекторът отиде в работния кабинет, където Елфа му даде горещо кафе. Той се отпусна в едно ниско кресло и каза:

— Сега ще ви разкажа нещо, което ще ви зарадва.

— Разказвайте по-бързо, господин Минтер — бързо произнесе тя. — В какво се състои работата?

— Операцията на баща ви мина много сполучливо.

Тя скочи на крака със светнали очи, изчерви се от радост, а сетне побледня.

— Операцията вече... е минала?... Но нали беше определена за следващата събота?

— Направиха я снощи. Разбрах се с лекарите да не ви казват нищо, докато всичко не приключи. Помислих си обаче, че знаете за това, защото управителката ме уведоми, че сте оставили за баща си писмо, което е трябвало да прочете, щом бъде в състояние да стори това.

— Но аз не съм оставяла никакво писмо за баща си. Също така нямах никаква представа, че операцията е трябвало да се извърши снощи.

Съпер остана като гръмнат.

— Вие... вие не сте оставяли...

Той се спусна към телефона, грабна слушалката и поиска да го свържат с болницата.

— Ало... спи ли вече? Събудете я, моля ви, и ѝ кажете, че полицейският инспектор Минтер иска да говори с нея.

Съпер зачака на телефона. Очите му се рееха някъде в далечината. Елфа видя, че изразът на лицето му се измени.

— Ало... вие ли сте госпожице Мод? Бъдете любезна да отворите писмото, оставено от госпожица Лей за баща ѝ и да ми прочетете съдържанието му... Моля да ме извините за безпокойството... Не, не, всичко е наред, тя ми позволи да го отворя. В момента е в същата стая, от която говоря.

Съпер чакаше. Девојката видя как той кимна с глава.

— Слушам... Ах!... благодаря ви — най-после каза той. — Да, бъдете така добра да запазите писмото, докато дойда в болницата... лека ноц!

Той окачи слушалката.

— Какво съдържаше писмото? — попита Елфа.

— Предполагам, че някой се е пошегувал. Съдържаше следните думи: „Сърдечен поздрав. Обичаща те Елфа“.

Съпер обаче не казваше истината. Писмото се състоеше само от един ред, който гласеше:

Миналата ноц дъщеря ви е намерена обесена.

Инспекторът беше крайно разтревожен.

— Големият Крак нищо не забравя — помисли си той.

26.

Гордон Кардю реши да заключи вратите, да уволни слугите и най-после да вземе някоя квартира в града, или пък да прекара края на лятото в чужбина.

— Това е великолепна идея, която трябва веднага да осъществите — каза Съпер, когато адвокатът му изложи плана си. — Според мен е най-добре да напуснете къщата още довечера.

Кардю поклати глава. Той още се колебаеше.

— Надали ще мога да замина още довечера. Багажът ми не е опакован.

— Мога да ви дам няколко полицаи да ви помогнат.

— Тази нощ ще прекарам тук — каза Кардю, след като помисли малко. — Ще бъдете ли така добър да вечеряте днес с мен?

— За съжаление, не мога. Трябва да се срещна с един мой приятел.

— Тогава, вземете го със себе си и елате у дома.

Съпер се колебаеше.

— Струва ми се, че това няма да ви обиди. Моят приятел не е достатъчно възпитан, за да седи с вас на една маса, но все пак съм във възторг от него. Не спори с мен, не е хитър и не обича да философства — ето защо ми харесва.

— Съпер, и досега още не зная мнението ви за тези ужасни трагедии, които се разиграха около нас с наши общи познати. С удоволствие бих искал да поприказвам довечера с вас за това. Доведете приятеля си, щом не можете да отложите срещата си с него. Господин Фераби също обеща да дойде.

— И госпожица Лей ли ще дойде?

— Не, довечера тя ще прекара край леглото на баща си. Ние с господин Фераби наехме за нея стая в болницата, за да не се отделя тя от баща си.

— Та вие ме питайте, Кардю, дали съм си съставил окончателно мнение за случилото се. Мъчно може да се отговори на този въпрос.

Разбира се, имам някакво мнение, но все още не мога да намеря достатъчно доказателства. А доказателства не мога да намеря, защото не разбрах онези причини, които накараха Големият Крак да прибегне към толкова жестоки престъпления. Не само ученият криминалист, но и логично мислещият човек ще разбере, че той убива хора, не защото има страст към убийствата, а защото тези хора му пречат. Само във фантазията на остарелите булевардни романисти съществуват престъпници, за които убийството се явява нужда. Големият Крак се опитва да удуши девойката, не защото обича да убива, а за да накара баща ѝ отново да полудее. Щом човек един път започне да лъже, той вече е принуден да разширява мрежата на лъжите си, за да се измъкне от това положение.

— Вие искахте да кажете: „Щом човек започне да измамва“.

— То е едно и също — нетърпеливо каза Съпер. — Лъжата е измама, а измамата е лъжа. Та точно това се е случило и с така наречения Голям Крак. Той започна да мами и трябваше да продължи измамата си. И всеки път, когато виждаше, че тайната му можеше да бъде разкрита, той прибягваше до помощта на малкия си пистолет, с който отстраняваше от пътя си опасния човек. Като изключим лудите, няма убийци заради спорта. Човек извършва едно убийство, когато няма никакъв друг изход да удовлетвори желанието си. Зад по-голямата част от престъпленията се крие една причина — желанието да има хубава къща, автомобил, да може да пие шампанско и вечеря с танцьорки, с една дума — да се наслаждава на благата на живота. По такъв начин убийците попадат в ръцете на правосъдието: те лесно могат да скрият убийството, но мъчно могат да прикрият онези дребни престъпления, които са ги довели до това...

— Исках да ви попитам още нещо, Съпер. Моят градинар ми каза, че сте намерили следи от наставена стълба. Те са били толкова дълбоки, че не би могло да не ги забележите.

— Върху задната страна на къщата беше опряна една стълба — предпазливо рече Съпер. — Махнах я сутринта, за да не плаши още повече разтревожените хора. Не знам откъде се е появила, защото вие не можете да имате такава дълга стълба. Ще направя издирвания по този повод. А, тъкмо се сетих: моят приятел не е джентълмен, не може красиво да държи лъжичката, разлива супата на покривката и шумно яде.

— Вие ме плашите, за да не го покания — засмяно рече Кардю, но на мен ми е безразлично какъв е. Доведете го, ще ми бъде много приятно да го видя.

— Той се казва Уелс — продължи Съпер, като втречено погледна събеседника си. Той чакаше въпроси, но адвокатът не се интересуваше от личността на Уелс. Внезапно инспекторът виновно се удари по коляното. — О, как съм започнал да забравям! Та аз поканих при себе си и Латимер, за да го запозная с приятеля си!

— Тогава елате заедно с Латимер — приятелски каза Кардю. — Винаги съм оставял с впечатлението, че той е получил добро възпитание... може би много добро.

— Може и така да е, но той съвсем не е за полицейска служба. Той ще бъде един от бъдещите таланти — вече горе-долу разбира от антропология, психология и други такива хитри науки. Знае коня колко пръсти има и може да ни каже каква е разликата между следите от револверни изстрели и следите от доисторически патрони.

— Е, драги инспекторе, вие вече започнахте да ми се подигравате! — добродушно отбеляза Кардю. — Не мога да ви позволя това.

Когато следобед Кардю пожела да отиде в града, той бе придружен, въпреки нежеланието си, от един полицай. Последният не мръдна от Кингс-Бенч-Уок, докато Кардю уреждаше работите си без помощта на своята секретарка. Адвокатът написа няколко писма, помисли една минутка и поиска по телефона да го свържат с болницата. Елфа се обади.

— Ало! Госпожице Лей, как сте, как се чувствате?

— Много съм уморена и разбита. Тъкмо си полегнах, когато ме повикахте. Вие в града ли сте, господин Кардю?

— Да, зает съм в бюрото си, но надвечер пак ще се върна в Барли-Стек. Утре ще заключа къщата си и ще отида в Лондон, където ще остана ден-два. За съжаление, нашата съвместна работа завърши и аз си позволих да ви изпратя чек, вместо писмен отказ. Спомняте ли си за нощния обир в това бюро? На мен ми се струва, че оттогава е минала цяла година.

— Но това беше миналата седмица!

— Да, паметта ми изменя. Сега прегледах всичките си книжа и знам какво и защо ми е било откраднато. Дори сам Минтер няма да се

усъмни във важността на откритието ми.

— Защо е бил извършен обирът? — с любопитство попита тя, но Кардю не пожела да отговори на въпроса ѝ.

Като се върна пак в стаята си, Елфа помисли, че Кардю сега е станал много тайнствен и че не желаше да съобщи откритието си, защото се страхуваше, че тя ще каже за това на Съпер.

Адвокатът излезе пак на улицата, пусна писмата си в една пощенска кутия и седна заедно с полицаия в колата си. Той не забеляза, че Латимер го следеше. Сержантът незабелязано го придружаваше до Кингс-Бенч-Уок и обратно до Барли-Стек. Той караше една малка кола, но не стигна до къщата, а зави в полето и там скри малката си машина в една житна нива. После отиде към къщата на Кардю и поднови наблюдението си. Когато минаваше през полянката, придружаващият Кардю полицаей любезно му подвикна:

— Добър ден, сержанте! Съпер ви търси!

— Бях тук наблизно — отговори Латимер. Сега можете да си вървите.

Латимер взе един стол и седна под сянката на черничевото дърво. Кардю го видя от прозореца на кабинета си и му изпрати кутия пури по камериера си. Сержантът се усмихна и кимна с глава благодарно към прозореца на Кардю. Както изглежда, той се радваше на нещо.

* * *

— Позволете да ви представя, господин Уелс — тържествено каза Съпер.

Малкият човечец, който се чувстваше някак си неловко в кабинета на Съпер, учтиво стана от стола и си подаде ръката. Той беше тих, скромен човек с червеникава коса, сресана на път и тук-там побеляла. Една голяма къдрица висеше на челото му. На голямата сребърна верижка на часовника се полюшваха два медала. На Джим Фераби му се стори, че Уелс се чувства неудобно в новата си яка.

— Какво представлява този човек? — попита Джим, когато останаха сами със Съпер.

— Той трябва да служи за символ — уклончиво отговори инспекторът. Господин Уелс е карта в играта ми. Появяването му

означава неприятност. Не е за учудване, че трябваше да водя преписка с началството си в продължение на три месеца, докато се осмелих да поканя Уелс. Не можах обаче да устоя на изкушението да го видя у дома.

— Детектив ли е?

— Не, не е детектив, а мой приятел. Аз вече казах на Кардю кой е Уелс.

— Нима ще го вземете със себе си на вечерята?

— Разбира се. Ще ви кажа защо. Когато поканих Уелс, още не знаех, че Кардю ще устрои за нас вечеря. Но сега знам, че там той ще ни изложи теорията си за убийството на Елсън. Отнасям се с известно уважение към теориите на Кардю, защото изглеждат верни, но искам да му покажа и грешките. Именно този господин Уелс трябва да напомни на Кардю в какво точно се състоят грешките му.

Джим трябваше да се задоволи с това чудновато обяснение. Той неохотно напусна града, но желанието му да помогне на Кардю в непоносимото му положение, го накара да даде съгласието си и да остане още една нощ в Барли-Стек. Той знаеше, че се налага на известна опасност. При това и не подозираше, че Съпер също е поканен на вечеря. Въпреки всичките си добри качества, Съпер не беше все пак най-добрата компания на Джим и Кардю. Джим би предпочел обществото на господин Кардю и на госпожица Лей.

— Това е прощалната вечеря на Кардю — каза инспекторът. — Утре, ако той е още жив...

— Нима предполагате, че тази вечер ще се случи нещо необикновено? — плахо попита Джим.

— Да. Ако до утре остане жив, той ще отиде в града, а оттам в чужбина. Големият Крак разстрои нервите му и той бърза да замине... — Съпер не довърши изречението си и веднага заговори за друго. — Операцията на господин Лей мина много сполучливо. Днес следобед той отново позна дъщеря си, а това е добър знак. Но е още много слаб, за да дава свързани показания и това много ме тормози. Показанията ми трябва именно днес.

— Показанията ли? Какво общо има това с Джон Лей?

— О, много общо има, драги Фераби! Латимер също ще присъства на вечерята.

— Нима? Не се съмнявам тогава, че това ще бъде една разкошна вечер!

— Латимер ще ви достави удоволствие: той умее да яде с две ръце и никога няма да разлее супата на покривката. Има обноси на джентълмен и е отличен психолог. Не е като стария Съпер, който не е получил възпитание и не разбира от психология. А когато Кардю и Латимер започнат да приказват за Ломброзо, ние ще се възхищаваме от големите познания на тези джентълмени.

* * *

Джим пристигна пръв у Кардю, който го беше помолил да не облича смокинг, защото гостите няма да бъдат много.

— Трябва да ви съобщя, че поканих още Съпер, който ще доведе със себе си сержант Латимер и някакъв, си приятел... Вие виждали ли сте го?

— Да, видях го у Съпер — усмихнато отговори Джим. Надявам се, че няма да бъдете неприятно изненадан, като го видите — той има много странен вид.

— Щом е приятел на Съпер, няма нищо чудно, че изглежда странно — сухо отбеляза Кардю. — Да, Фераби, принуден съм да напусна Барли-Стек, но едва сега разбирам колко ми е тежко да направя това. По-рано аз прекарах тук и много щастливи дни — тихо прибави той.

— Но нали пак ще се върнете, когато мине опасността?

— Не, ще продам имението. Вчера писах на няколко агенти и ги помолих да намерят купувачи. По всяка вероятност ще се преселя в Швейцария, и доколкото ми позволява здравето, ще обогатя с трудовете си литературата по криминология. Разбира се, с това ще заслужи презрението на старшия инспектор Минтер — по устните му плъзна усмивка — но това е неизбежно.

— Да не би да си въобразявате, че наистина ви заплашва опасност?

— Напротив, убеден съм, че ме заплашва опасност през следващите две години, и при това голяма опасност. Затова реших да се преселя в чужбина. Минтер също одобри плана ми.

Кардю погледна през прозореца и видя Латимер на наблюдателния му пост.

— Не мога да търпя тази полицейска охрана. Просто ще полудея от тези телохранители... А сега, господин Фераби, разкажете ми още нещо за странния приятел на Съпер.

Джим много точно го описа, при което личеше, че не е много възхитен от него.

— Той надали ще допринесе за доброто настроение на вечерята ни — каза Кардю. — Принуден съм обаче да го покая, защото Съпер си е определил среща с него днес, а пък аз искам да го видя непременно между гостите си на прощалната ми вечеря. Бих искал да я уредя в по-ведра обстановка и на нея да присъства и госпожица Лей. Но покушението върху нея беше кулминационната точка на търпението ми... Трудно преживявам такова вълнение.

Съпер, заедно с червенокосия си приятел Уелс пристигна с мотора десет минути по-късно от определеното време. Крайно комична гледка бяха Съпер и малкият му дебел приятел, който го държеше за кръста, за да не падне от мотоциклета.

— Господин Кардю, позволете ми да ви представя господин Топер Уелс! — тържествено произнесе инспекторът.

Кардю с погнуса му подаде ръка.

— Латимер, запознайте се, моля ви, господин Уелс! Сержантът също му подаде ръка.

— Господа — каза Кардю — заповядайте на масата!

Влязоха в трапезарията. Кардю показва на всеки мястото му. Прислужницата сипа на гостите супа в чинии, край които лежах салфетки и сребърни прибори.

Червенокосият Уелс с укор поглеждаше Съпер, защото не се чувстваше много удобно пред богато наредената маса. Кардю пък с подозрение го гледаше. Съпер със знак ободри Уелс.

— Джентълмени! — тържествено каза инспекторът. — Преди да пристъпим към прощалната част, трябва да изразя учудването си, че никой от вас не се поинтересува кой е всъщност господин Уелс!

— Признавам, че много бих се радвал да узная това — обади се Кардю.

— Станете, господин Уелс и подайте дясната си ръка на адвоката и антрополога — господин Гордон Кардю! Вие, господин Кардю,

бъдете така добър да подадете ръката си на Топер Уелс... п-а-л-а-ч-а н-а А-н-г-л-и-я!

Кардю се дръпна назад. Върху лицето му се изписа ужас и погнуса. Джим втрещено гледаше малкия, но здрав Уелс. Латимер въпросително погледна Съпер.

— Сержанте, подайте ръка на господин Уелс! Възможно е да сте се срещали вече и ще имате още по-често работа с него!

Инспекторът изгледа всички присъстващи с проникателния си поглед и със силен глас произнесе:

— Джентълмени! Не се допирайте до супата... защото... защото...

— Какво искате да кажете с всичко това? — попита Кардю с пребледняло като восък лице.

— Защото супата е отровна!

Кардю отмести стола си назад и Джим видя върху лицето му израз на отчаяние, смесено с ужас.

— Какво? Отровна ли?

— Да! И така, господин Кардю, подайте си ръката на господин Уелс, палача...

Преди Съпер да отгатне намерението му, Кардю с два скока се озова при вратата, излезе навън и бързо я хлопна, като я заключи след себе си с ключ.

— По-бързо през прозореца! — извика Съпер. — Латимер, разбийте стъклото със стола! Обзалагам се, че е заключил кепенците.

Латимер, който притежаваше огромна сила, грабна тежкия стол и замахна към прозореца. В същия миг се разнесе оглушителен трясък — стъклата се пръснаха на парченца и кепенците се подадоха. След втория удар бяха съвсем изкъртени. След това сержантът скочи в градината.

— Бързо към втората половина на къщата! — извика след него Съпер. — Жалко, че не взех със себе си отряд полицаи.

Съпер, Джим и Уелс слязоха в градината. Джим развълнувано тичаше напред-назад, не знаейки какво да предприеме. Кардю да е убиецът! Това бе невъзможно!

Побързаха към задния двор. Съпер рязко дръпна една врата, която не бе заключена. От външната страна видя пътечка, която водеше в странична уличка. По тази пътека доставяха продуктите за кухнята.

Изведнъж инспекторът видя Кардю, който тичаше с всичка сила. Извади пистолета си и изстреля след него няколко куршума, но напразно. Фигурата на Кардю още веднъж се мерна през плета и съвсем изчезна от погледа на Съпер.

— Той избяга с мотоциклет — обърна се детективът към Джим, който дотърча, като чу гърмежите. — Със същия мотор избяга и след като уби Хейна Шоу. Ето защо е успял да напусне Бич-Котидж през Паузей. Минал е по полския път, пренесъл е мотоциклета през плета, тичал е около половин километър пеша и после е избягал с мотора. Господин Фераби, по-скоро докарайте колата си! Господин Уелс, вървете след мен!

Съпер изтича в работния кабинет на Кардю и щом взе слушалката, разбра, че жицата е прерязана.

Дявол да го вземе! — извика той. — Кардю нищо не забравя. Сигурно я е прерязал още преди вечерята. Бил е сигурен, че ще ни пресели всички във вечността!

Изтичаха към входа. Латимер тъкмо хващаше волана. Джим и Уелс седнаха зад него.

— По-скоро и не спирайте! — извика Съпер.

На първия кръстопът срещнаха полицейски патрул, но той не беше видял никакъв мотоциклет.

— Заблудил ни е и е тръгнал в обратна посока — каза Съпер, като погледна към небето. — Скоро ще се стъмни и ще бъде трудно да го задържим.

Беглецът можеше да се скрие по три пътя. Първият водеше право към Айлуърт, вторият — през Кингстън и Ричмънд парк, а третият можеше да бъде един от многото местни пътища около Барли-Стек. След десет минути Съпер седеше в кабинета си и даваше нужните заповеди. Всички пътища трябваше да бъдат взети под наблюдение. Той направи справка по телефона на всички частни бюра и аерогарите.

— Кардю е поръчал за тази нощ частен самолет, за да отлети с него от Кройдон в Париж — каза инспекторът на Джим. — Но тъй като подозира, че ние ще се сетим за това, ще се откаже от летенето със самолета. Той се надява да се измъкне от Лондон и това може да му се отдаде. Казвам ви, че Кардю мисли много интензивно и притежава голяма предвидливост. Ясно е, че вече е пристигнал в Лондон, но няма да отиде нито в градската си квартира, нито в

кантората си. Ще се скрие някъде из глухите предградия. Тъй като снимката му и отличителните белези са изпратени по всички участъци — аз още навремето се погрижих за това — той няма да се опита да бяга с кола или влак. Готов съм също да се обзаложа, че няма да тръгне и със самолета.

Те пак седнаха в автомобила и отидоха в града. Най-напред Съпер удвои охраната на болницата, където лежеше Джон Лей, а после отиде в квартирата на Кардю. Както и предполагаше, не го намери там. Повика по телефона участъка. Латимер отговори, че Кардю го няма и в кантората.

Излизайки на улицата, Джим покани инспектора да похапнат в най-близкия ресторант. Той беше страшно развълнуван и не можеше да скрие любопитството си. Съпер се беше издигнал още повече в очите му.

— Господин Кардю ли е убил Хейна Шоу? — попита младежът.

— Да, той я е убил. Между другото, страшно я е мразел. Тя го е държала в ръцете си и е искала той да се ожени за нея. В ръцете ѝ е попаднало едно писмо на Кардю, което е писал преди шест и половина години. Тя го е заплашвала, че ще предаде писмото на полицията, затова той е бил принуден след дълги колебания да даде съгласието си за женитба. Веднъж подслушах край вратата на Елсън заплахи по адрес на Кардю, ако той не се ожени за Хейна. Кардю се е оженил за нея в деня на убийството ѝ в бюро за гражданско състояние в Нюбъри под чуждото име Линес. Ловкият адвокат навреме е намерил нужните документи. Хейна съвсем не се е разстроила, че се е оженил под чуждо име. Тя е искала да стане негова жена на всяка цена. Но в същото време е държала открито той да я признае за съпруга. Затова е повикала в Бич-Котидж с телеграма госпожица Лей, за да бъде свидетел на брака им. С цената на женитбата си Кардю е получил писмото обратно, но щом то се е намерило в ръцете му, е убил Хейна Шоу. При това така сръчно е наредил всичко, че след подписването веднага са се срещнали в Бич-Котидж.

— Но нали той си беше у дома и ме покани да отидем на опера?!

— Това е било само една ловка маневра. Искал е да има свидетел, ако случайно претърпи неуспех. Успял е лесно да ви заблуди, защото отлично е знаел, че няма да отидете на опера. Знаел е също, че

имате уговорка да се срещнете с някого, но не подозирал, че отивате с мене в Паузей...

Съпер изпи кафето, запуши и продължи:

— Кардю отдавна е умеел да кара мотоциклет и той стоеше в отделно помещение в Барли-Стек. Често ми казвахте, че нощно време не спя. Отчасти това е вярно, защото изгубих цяла нощ, за да открия местонахождението на мотора му. На една стена забелязах драскотина от дръжката на кормилото. Кардю се е уговорил да се срещне с Хейна посред нощ. Отишли са заедно в Бич-Котидж, но някак си е успял да я предума да седне на задната седалка. При това силно се е навел, така, че никой да не може да го забележи. Кардю всичко е предвиждал. Той бе много изобретателен: взел е също под внимание палтото и шапката. Когато е убил съпругата си, свалил ги е от нея и ги е облякъл, защото Хейна му е казала, че госпожица Лей трябва да дойде. При това много се е страхувал, че ще я срещне по пътя си.

— Но защо е направил това? Дявол да го вземе, защо я е убил, щом е бил богат? — възмутено попита Джим.

— Богаташ? Не вярвам да е бил богат — продължи Съпер. — Той имаше пари... Някой ден ще ви разкажа цялата история. Отдавна следях и Кардю и Елсън. Много съм търпелив, затова и издирванията ми се увенчаха с успех. И макар някои мои заключения да са само предположения, готов съм да се обзаложа, че ако сега Джон Лей беше здрав, бих могъл да се насладя на отпуската, защото Латимер ще се справи с Кардю. Но американецът още не е дошъл на себе си и вие трябва да чуete по-нататък... Той продължи. — Господин Лей е бил чиновник при държавното съкровище. Малко преди края на войната той лично е отговарял за пренасянето на четири сандъка злато, идващо от Америка за Англия. Имали са номера от едно до четири. Ето защо болният Лей през цялото време споменаваше в бълнуванията си цифрите 3 и 4. По време на буря параходът се е натъкнал на мина край южните английски брегове. На помощ му се е притекъл един военен разрушител, който успял да спаси два от сандъците със злато. От екипажа са се спасили само няколко души, всичко останало е погълнато от бурните вълни.

Съпер помълча малко и после продължи.

— По същото време Кардю е бил в отчаяно финансово положение. Изгубил е в лекомислени спекулации всичките пари на

клиентите си. Един от тях даже го е заплашвал, че ще го даде под съд за углавно престъпление. Това е бил Джозеф Брикстон, градския съветник. Когато в определения срок Кардю не му е върнал парите, той е написал писмо до Скотланд Ярд, в което е казал, че желае да съобщи нещо на полицията. Аз бях изпратен при Брикстон, за да го изслушам. Вече се досещах от какъв характер ще бъде съобщението, защото бях научил за тежкото финансово положение на Кардю. И тук се случи нещо необикновено — когато отидох при Брикстон, получих от куриера записка, че няма какво да ми съобщава. Вече ви бях разправял по-рано, че държа тайната на Брикстон. Разбрах в какво се състои работата: Кардю внезапно е върнал на Брикстон всичките пари и той е оттеглил оплакването. Искате ли да знаете откъде Кардю е взел пари? Сега ще ви обясня това.

Съпер изгълта чаша бира.

— През нощта на корабокрушението, Кардю е бил в къщата си на морския бряг с решението да се самоубие: искал е да влезе с лодка в морето и да се удави. Но като акуратен адвокат е оставил писмо до лекаря на секционната камара доктор Милс. В писмото си е направил пълни признания и е означил сумата, която е откраднал от клиентите си. Когато е потеглил с лодката, е чул експлозията. За момент в него са заговорили човешки чувства и той е побързал, за да даде помощ на давящите се. След известно време забелязал двама мъже, които здраво се държали за два сандъка, закрепени за дъски. Когато оздравее господин Лей ще потвърди, че сандъците със злато са били здраво закрепени за дъски № 1 и 2 и са били доставени на военния разрушител, а №3 и 4 са паднали във водата при експлозията. Кардю е спасил двамата мъже и е завързал сандъците за лодката. Единият от тях е бил Джон Лей, който е бил в безсъзнание, а другият — Елсън, търговец на добитък, който е постъпил на служба при капитана, само за да избяга от преследванията на американската полиция. Елсън е знаел какво има в сандъците и казал това на Кардю. Извадили ги на сушата. Господин Лей е взел да идва на себе си. Елсън е разбирал добре, че сандъците с парите са под охраната на Лей и че неговото убийство е единственият начин да ги пипнат. Наговарят се с Кардю — а може би не е имал нужда от съгласието на адвоката, който се е намирал в невменяемо състояние — ударил е с тежък предмет Лей по главата и го хвърлил във водата. Не мога да ви кажа сега как точно се е

спасил той. Двадесет месеца не е имало никакви сведения за него. Вероятно е изваден от водата от няколко моряци, пратени на мястото на катастрофата, и е бил занесен на брега, където по това време е имало военноморска болница. В нея той е лежал цяла година. В архивите на адмиралтейството видях документи, които свидетелстват, че в болницата е постъпил на лечение непознат човек с дълбока рана на главата. Лекарите са го обявили за душевноболен. После непознатият е бил пренесен в една почивна станция, откъдето е изчезнал безследно. Не знам дали Кардю е участвал в опита за убийството на Лей, но парите са били занесени в къщата му на брега. Хейна Шоу също е живяла там и е водила домакинството на Кардю. Станала е неволна свидетелка на кражбата. Елсън и Кардю са извадили парите от сандъците и са ги разделили, при което са били принудени да отделят една значителна сума за Хейна. Сандъците с дъските са изгорили. Както изглежда, Хейна вече е била наясно относно ужасното положение, в което се е намирал Кардю. Предполагам, че адвокатът е написал писмото до доктор Милс само няколко часа преди експлозията на парахода. Оставил го е на масата, за да може полицията да го предаде на лекаря. В това време, когато Кардю вече е излязъл в морето с лодката, Хейна е забелязала писмото, взела го е и го е скрила. Интересно е, че после Кардю дълго време не се е сещал за писмото.

— Но това са само ваши предположения, нали?

— Знам, но господин Лей ще потвърди всичко. Пликът, адресиран до доктор Милс, ми позволи да направя бързи издирвания. Изгубих много време, докато установя самоличността на скитника певец. Като инспектор по углавните дела, често ми се е случвало да имам работа със самоубийства и да разследвам причините им. Кардю имаше къща в Барли-Стек, заложена в ипотечна банка и дългове. Той е откупил къщата, удовлетворил е всички кредитори и е прекъснал адвокатската си дейност, защото е имал вече достатъчно пари. Може би той е щял спокойно да доживее до старини, ако не е било тщеславието на Хейна, която е желала да стане негова жена и да заеме мястото на покойната госпожа Кардю. Хейна не е давала нито минута спокойствие на Кардю и буквално му е тровела живота. Веднъж дори е съставила от банкноти първата буква на загиналия кораб. С това е искала да напомни на Кардю властта си над него.

— Госпожица Лей също ми разказа за това. Всичко това отдавна ли го знаехте?

— Да, знаех твърде много. Само, че си налагах търпение и бавно, но сигурно събирах фактите и си правех заключенията. Интересуваше ме главно Елсън. Исках да знам какво ще направи този хищник, ако в главата му се загнезди мисълта, че Кардю е убил Хейна. Преди три месеца поръчах на Латимер да се сближи с Елсън и да научи всичко възможно от него. Сержантът взе назаем пари от него, за да му даде да разбере, че е изцяло в негова власт и че може всеки миг да го предаде на американските власти, които го търсеха. Надявах се, че щом се напие и си развърже езика, Елсън ще разкрие на Латимер за отношението си към Кардю. А Латимер трябваше да попейва и да се прави на глупак, за да не възбуди подозрението му. Истината е, че Латимер блестящо изпълни ролята си и изцяло работеше по моите упътвания. Само два пъти се осмели да действа по своя инициатива, и то за да спаси живота ми. Първият път Латимер с пистолет в ръка седна в храстите, за да проследи Кардю, който стреляше от засада по мотоциклетиста, желаейки да убие мене. Вторият път Латимер ме последва в ресторанта, където го видяхте да яде сладолед. В прекаленото си усърдие той ме следеше, защото си мислеше, че Кардю непрекъснато се опитва да разчисти сметките си с мене.

— Боже мой, а пък аз си мислех, че Големият Крак действа заедно с Латимер, защото поведението на сержанта бе крайно подозрително! — извика поразен Джим. — Значи Кардю е искал да убие и госпожица Лей, нали?

— Да. Като разбрахме, че вие с госпожица Лей сте приели поканата на Кардю и сте пристигнали в Барли-Стек — това ни съобщи дежурният край къщата на адвокатата детектив — ние с Латимер веднага пристигнахме там. Щом се стъмни, оставих Латимер на покрива. Донесохме една дълга стълба и я опряхме върху стената на къщата. Никой не можеше да види това, защото детективът не пускаше никого. През нощта Латимер чул чукането по прозореца, но не е могъл да види какво става долу, докато капакът на тавана не се е отворил шумно. Почакал някой да излезе на покрива, но когато това не станало, предположил, че предвидливия Кардю е заподозрял нещо. Ето защо отворил прозорчето и се спуснал по стълбата ни.

Джим не можеше да се справи от това, което чу. Той започна нервно да си вее с кърпичката, защото му стана топло. Като служител от прокуратурата беше слушал за ловкостта на престъпниците, но никога не можеше да допусне, че Кардю, старият Кардю е способен на такива хитрости.

— А защо попитахте Кардю дали не си е одраскал ръцете, когато го намерихте упоен?

— Искате да знаете защо го намерихме упоен ли? — със задоволство попита Съпер. — Кардю пак прибегна до обикновената си хитрост. Намерил е на брега на Темза един скитник и е пратил по него в бюрото за разносвачи една отровна торта. Благодарение на една щастлива случайност вие задържахте Съливан и ние можахме да го затворим. След това, рано на другия ден отидох при Кардю и му разказах една измислена история за Съливан, като го помолих да разпита скитника, тъй като е признат теоретик. При това казах, че не съм се обърнал към вас, защото не умеете да разпитвате и благодарение на вас веднъж вече е бил пуснат на свобода. Простете ми това, господин Фераби. Кардю веднага се улови на въдицата и се съгласи да разпита Съливан. Но когато му съобщих, че този скитник е отнесъл отровната торта в бюрото за разносвачи, той веднага промени лицето си. Разбра, че това е Съливан, който именно би го разпознал по гласа, ако не по лицето. Точно по тази причина аз упорито молах Кардю да дойде в участъка и да разпита задържания. Кардю видя, че има само един начин: да инсценира покушение върху живота си и да се задуши с хлороформ. Той винаги имаше вкъщи много лекарства и отрови. Намокрил е веднага парче плат с хлороформа, хвърлил е шишенцето през прозореца, легнал е на кушетката и е вдишал отровата. Имал е слабо сърце и животът му е висял на косъм. Като изследвах пръстите му под предлог, че може да се е одраскал, аз ги помиризах и разбрах, че сам е отворил шишенцето. Имам развито обоняние. Дори онзи ден, когато Кардю стреля по нас от храсталака, можех да надуша миризмата на хлороформ по онези места, където беше стоял. Мнозина ще кажат, че тази миризма изчезва в продължение на една минута. Но вие слушайте какво ви казва инспектор Патрик Минтер, който знае не само теория, но и практика. Кардю грижливо беше изучил детективското изкуство и аз обещавам никога повече да не се подигравам на детективите любители. Ще

уважавам и науките като антропология и психология и веднага след отпуската ще започна да ги изучавам. Хитрият Кардю предвиждаше всичко. Той симулира обир в кантората си и изгори всички книжа на Хейна Шоу. Действал е в тъмнината, защото не е спуснал кепенците. Знаел е наизуст всяко ъгълче. По тази причина открих старата сметка на търговеца, затисната от кепенеца.

Съпер сложи чашата си на масата и се удари по челото.

— Съвсем забравих за палача. Той седи сам в участъка и ме чака.

— Но защо намесихте палача в тази история? Вие казахте, че той се явява карта в играта ви.

— Точно така. Това беше моят триумф. С това мислех съвсем да разклатя нервите на Кардю. Но още не оцених както трябва ловкостта на адвоката, който излезе необикновено смел и изобретателен престъпник.

— Значи той е убил и Елсън?

— Да, опитах се да наплаша Елсън, за да го накарам да заговори. С тази цел Латимер залепи на вратата му предупреждение от името на Големия Крак. За съжаление, възлагахме много надежди на това. Елсън крайно много се отчая, но не заговори все пак. Когато чу около къщата си песента на Джон Лей, той припадна от страх, но дойде на себе си и в своята глупост съобщи на Кардю по телефона, че певецът скитник е същият господин Лей, когото са хвърлили в морето. Той го познал по гласа, защото прекарал с него на парахода две седмици. Кардю и Елсън често са разговаряли по телефона. Научавах съдържанието на разговорите им, защото агентите ми ги подслушваха в централната станция. С това американецът сам се погуби. Когато научи, че съм арестувал Лей, Кардю реши да убие мен, Елсън и Лей. Същата вечер той се промъкна в бараката ми и обърна капана, като се надяваше, че ще бъда застрелян. Аз обаче избегнах това. Тогава Кардю застреля Елсън, защото се страхуваше, че американецът ще падне в ръцете ни и тогава ще разкрие тайната. За съжаление, закъсняхме с арестуването на американеца. Опита за покушение срещу Лей също не сполучи. Чак тогава Кардю намисли да удуши Елфа, за да може новината за смъртта ѝ да унищожи отслабналия след операцията Лей. Ах, този Кардю Големия Крак — е много опасен престъпник!

— Кардю ли е Големият Крак? — съвсем изнемощял попита Джим.

— Разбира се, той е Големият Крак! Той е един от най-зловещите престъпници, защото е имал големи познания в криминологията. Никога нищо не забравяше и винаги всичко предвиждаше. Той отдавна бе намислил тази хитрост с големите крака и остави следи от тях по пясъка край морето, за да води за носа най-хитрите детективи. Аз ще ви покажа големите обувки, които се намират под кревата в стаята ми. Купил ги е от един търговец на Кетрин стрийт. Тук Кардю извърши една голяма грешка — забравил е обувките под задната седалка на автомобила на Хейна и аз ги намерих. Хейна никога не е получавала писмо от Големия Крак. Кардю сам си е измислил всичко това и ви е показал писмото, за да бъдете свидетел.

Джим Фераби се облегна на стола си и все още с отворена от учудване уста гледаше инспектора.

— Вие сте гений! — каза той, обзет от възторг.

— Това са само заключения и теории — скромно отбеляза Съпер. — Освен това то е опит! — Съпер внезапно скочи и се удари по челото. — Ах, каква великолепна идея. Току-що ми хрумна! Има още един начин, по който Кардю може да избяга!

* * *

Часът удари един и половина през нощта. На големия лондонски кей цареше пълно спокойствие. На север големи дъгообразни лампи осветяваха мъгливия хоризонт. Като използваше времето на отлива, една голяма моторна лодка се спускаше надолу по реката. Нейните зелени и червени фарове се отразяваха във водата. Тя бавно се движеше напред: по всичко личеше, че екипажът ѝ не бързаше.

Когато лодката стигна нивото на Гревзенд, тръгна по-бързо и зави наляво, за да заобиколи стоящия там на котва параход. Като мина покрай него, от сянката му незабелязано излезе един шлеп и взе посоката на моторната лодка.

— Хей... кой сте вие? — попита един глас от тъмницата.

— Корабовладелецът граф Фризлак на моторната си лодка „Цецилия“. Посока към Брюге — бе отговорът.

Шлепът все повече се приближаваше към моторната лодка. Найсетне заплува успоредно с нея. Беше пълен с детективи и полицаи.

Внезапно на моторната лодка се чу заглушен шепот и моторът усилено заработи. Лодката се спусна бързо напред, но вече бе късно. Шлепът се закачи с кука за лодката и старшият инспектор Съпер бе първият, който скочи на борда ѝ с пистолет в ръка.

— На мен страшно много ми върви, господин Гордон Кардю! — каза той. — Нямахте да повярвам, ако ми бяха казали, че толкова бързо ще ви арестувам!

— Да, Съпер, както изглежда и вашите теории и заключения понякога излизат правилни — смутено, но учтиво възрази Кардю, докато слагаха белезниците на ръцете му.

* * *

На 7 декември 1934 година Гордон Кардю, осъден на смърт чрез обесване, се срещна пак с английския палач, но при по-тъжни обстоятелства. Сега господин Уелс не му подаде ръка, а просто му метна въжето на шията и с това прекрати живота на Големия Крак.

Издание:

Автор: Едгар Уолъс

Заглавие: Хора в кръв

Издател: Амарант 28

Град на издателя: Враца

Година на издаване: 1992

Тип: роман

Печатница: ДФ „Полипринт“

Редактор: Таня Личева

Технически редактор: Галя Генова

Художник: Иван Христов

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/17206>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.